

ΤΕΥΧΟΣ
ISSUE

ΓΕΝΙΚΗ ΕΚΔΟΣΗ

3

χημικά χρονικά

ΕΠΙΣΗΜΟ ΟΡΓΑΝΟ ΤΗΣ ΕΝΩΣΗΣ ΕΛΛΗΝΩΝ ΧΗΜΙΚΩΝ

ΜΑΡΤΗΣ 1984

MARS 1984

ΤΟΜΟΣ
VOLUME 49

9ο ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ ΧΗΜΕΙΑΣ
ΧΗΜΕΙΑ ΚΑΙ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ
5-10 Νοέμβρη, Αθήνα 1984

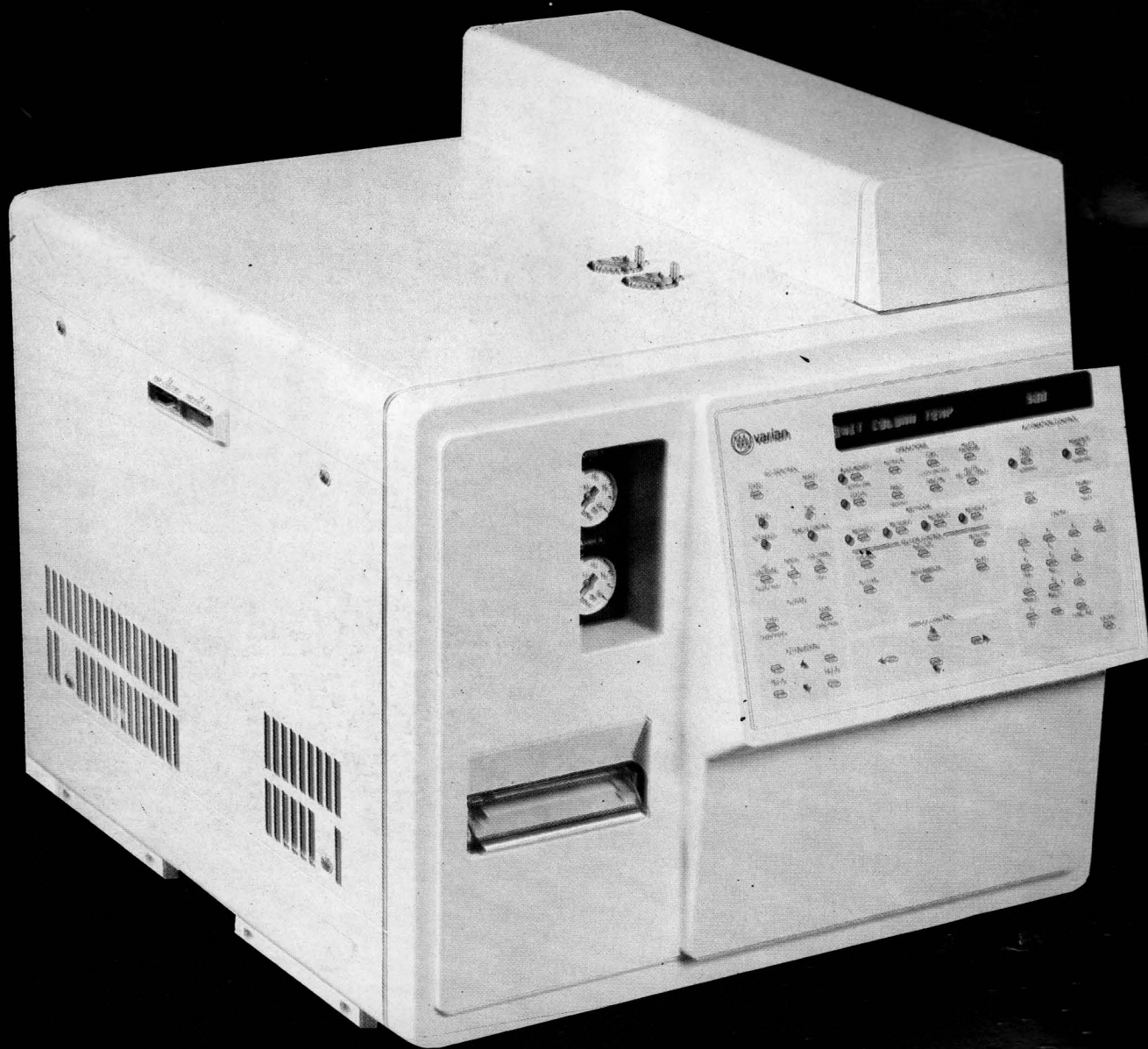
chimika chronika

GENERAL EDITION

CCGEAC 49 (3) 89-144 (1984)

ΝΕΑ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ
ΝΕΑ ΟΡΓΑΝΑ
VARIAN
Η ΠΡΩΤΟΠΟΡΟΣ ΕΤΑΙΡΙΑ

ΣΕΜΙΝΑΡΙΟ*
ΜΕ ΝΕΑ ΟΡΓΑΝΑ VARIAN
ΑΘΗΝΑ 5 & 6 ΙΟΥΝΙΟΥ 84
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ 8 ΙΟΥΝΙΟΥ 84

ΝΕΟΣ ΑΕΡΙΟΧΡΩΜΑΤΟΓΡΑΦΟΣ VARIAN 3400

ΓΕΝΙΚΟΙ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΟΙ:

Π. ΜΑΡΙΝΟΠΟΥΛΟΣ & ΣΙΑ ΟΕ - ΤΜΗΜΑ ΑΝΑΛΥΤΙΚΩΝ ΟΡΓΑΝΩΝ
Πατησίων 2 - Τ.Θ. 3758. ΤΤ 102.10

* Τηλεφωνήστε μας για λεπτομέρειες και αποστολή πρόσκλησης συμμετοχής στα τηλέφωνα 3625174 - 3624935

Βιβλιοθήκη
Αναστασίου Σ. Κώνστα
(1897-1992)

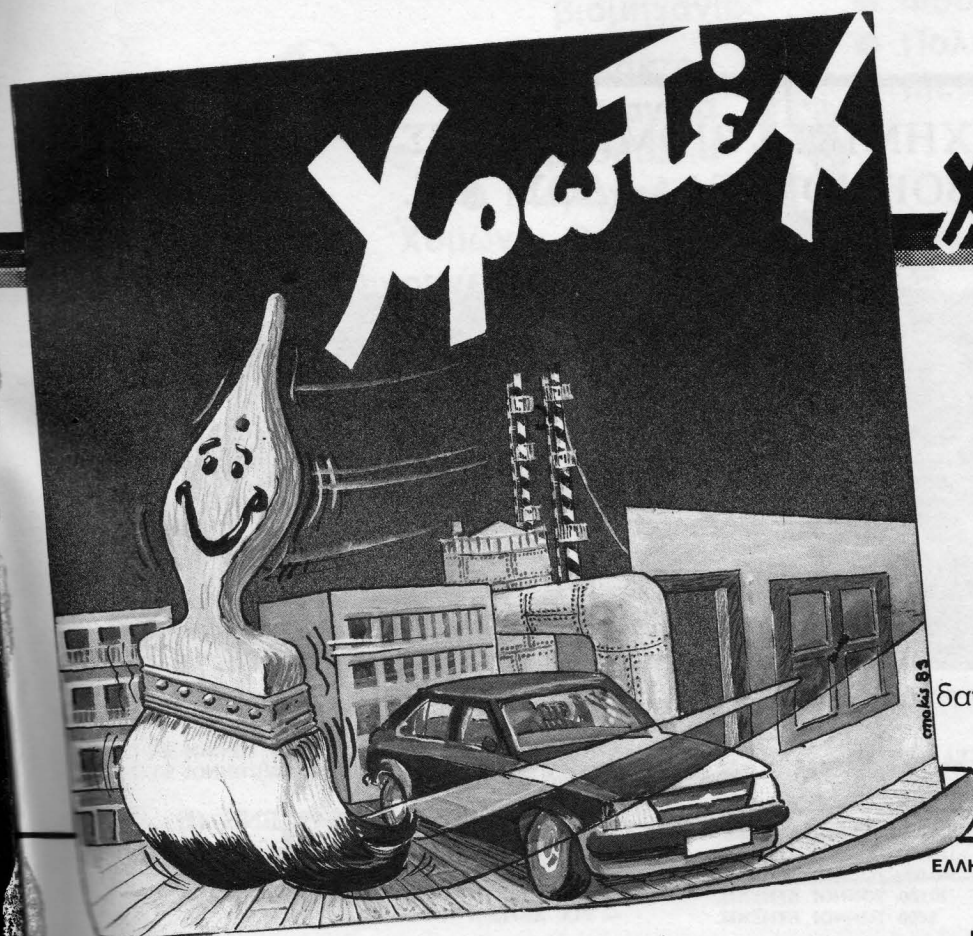
ΕΛΤΟΝ - ΧΗΜΙΚΑ ΑΕΒΕ

ΓΚΙΩΝΑΣ 8 & ΛΕΥΚΩΣΙΑΣ Ν. ΣΕΠΟΛΙΑ - Τηλ.: 5751.703-4

ΧΗΜΙΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΚΛΑΔΟΥΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ - ΦΑΡΜΑΚΩΝ - ΚΑΛΛΥΝΤΙΚΩΝ

ΔΙΑΘΕΤΟΥΜΕ ΤΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΤΩΝ
ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΩΝ ΟΙΚΩΝ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΗΣ

ΓΙΑ ΚΑΘΕ ΕΙΔΙΚΗ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑ, ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ
ΚΑΙ ΠΡΟΔΙΑΓΡΑΦΕΣ ΤΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΜΑΣ ΤΕΣΣΕΡΙΣ
ΧΗΜΙΚΟΙ ΕΙΝΑΙ ΣΤΗ ΔΙΑΘΕΣΗ ΣΑΣ ΓΙΑ ΝΑ ΣΑΣ
ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΟΥΝ ΠΡΟΘΥΜΑ ΥΠΕΥΘΥΝΑ
ΚΑΙ ΣΥΝΑΔΕΛΦΙΚΑ

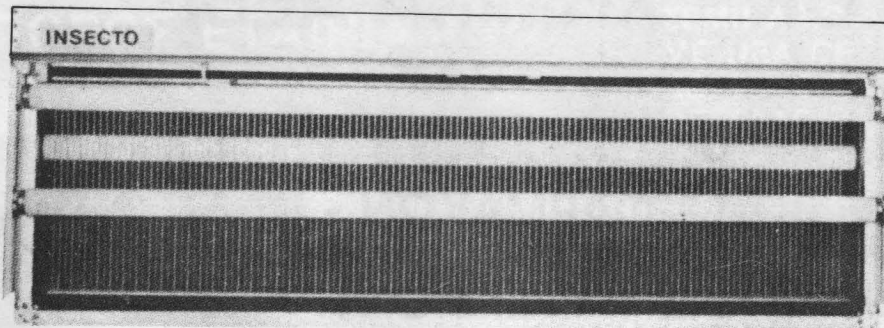
Χρωτέχ

υποστρώματα
χρώματα και βερνίκια
βιομηχανικών προϊόντων
μεταλλοτυπίας - οικοδομών
ναυτιλίας - αυτοκινήτων
**ειδικά επενδυτικά
βιομηχανικών
εγκαταστάσεων**
οξύμαχα - αντισκωριακά
υψηλών θερμοκρασιών
δαπέδων βαρείας κυκλοφορίας
ανθυγρασιακά

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ ΧΡΩΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΒΕΡΝΙΚΙΩΝ
Β. ΝΙΚΟΛΟΠΑΝΝΗΣ ΚΑΙ Γ. ΤΣΙΜΠΟΥΚΗΣ
ΧΡΩΤΕΧ Α.Ε.
ΓΡΑΦΕΙΑ: ΜΑΡΗΝΗ 39, ΤΗΛ. 5233842 5229901

INSECTO

Εξοντώνει όλα τὰ έντομα. Δέν μολύνει τήν άτμόσφαιρα καί τὰ τρόφιμα

ΠΕΛΑΤΕΣ ΜΑΣ ΕΙΝΑΙ ΟΙ ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΕΣ ΕΛΛΗΝΙΚΕΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΕΣ (ΤΡΟΦΙΜΑ, ΠΟΤΑ, ΦΑΡΜΑΚΑ ΚΛΠ.)

- Συνεχής καί αυτόματη λειτουργία
- Απόλυτα άοσμο, καταργεί τὰ έπικίνδυνα χημικά.
- Μοναδική κατασκευή από άνοδιωμένο άλουμίνιο. Τό μόνο μέ ισχύ από 120-200 W BL
- Εύκολο στήν τοποθέτηση.
- Ελάχιστη κατανάλωση ρεύματος.
- Συλλογή τών νεκρών έντόμων στό σκαθάκι.

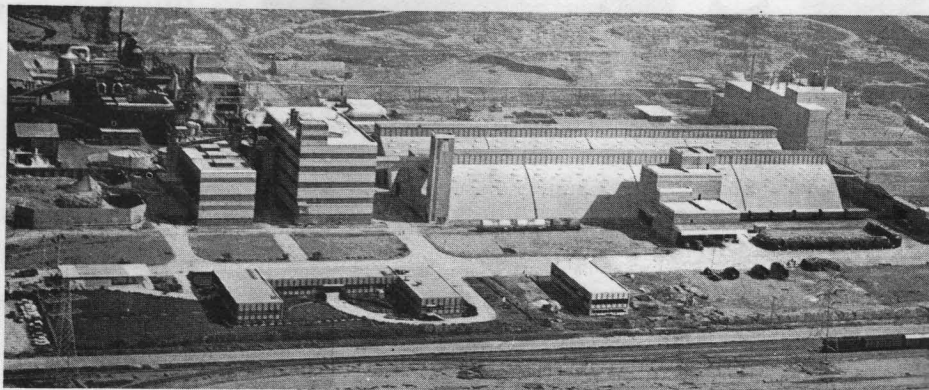

άπό άλουμίνιο, πού τοποθετείται στό κάτω μέρος τής μηχανής.

ΠΡΟΪΟΝ ΤΗΣ INSECTO ΕΠΕ ΓΡΑΦΕΙΑ ΑΘΗΝΩΝ: ΛΥΚΑΒΗΤΤΟΥ 25, ΤΗΛ. 36.30.269
36.04.481, 36.04.482, 36.29.057 TLX. 210921 INSE

ΧΗΜΙΚΕΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΕΣ ΒΟΡΕΙΟΥ ΕΛΛΑΔΟΣ Α.Ε.

ΕΔΡΑ: ΝΙΚΗΣ 4 - 10563 ΑΘΗΝΑ

ΣΥΓΚΡΟΤΗΜΑ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

A. ΜΟΝΑΔΕΣ ΟΞΕΩΝ

• ΘΕΪΚΟ ΟΞΥ	520.000 ΤΟΝΝΟΙ ΕΤΗΣΙΩΣ
• ΦΩΣΦΟΡΙΚΟ ΟΞΥ	110.000 ΤΟΝΝΟΙ ΕΤΗΣΙΩΣ
• ΝΙΤΡΙΚΟ ΟΞΥ	160.000 ΤΟΝΝΟΙ ΕΤΗΣΙΩΣ
• ΥΔΡΟΧΛΩΡΙΚΟ ΟΞΥ	20.000 ΤΟΝΝΟΙ ΕΤΗΣΙΩΣ
• ΥΔΡΟΦΘΟΡΙΚΟ ΟΞΥ	5.000 ΤΟΝΝΟΙ ΕΤΗΣΙΩΣ

B. ΜΟΝΑΔΕΣ ΛΙΠΑΣΜΑΤΩΝ

• ΣΥΝΘΕΤΑ ΛΙΠΑΣΜΑΤΑ ..	500.000 ΤΟΝΝΟΙ ΕΤΗΣΙΩΣ
• ΝΙΤΡΙΚΗ ΑΜΜΩΝΙΑ	200.000 ΤΟΝΝΟΙ ΕΤΗΣΙΩΣ

Γ. ΜΟΝΑΔΑ ΑΕΡΙΩΝ FLUGENE (F11, F12)

• ΠΡΟΩΘΗΤΙΚΑ ΑΕΡΙΑ (F11, F12)	15.000 ΤΟΝΝΟΙ ΕΤΗΣΙΩΣ
— ΓΙΑ ΣΥΣΚΕΥΑΣΙΕΣ ΑΕΡΟΖΟΛ	
— ΓΙΑ ΨΥΚΤΙΚΕΣ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ	
— ΓΙΑ ΑΦΡΩΔΗ ΠΛΑΣΤΙΚΑ	

ΑΝΤΙΤΡΙΒΙΚΗ - ΟΞΥΜΑΧΗ
Δαπέδων - τοίχων για:

ΜΕ ΟΞΥΜΑΧΑ
ΑΛΚΑΛΙΜΑΧΑ

- Χημικές Βιομηχανίες
- Κλωστοϋφαντουργεία
- Σαπυνοποιεία
- Διύλιστήρια
- Ελαιουργεία
- Μεταλλοβιομηχανίες

- Πλακάκια
- Έποξειδικές ρητίνες
- Πολυεστερικές »
- Φουρανικές »
- Πολυουρεθανικές »
- Μεμβράνες

- Βιομ. Γάλακτος
- Σφαγεία
- Κονσερβοποιεία
- Βιομηχανίες Χυμών - Φρούτων
- Οινοπνευματοποιείες
- Οινοποιεία
- Ζυθοποιεία
- κ.λ.π.

της
STEULER
 ΔΥΤ. ΓΕΡΜΑΝΙΑΣ

ΑΠΟΚΛΕΙΣΤΙΚΟΙ ΑΝΤΙΠ/ΠΟΙ

CALNA Ο.Ε.

Ν. ΠΛΑΣΤΗΡΑ 15 Ν. ΨΥΧΙΚΟ 154 51
 ΑΘΗΝΑ - ΤΕΛΕΞ 218997 ELKE GR.
 ΤΗΛ. 6716877 - 6726278

publi-print

Το νέο PE LabPac της **Mettler** κάνει την δουλειά σας στο εργαστήριο πιά εύκολη.

Η νέα σειρά των ζυγών **Mettler** μαζί με το χειριστήριο **LabPac** προγραμματίζεται για τις ζυγίσεις που κάνετε στο εργαστήριο κάθε μέρα.

Για παράδειγμα ζυγίσεις τοις %, Μέση τιμή, Τυπική απόκλιση, Καθαρό βάρος κ.λ.π. Επίσης σας συνδέει με ηλεκτρονικούς υπολογιστές και άλλα περιφερειακά.

Αλλά το μεγαλύτερο πλεονέκτημα της καινούργιας τεχνολογίας είναι η τιμή.

Θα ανακαλύψετε ότι οι τιμές των ζυγών **Mettler** είναι πολύ πιά χαμηλές από ποτέ άλλοτε.

ΜΑΡΙΟΣ - Ε. ΔΑΛΕΖΙΟΣ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΙΑΙ
ELTRONICS E.P.E.

Mettler

Αλωπεκής 2 - ΑΘΗΝΑΙ 10675 Τηλ.: 7249511 - 15 Telex: 21 - 6589 DARX GR
Γραφείο ΘΕΣ/ΗΣ: Αγ. Μηνά 7 Τηλ.: 031-517304 & 541787

χημικά Χρονικά

ΓΕΝΙΚΗ ΕΚΔΟΣΗ

ΕΠΙΣΗΜΟ ΟΡΓΑΝΟ ΤΗΣ ΕΝΩΣΗΣ ΕΛΛΗΝΩΝ ΧΗΜΙΚΩΝ

ΜΑΡΤΗΣ 1984

MARS 1984

ΤΟΜΟΣ
VOLUME 49

ΤΕΥΧΟΣ
NUMBER 3

Συντακτική Επιτροπή

Ανδρουλάκη Βάνα
Γεωργαντά Ματίνα
Δηλάρη Ειρήνη
Καραμπάσης Γιάννης
Καφώρος Θανάσης
Κρητικού Λένα
Μαργωμένου - Λεωνοδοπούλου Γεωργία
Παπαευσταθίου Θύμιος
Πετρούτσος Γεώργιος
Προύντζος Παναγιώτης
Σαμπατάκου Μαρία
Χατζηγιαννακού Αθηνά

Διοικούσα Επιτροπή

Π. Προύντζος Διευθυντής Σύνταξης
Μ. Σαμπατάκου Γεν. Γραμματέας
Ε. Δηλάρη
Γ. Μαργωμένου - Λεωνοδοπούλου
Γ. Πετρούτσος

Εκπρόσωποι Δ.Σ. της Ε.Ε.Χ.

Θόδωρος Αργυρίου
Παναγιώτης Παπαδόπουλος

Πληροφορίες

Ντενίς Δημησιάνου - Βλαχοπούλου
Κάνιγγος 27 Τηλ. 36.21.524

Ιδιοκτήτης

ΕΝΩΣΗ ΕΛΛΗΝΩΝ ΧΗΜΙΚΩΝ
Κάνιγγος 27, 36.21.524

Εκδότης

Παναγιώτης Χαμακιώτης
Κάνιγγος 27, 36.21.524

Διευθυντής Σύνταξης

Παναγιώτης Προύντζος
Κάνιγγος 27, 36.21.524

Υπεύθυνος Τυπογραφείου

Ν. Δέρβης Προύσσης 1 - Κάτω Πετράλωνα
Τηλ. 34.65.427 - 34.70.860 - 34.64.231

Συνδρομές

Βιομηχανίες - Οργανισμοί	1500 δρχ.
Ιδιώτες	500 »
Φοιτητές	100 »
Τιμή τεύχους	30 »
Συνδρομή εξωτερικού	28 \$ USA

Περιεχόμενα

- Για το TEAX - Δ.Σ. Ε.Ε.Χ. 89
- Γράμμα της Σ.Ε. προς τους αναγνώστες .. 90
- Η Γενική Συνέλευση της Ε.Ε.Χ. 91
- Ρεπορτάζ: Συλλογική Σύμβαση Εργασίας Χημικών Βιομηχανίας του Θανάση Καφώρου 93
- Οι Κλινικοί Χημικοί και το Εθνικό Σύστημα Υγείας (ΕΣΥ) 98
- Ημερίδα για το Φάρμακο 101
- Ουσιαστικότερη παρέμβαση ζητάει η Ε.Ε.Χ. σε θέματα περιβάλλοντος 102
- Οι Χημικοί και η Εκπαίδευση 103
- Συμμετοχή της Ε.Ε.Χ. στη περιφρούρηση της Ολυμπιακής Ιδέας 104
- Τα Σωματεία Εργαζομένων απευθύνονται στην Ε.Ε.Χ. 106
- Σεμινάριο με θέμα «Υγιεινή και ασφάλεια στους χώρους δουλειάς 108
- Παρέμβαση της Ε.Ε.Χ. στον Οργανισμό Βάμβακος 109
- Οι Χημικοί Δημόσιοι Υπάλληλοι 110
- Συνάντηση της Επιτροπής Χημείας των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων στην Αθήνα των Μ. Καζάνη και Λ. Κρητικού 112
- Κατευθυντήρια Οδηγία EC-3 της Ε.Ο.Χ. (Μετάφραση) 113
- Η Ρύπανση από Μόλυβδο των Α. Αναγνωστόπουλου και J.P. Day 137
- Αύξηση των καρκινογόνων πολυαρωματικών στην ατμόσφαιρα εξ αιτίας της μείωσης του μολύβδου στη βενζίνη των αυτοκινήτων του Κ. Νικολάου 142

Ή Ε.Ε.Χ. και ή Σ.Ε. των Χημικών Χρονικών δέν ευθύνονται για άπομεις πού διατυπώνονται στα έντυπα κείμενα.

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΕΩΝ

Περιεχόμενο και Μορφή του Περιοδικού. Αυτά αναδιαμορφώνονται με τις μακροχρόνιες συλλογικές προσπάθειες του φορέα των Ελλήνων Χημικών.

Στα ΧΧ αντικατοπτρίζονται γενικά οι προβληματισμοί του κλάδου, οι σκοποί και οι στόχοι της ΕΕΧ μαζί με την πολιτική της επιδιώξης τους.

Μέσα στα πλαίσια αυτά και με το ίδιο πνεύμα, τα ΧΧ θεωρούν ως κύριο σκοπό τους την ενημέρωση του κλάδου πάνω στα επαγγελματικά θέματα και στις επιτεύξεις της χημικής έπιστημης και της χημικής τεχνολογίας που μπορούν να χρησιμοποιηθούν για πρόωθηση λύσεων κοινωνικο-οικονομικών προβλημάτων της χώρας μας.

Ταξινόμηση της Ύλης. Τα ΧΧ δημοσιεύουν άρθρα ή μελέτες, καθώς και κείμενα με μικρή έκταση, όπως ειδήσεις, κριτική και σχόλια πάνω σε θέματα της έπιστημης, της βιομηχανίας, της εκπαίδευσης, κλπ, καθώς και πάσης είδους επαγγελματικές, σχεδιαστικές ή άλλες δραστηριότητες της ΕΕΧ και των κλαδικών ή τοπικών συλλόγων. Στην ίδια κατηγορία υπάγονται επίσης και τα κείμενα ψηφισμάτων, ανακοινώσεων, υπομνημάτων, νόμων, διαταγμάτων, αποφάσεων κλπ. Τα άρθρα και οι μελέτες διακρίνονται σε:

α) Ανασκοπήσεις ή ενημερώσεις πάνω σε θέματα καθαρής και εφαρμοσμένης χημείας και χημικής τεχνολογίας.

β) Άρθρα βιομηχανικού, τεχνικο-οικονομικού και οικονομολογικού ενδιαφέροντος σχετιζόμενα με το έργο και την άποψη του χημικού στην προσπάθεια της ανάπτυξης της εθνικής οικονομίας και της κοινωνικής προόδου της χώρας.

γ) Έρευνες και μελέτες με αντικείμενο την αξιοποίηση ή την καλύτερη και πιο συμφέρουσα εκμετάλλευση των πλουτοπαραγωγικών πηγών της χώρας.

δ) Άρθρα και έρευνες εκπολιτιστικού περιεχομένου που συνδέονται με το έργο και την κοινωνική άποψη των χημικών ή των έπιστημόνων γενικότερα, ως μελών του κοινωνικού συνόλου.

ε) Άρθρα και έρευνες σχετικές με την εκπαίδευση και την επιμόρφωση των χημικών.

στ) Άρθρα και μελέτες για τα επαγγελματικά θέματα των χημικών, κατά προτίμηση θεμελιωμένες με στατιστικά στοιχεία.

Για την κρίση των ενυπόγραφων άρθρων ή μελετών (ένος ή περισσότερων συγγραφέων), σημαντικό ρόλο παίζει ο χαρακτηρισμός (ή η κατάσταση) τους σε μία από τις παρακάτω κατηγορίες:

1. Άρθρα Άνασκόπησης. Τα άρθρα αυτά χαρακτηρίζονται ως έμπεριστατωμένες μελέτες βιβλιογραφικής άνασκόπησης (reviews) με πλήρη κάλυψη του θέματος, ενημερωμένα με τα τελευταία βιβλιογραφικά δεδομένα, με τυχόν σύνδεση με άλλους έπιστημονικούς κλάδους και με κριτική συνεισφορά από τον ή τους συγγραφείς, ώστε να εξασφαλίζεται ο απαιτούμενος βαθμός πρωτοτυπίας.

2. Ειδικά θέματα. Ανασκοπήσεις ή άλλου είδους κείμενα, που άποσκοπούν στο να ενημερώνουν τον αναγνώστη πάνω σε ένα ειδικό θέμα. Αυτά τα άρθρα πρέπει να είναι βιβλιογραφικά ενημερωμένα, αλλά μόνο ως προς το συγκεκριμένο θέμα. Επί πλέον τα πολύ έξειδικευμένα σημεία των άρθρων αυτών με συνοπτική διατύπωση καταχωρούνται με τη μορφή «παραρτήματος» στο τέλος της εργασίας και άποτελούν συμπληρωματική προσθήκη.

3. Θεωρητικά μέρη διατριβών. Αυτά είναι τμήματα διατριβών που έχουν έγκριθεί από Ανώτατες Σχολές και κατά τεκμήριο εκπληρώνουν τις προϋποθέσεις ενός άρθρου άνασκόπησης. Ωστόσο, η ειδική προσαρμογή του κειμένου τους, σύμφωνα με τους γενικότερους σκοπούς και το πνεύμα του περιοδικού είναι πολλές φορές άπαραίτητη.

4. Διαλέξεις ή περιλήψεις διαλέξεων. Κείμενα κατάλληλα προσαρμοσμένα για το περιοδικό. Η παράθεση βιβλιογραφίας

συνιστάται αλλά δεν είναι άπαραίτητη.

5. Μεταφράσεις (πιστές ή έλεύθερες) άρθρων δημοσιευμένων σε άλλα περιοδικά. Για τη δημοσίευσή τους είναι άπαραίτητη ή προσυεννόηση με τη Σ.Ε. των ΧΧ.

6. Άλλα κατατοπιστικά άρθρα ή δημοσιογραφικές έρευνες χωρίς αξιώσεις πρωτοτυπίας, αλλά με τη βασική προϋπόθεση να πραγματεύονται κάποιο θέμα πραγματικά γενικού ενδιαφέροντος.

Όργάνωση της Ύλης. Τα κείμενα των έργων που υποβάλλονται στη ΣΕ για δημοσίευση πρέπει να είναι δακτυλογραφημένα σε διπλό διάστημα και με περιθώρια 3-4 εκ. στο άριστερό και πάνω μέρος της σελίδας και σε τρία όντίτυπα.

Για τα άρθρα και τις μελέτες άκολουθούνται οι παρακάτω προδιαγραφές:

Η πρώτη σελίδα θα περιέχει τον τίτλο της εργασίας που θα πρέπει να είναι συνοπτικός και ενημερωτικός και προηγείται του όνόματος του συγγραφέα. Στο όνομα ή στα όνόματα των συγγραφέων μπορεί να υπάρχουν άστερισκίτι που δείχνουν τις ύποσημειώσεις είτε σχετικά με τους τίτλους ή την παρούσα διεύθυνση εργασίας τους κλπ. Άκολουθεί μία ελληνική περιλήψη και περιγραφικές λέξεις (λέξεις κλειδιά).

Οι σελίδες της εργασίας θα πρέπει να είναι άριθμημένες. Το όλο κείμενο που άποτελείται από ξεχωριστά κεφάλαια και ύποκεφάλαια θα πρέπει να είναι ολοκληρωμένο και καλά τεκμηριωμένο. Το πρώτο κεφάλαιο είναι συνήθως η εισαγωγή που καθορίζει τους λόγους για την παρουσίαση της εργασίας και άναφέρεται συνήθως σε προηγούμενες εργασίες σ' αυτό το θέμα. Σε χωριστή σελίδα άκολουθεί άγγλική περιλήψη με άγγλικό τίτλο της εργασίας (λέξεις κλειδιά) και το όνομα ή τα όνόματα του ή των συγγραφέων. Η ειδική βιβλιογραφική ενημέρωση με παραπομπές στο κείμενο γράφεται στο τέλος του κειμένου, σύμφωνα με τις οδηγίες που δίδονται στα Χ.Χ. Νέα Σειρά. Σε ιδιαίτερες σελίδες γράφονται οι πίνακες και τα σχήματα με τις λεζάντες και ο συγγραφέας σημειώνει τη θέση του πίνακα και του σχήματος μέσα στο κείμενο στο περιθώριο.

Μακροσκελείς πίνακες, με πολλές κατακόρυφες στήλες ή που περιλαμβάνουν χημικούς τύπους και άλλες παραστάσεις, πρέπει να υποβάλλονται σε τέτοια μορφή, ώστε να είναι δυνατή η άπ' ευθείας φωτογράφησή τους σε ομικρυνση, για να δημοσιευθούν. Το ίδιο ισχύει για όλα τα σχήματα ή φωτογραφίες, που ένα καθαρό άναπαραγωγίσιμο πρωτότυπο πρέπει να συνοδεύει το ένα από τα τρία αντίτυπα της εργασίας.

Επιμέλεια δοκιμών. Οι συγγραφείς είναι ύπεύθυνοι για τον τελικό έλεγχο των κειμένων πριν από το τύπωμα μέσα στον ελάχιστο δυνατό χρόνο και πάντως όχι με καθυστέρηση πάνω από 3 μέρες. Άραστικές τροποποιήσεις ή προσθήκες στο κείμενο κατά το στάδιο αυτό δεν γίνονται δεκτές.

Ύποβολή της Ύλης. Τα κείμενα των έργων κάθε κατηγορίας για δημοσίευση υποβάλλονται στα Χημικά Χρονικά (Κάνιγος 27) και πρέπει να συμφωνούν με τις τεχνικές προδιαγραφές. Άκόμα πρέπει να συνοδεύονται από ένα διαβιβαστικό γράμμα προς τη ΣΕ όπου με συντομία θα έξηγηθεί γιατί το κείμενο της εργασίας μπορεί να θεωρηθεί ότι παρουσιάζει ευρύτερο ενδιαφέρον και είναι σημαντικό για τον κλάδο. Στο γράμμα αυτό οι συγγραφείς θα καθορίζουν άκόμη σε ποιά από τις παραπάνω κατηγορίες ανήκει η εργασία (για να διευκολυνθεί η κρίση κάτω από το αντίστοιχο πρίσμα).

Ύπνοσειται ότι βασική προϋπόθεση για τη δημοσίευσή των κειμένων, που στέλνονται στα ΧΧ, είναι να μην έχουν δημοσιευτεί σε άλλο περιοδικό ή να μην έχουν σταλεί για δημοσίευση.

Και πάλι το TEAX

Αν και μετά τις ανακοινώσεις του προέδρου του TEAX στην τελευταία γενική Συνέλευση της Ε.Ε.Χ. το θέμα του TEAX έγινε περισσότερο γνωστό σ' όλους τους συναδέλφους, εντούτοις το Δ.Σ. αισθάνεται την ανάγκη να ξαναποθετήσει το θέμα προς όλους τους αρμόδιους και τους συναδέλφους.

Το TEAX είναι το Ταμείο που προστατεύει τους απόμαχους της δουλειάς χημικούς και δίνει σε πολλούς από εμάς την αιγυριά - την μικρή αιγυριά έστω - ότι δεν θα απλώσουμε το χέρι επαιτείας στα γεράματά μας. Βέβαια οι συντάξεις δεν είναι ακόμα ανθρώπινες και τούτο οφείλεται σε τρεις παράγοντες:

- α) Στην κάθε μέρα μείωση του κοινωνικού πόρου, που από το 1945 δεν αναπροσαρμόστηκε ούτε για ένα μονόλεφτο, παρ' όλο το κατρακύλισμα από τότε της δραχμής σε βάραθρα υποτίμησης.
- β) Στην έλλειψη ενδιαφέροντος από μερικούς συναδέλφους - ευτυχώς ευάριθμους - να εκπληρώνουν τις υποχρεώσεις τους στο TEAX και
- γ) Στην έλλειψη οργανωτικής διάρθρωσης του ίδιου του TEAX να εισπράξει τις οφειλές από τους βιομήχανους και εργοδότες που αποφεύγουν ενουνειδητά, τις πιο πολλές φορές, να καταβάλλουν τις εισφορές τους στο Ταμείο.

Οι λόγοι αυτοί είναι θεραπεύσιμοι αν το TEAX και μαζί του και μεις, το Δ.Σ. της Ε.Ε.Χ., το Δ.Σ. του ΠΣΧΒ και όλοι οι συνάδελφοι χημικοί, ο καθένας στον τομέα μου το συντρέξουμε και αγωνιστούμε για το δίκαιο αίτημα του κλάδου, να ανορθωθεί το TEAX.

Και πρώτα - πρώτα το Υ.Κ.Α. πρέπει να καταλάβει ότι ο κοινωνικός πόρος στο ταιμέντο πρέπει να αναπροσαρμοσθεί. Γιατί και δίκαιο είναι, και μπορεί να γίνει χωρίς, κανένας μα κανένας, να ζημιώσει, γιατί οι τρεις δεκάρες στις 6.500 δραχμές τον τόνο δεν κοστίζουν τίποτα ούτε για τους βιομήχανους, αλλά ούτε και για την κατανάλωση.

Δεύτερο οι συνάδελφοι δημόσιοι υπάλληλοι πρέπει να αγωνιστούν να αναλάβει το Ελληνικό Κράτος την εργοδοτική εισφορά και όχι να την έχει φορτώσει στις πλάτες του εργαζόμενου. Το αίτημα είναι και δίκαιο και σωστό. Και εκεί θα πρέπει να εστιαστεί όλος ο αγώνας των συναδέλφων δημοσίων υπαλλήλων και εκπαιδευτικών. Είναι ο μόνος σωστός δρόμος για να ελαφρύνουν τα βάρη των εισφορών των Ασφαλιστικών ταμείων.

Και τρίτο, το TEAX να δραστηριοποιηθεί στην είσπραξη των οφειλομένων εισφορών, στον έλεγχο των επιχειρήσεων που καθυστερούν να αποδώσουν τις εισφορές εργαζομένων και εργοδοτών και να φροντίσει να συμπληρώσει το μητρώο του και να ανακαλύψει τους συναδέλφους που δεν είναι ακόμα ασφαλισμένοι σ' αυτό.

Οι τρεις αυτοί άξονες πρέπει να γίνουν οι κύριοι τομείς δράσης όλων των συναδέλφων. Το Δ.Σ. καλεί όλους τους παράγοντες και ιδιαίτερα το Υ.Κ.Α. να ανορθώσουν το TEAX αποκαθιστώντας το δίκαιο που τόσο έχει ανάγκη ο κλάδος των Χημικών.

Το Δ.Σ. της Ε.Ε.Χ.

Γράμμα της Σ.Ε. προς τους αναγνώστες

Με το τεύχος του Γενάρη, η έκδοση του περιοδικού, με ευθύνη της Σ.Ε. που εκλέχθηκε στις εκλογές του '83, έκλεισε ένα χρόνο ζωής.

Η Σ.Ε., όπως είχε υποχρέωση, όχι μόνο καταστατική, αλλά και ουσιαστική, παρουσίασε τον απολογισμό της δράσης της στη Γ.Σ. της Ε.Ε.Χ., στις 26-2-1984.

Στον απολογισμό αυτό, που δημοσιεύεται στο τεύχος «Φεβάρης '84», περιλαμβάνονται, όχι μόνο η δράση της επιτροπής στο διάστημα αυτό και τα προβλήματα που αντιμετώπισε, αλλά και οι προτάσεις που κάνει για το ανέβασμα της στάθμης του περιοδικού.

Η δημοσίευση του απολογισμού, της Σ.Ε., που γίνεται για πρώτη φορά, έστω και εκ των υστέρων, έχει δύο στόχους:

1. Να ενημερώσει τους συναδέλφους, μιάς και είναι γνωστό ότι στη Γενική Συνέλευση της Ε.Ε.Χ. συμμετεχουν λίγοι συνάδελφοι, και
2. Να μεταφέρει το προβληματισμό της επιτροπής στο κλάδο και να περιμένει από τους αναγνώστες προτάσεις, σκέψεις και φυσικά προσφορά για βοήθεια.

Πιστεύουμε ότι, τη φορά αυτή η ανταπόκριση των συναδέλφων θα είναι ουσιαστική, γεγονός που θα μάς βοηθούσε σε μεγάλο βαθμό.

Μέσα από το προβληματισμό μας για τη βελτίωση του περιοδικού, προβάλλει έντονα η ανάγκη για αλλαγή της εμφάνισης του περιοδικού.

Η ανάγκη αυτή έχει εκφρασθεί κατά καιρούς από πολλούς συναδέλφους, είτε με γράμματα τους στη Σ.Ε., είτε μέσα από προφορικές συζητήσεις.

Μ' άλλα λόγια, είναι ανάγκη η μορφή και η εμφάνιση ενός περιοδικού να τραβάει τον αναγνώστη, να τον ωθεί δηλαδή να διαβάσει το περιεχόμενο.

Έτσι η Σ.Ε. απεφάσισε να προχωρήσει στις παρακάτω αλλαγές:

1. Εξώφυλλο

Με τη σημερινή μορφή του εξώφυλλου το περιοδικό εκδίδεται αρκετά χρόνια. Κατά γενική όμως ομολογία δεν ανταποκρίνεται στις απαιτήσεις ενός σύγχρονου περιοδικού, όπως θέλουμε να είναι τα Χημικά Χρονικά.

Στο εξώφυλλο κάθε τεύχους θα υπάρχει και μία φωτογραφία που θα αναφέρεται στις διάφορες δραστηριότητες του Χημικού.

2. Το είδος του χαρτιού

Το χαρτί που χρησιμοποιείται μέχρι τώρα είναι illustration. Ο τύπος αυτός αλλάζει και γίνεται πιο mat.

Η αλλαγή αυτή δεν γίνεται για λόγους οικονομικούς. Πιστεύουμε ότι ο νέος τύπος χαρτιού, με τη λιγότερη γιαλάδα, βοηθά το διάβασμα των κειμένων, προτρέπει τον αναγνώστη να ασχοληθεί με το περιοδικό και αναδεικνύει καλλίτερα σκίτσα - φωτογραφίες που θα υπάρχουν.

3. Σκίτσα - Φωτογραφίες

Γίνεται μία προσπάθεια να υπάρχει σε κάθε τεύχος μικρός αριθμός σκίτσων και φωτογραφιών που θα αναφέρονται με το δικό τους τρόπο στον χημικό.

Καλούμε κάθε συνάδελφο που έχει κάποιο «ταλέντο» σ' αυτό το είδος να μάς στείλει τη δουλειά του.

Είναι φανερό ότι η απόφαση αυτή, για τις παραπάνω αλλαγές, βαρύνουν τη Σ.Ε., στην οποία υπάρχει και η σύμφωνη γνώμη του Δ.Σ. της Ε.Ε.Χ.

Αυτό όμως δεν σημαίνει ότι η απόφαση αυτή είναι και τελική. Θεωρούμε απαραίτητο να έχουμε και τη γνώμη σας για τις αλλαγές αυτές.

Γι' αυτό, δεν θα πρέπει να ξεχάσετε να μάς στείλετε τις παρατηρήσεις σας.

Με συναδελφικούς χαιρετισμούς

Η Γενική Συνέλευση της Ε.Ε.Χ.

Στις 26 Φεβρουαρίου 1984 έγινε στα γραφεία της Ε.Ε.Χ. η ετήσια Γενική Συνέλευση του επιστημονικού μας φορέα.

Βασικό θέμα της Γ.Σ. ήταν ο απολογισμός του Δ.Σ. της Ε.Ε.Χ. για τη δράση του τον ένα χρόνο που πέρασε από τις εκλογές του 1983.

Στην εισήγηση, που παρουσίασε ο Γενικός Γραμματέας της Ένωσης συνάδελφος Δ. Ψωμάς (δημοσιεύεται στο τεύχος «ΝΟΕΜΒΡΗΣ - ΔΕΚΕΜΒΡΗΣ '83») αναφέρονται λεπτομερειακά τα θέματα που απασχόλησαν το συμβούλιο στο διάστημα αυτό, τις ενέργειες που έγιναν, τα αποτελέσματα που υπήρξαν και γίνεται ο προγραμματισμός δράσης για την επόμενη χρονιά.

Στη συνέλευση παραβρέθηκαν 200 περίπου συνάδελφοι, (1570 ταμειακώς εντάξει), αριθμός αρκετά μικρός, όπως εκτιμήθηκε απ' όλους τους ομιλητές, για μία τόσο σημαντική εκδήλωση του κλάδου.

Στη συνέλευση αυτή προήδρευσε τριμελές προεδρείο, που εκλέχθηκε ομόφωνα και που αποτελείται από τους συναδέλφους Α. Αναγνωστόπουλο, Μ. Στρατηγάκη και Δ. Γιαννακόπουλο.

Πάνω στην εισήγηση του Δ.Σ., καθώς επίσης και στον οικονομικό απολογισμό και προϋπολογισμό της Ε.Ε.Χ., που παρουσίασε ο ταμίας, συνάδελφος Τ. Παπαδόπουλος, τοποθετήθηκαν αρκετοί συνάδελφοι (περίπου 35) συμμετέχοντας έτσι στο προβληματισμό για τη καλύτερη προώθηση των προβλημάτων που μας απασχολούν.

Στο τέλος η Γ.Σ. ψήφισε ομόφωνα τον απολογισμό του Δ.Σ., καθώς επίσης και μία σειρά ψηφίσματα (δημοσιεύονται παρακάτω), πάνω σε βασικά ζητήματα του κλάδου, αλλά και σε γενικότερα προβλήματα.

Όπως κάθε χρόνο τα πρακτικά της Γ.Σ. θα δημοσιευθούν στο περιοδικό μας μόλις ολοκληρωθεί η απομαγνητοφώνησή τους και η τελική επεξεργασία τους.

Για την Ειρήνη

«Τούτη την ώρα που αρχίζει η εγκατάσταση νέων πυρηνικών πυραύλων στην Ευρώπη και τεράστιες δαπάνες γίνονται για διηπειρωτικούς πυραύλους και για την μεταφορά πολεμικών επιχειρήσεων στο διάστημα.

Την ώρα που και με τα υπάρχοντα πυρηνικά συστήματα σε στεριές, θάλασσες και αέρα μπορεί μέσα σε λίγα λεπτά να καταστραφεί ο πλανήτης μας και να τεθεί τέρμα στον πολιτισμό και στο ανθρώπινο γένος, την ώρα που ακόμα και από ένα λάθος κινδυνεύει να εξαφανιστεί κάθε είδος στην επιφάνεια της Γης και για χιλιάδες χρόνια τα κατάλοιπα των πυρηνικών εκρήξεων να δηλητηριάζουν την ατμόσφαιρα.

Εμείς οι Έλληνες Χημικοί αισθανόμαστε την ανάγκη μέσα από ένα μαζικό κίνημα Ειρήνης να ενημερώσουμε όλους, για τον κίνδυνο από τα σύγχρονα μαζικά όπλα καταστροφής και να αναλύσουμε τον ρόλο του επιστήμονα γύρω από τους εξοπλισμούς γενικά και ιδιαίτερα γύρω από τη χρήση χημικών πολεμικών ουσιών και χημικών όπλων.

Γι' αυτό εγκρίνουμε και υποστηρίζουμε την πολιτική της Κυβέρνησης και τον Πρωθυπουργό τόσο για την αναβολή της εγκατάστασης στην Ευρώπη των πυραύλων ΠΕΡΣΙΝ και ΚΡΟΥΖ όσο και την δημιουργία απύραυλων ζωνών αποπυρηνικοποίησης, ιδιαίτερα στην Βαλκανική αλλά και στην Κεντρική Ευρώπη και την Σκανδιναβική Χερσόνησο.

Ζητούμε να απομακρυνθούν οι ξένες βάσεις από τη χώρα μας και από τις άλλες χώρες, να αρχίσει αμέσως ο περιορισμός και η καταστροφή των πυρηνικών όπλων με τελικό σκοπό την ταυτόχρονη διάλυση όλων των στρατιωτικών συνασπισμών και τον γενικό αφοπλισμό.

Επίσης οι Έλληνες Χημικοί απαιτούν την εφαρμογή των αποφάσεων του ΟΗΕ για την Κύπρο και την ανάκληση

της παράνομης ανακήρυξης του Ψευτοκράτους του Ντεκτάς, γιατί αποτελεί βάνουση παραβίαση των κανόνων του διεθνούς δικαίου και δημιουργεί μία νέα απειλή για την ειρήνη στην εύφλεκτο περιοχή της Μεσογείου.

Δηλώνουμε την απόφασή μας να υπερασπιστούμε την εδαφική ακεραιότητα και εθνική ανεξαρτησία της χώρας μας και να αγωνιστούμε για την εδραίωση της ειρήνης στην περιοχή μας, στην Ευρώπη και σ' όλο τον κόσμο».

Για τις επενδύσεις

«Η Γ.Σ. των Χημικών της 26/2/84 πιστεύει ότι η καθυστέρηση των επενδύσεων στο δημόσιο τομέα που ήδη έχουν εξαγγελθεί, αποτελεί σοβαρό εμπόδιο στο ξεπέρασμα της οικονομικής κρίσης και την ανάπτυξη μίας δυναμικής Ελληνικής Βιομηχανίας, γεγονός που έχει σαν αποτέλεσμα την όξυνση της ανεργίας στη χώρα μας και κατ' επέκταση και της ανεργίας των Χημικών.

Η Γ.Σ. καλεί την Κυβέρνηση να προχωρήσει άμεσα στην υλοποίηση των επενδύσεων που καθυστερούν (Ανοξειδωτικοί χάλυβες, Αλουμίνια, Μόλυβδος - Ψευδάργυρος - Χημική Βιομηχανία) που σύμφωνα και με τις θέσεις των φορέων βοηθούν την οικονομική ανάπτυξη και να επανεξετάσει την απόφασή της για την ματαίωση του Πετροχημικού Συγκροτήματος. Ακόμα ν' αντισταθεί σε κάθε είδους πιέσεις που εξασκούνται από την πλευρά του μεγάλου κεφαλαίου και της ΕΟΚ για σταμάτημα των επενδύσεων και να αξιοποιήσει τη δηλωμένη θέληση των φορέων των τεχνικών και να βοηθήσει στην πραγματοποίησή τους.

Η Γ.Σ. καλεί το Δ.Σ. της Ε.Ε.Χ., στηριζόμενο στις σωστές θέσεις του κλάδου για το πενταετές, μέσα από

επεξεργασμένες και εξειδικευμένες προτάσεις και σε συνεργασία με τους άλλους φορείς να εντείνει την πάλη του προς την κατεύθυνση της άμεσης εξαγγελίας συγκεκριμένου χρονοδιαγράμματος πραγματοποίησης των επενδύσεων του Δημόσιου Τομέα».

Για τη Βιομηχανία

«Η Γ.Σ. της Ένωσης Ελλήνων Χημικών ανησυχεί για το αθώο ξεπούλημα των ελληνικών βιομηχανιών στα ξένα μονοπώλια που δημιουργεί σοβαρό πρόβλημα για μιά ανεξάρτητη αυτοδύναμη οικονομική πολιτική.

Είναι γνωστοί οι εκβιασμοί των ξένων μονοπωλίων προς την Κυβέρνηση για την εξασφάλιση προνομιακής μεταχείρισης καθώς και οι δυσμενείς επιπτώσεις στο συνδικαλιστικό κίνημα.

Καλούμε την Κυβέρνηση να αναλογιστεί το τεράστιο πολιτικό κόστος που δημιουργεί το ξεπούλημα της ελληνικής βιομηχανίας και να παρέμβει άμεσα και αποτελεσματικά».

Για την κατευθυντήρια οδηγία της Ε.Ο.Κ.

«Η Γ.Σ. της Ένωσης Ελλήνων Χημικών 26/2/84 δηλώνει ότι είναι αντίθετη στην προώθηση της Κατευθυντήριας Οδηγίας της Επιτροπής Χημείας της ΕΟΚ για την ελεύθερη εγκατάσταση και παροχή υπηρεσιών των εργαζομένων στον τομέα της χημείας.

Πιστεύουμε ότι στη σημερινή φάση κρίσης της ελληνικής οικονομίας και ειδικότερα της βιομηχανίας η ψήφιση οποιασδήποτε Κ.Ο. θα έχει σοβαρότατες επιπτώσεις. Συγκεκριμένα:

α. Θα βαθύνει ακόμα παραπάνω η τεχνολογική εξάρτηση της χώρας, μειώνοντας σημαντικά τις δυνατότητες αφομοίωσης της ξένης τεχνολογίας και ανάπτυξης της εγχώρι-

ας. Επιπτώσεις από την κατάσταση αυτή θα υπάρξουν και στις σπουδές με παραπέρα υποβάθμισή τους.

β. Θα οξυνθούν τα υπάρχοντα προβλήματα ανεργίας και απασχόλησης γιατί δίνεται η δυνατότητα στον ισχυρότερο εταίρο να μεταφέρει την κρίση του στον ασθενέστερο.

Πιστεύουμε ότι τα προβλήματα που έχουν δημιουργηθεί με άλλους κλάδους πηγάζουν από την άναρχη και στρεβλή ανάπτυξη της Ελληνικής Οικονομίας και θα λυθούν μόνο με την συνεργασία ανάμεσα στους ενδιαφερόμενους με βάση την Ελληνική πραγματικότητα τις αναπτυξιακές ανάγκες του τόπου και όχι στα πλαίσια της Επιτροπής Χημείας της Ε.Ο.Κ.».

Για τον εκδημοκρατισμό των Ενόπλων Δυνάμεων

«Η Γ.Σ. της Ένωσης Ελλήνων Χημικών εκτιμάει σαν απαραίτητο βήμα για τον εκδημοκρατισμό της δημόσιας ζωής τον εκδημοκρατισμό στο χώρο του στρατεύματος έτσι ώστε να είναι σταθερά και αποκλειστικά προσανατολισμένο στην υπεράσπιση της εθνικής ανεξαρτησίας και λαϊκής κυριαρχίας. Ταυτόχρονα θεωρούμε απαραίτητο να υπάρχουν βαθιές δημοκρατικές τομές, στα ζητήματα που αφορούν τη ζωή των στρατευμένων παιδιών μας, με κριτήριο την εξασφάλιση των συνταγματικών τους δικαιωμάτων.

Η Γ.Σ. της Ε.Ε.Χ. διαπιστώνει την ανάγκη κατάργησης των αντιδημοκρατικών στρατιωτικών κανονισμών (Σ.Κ. 20-1 και ανάλογων στην Αεροπορία και το Ναυτικό) και την άμεση δημοκρατική τους αναμόρφωση με τη συμμετοχή των μαζικών φορέων (Γ.Σ.Ε.Ε., Ε.Φ.Ε.Ε., Ενώσεις Επιστημόνων κ.λ.π.) και τελική ψήφισή τους στη Βουλή.

Σ' αυτή την κατεύθυνση η Ε.Ε.Χ. θα καταβάλλει κάθε προσπάθεια όπως επίσης και στο να σταματήσει κάθε δίωξη για παράβαση των παραπάνω αντιδημοκρατικών κανονισμών».

Ρεπορτάζ

Συλλογική Σύμβαση εργασίας των Χημικών στην Βιομηχανία

του Θανάση Καφώρου

Στις 25 Ιανουαρίου 1984 έγινε στην αίθουσα της ΕΕΧ η χρονιάτικη τακτική Γενική Συνέλευση του Πανελληνίου Συλλόγου Χημικών Βιομηχανίας. Ένα από τα θέματα της Συνέλευσης ήταν η συλλογική σύμβαση εργασίας των χημικών Βιομηχανίας.

Παρά τη σπουδαιότητα του προβλήματος της αμοιβής των χημικών, κύριο χαρακτηριστικό αυτής της Γ.Σ. ήταν η μικρή συμμετοχή των συναδέλφων. Πρέπει ν' αναφέρουμε ότι η συνέλευση αυτή είχε ορισθεί ένα μήνα πριν, αλλά δεν πραγματοποιήθηκε επειδή ο αριθμός των συναδέλφων που προσήλθαν ήταν πολύ μικρός.

Όπως ενημέρωσε τους συναδέλφους, ο Γραμματέας του Συλλόγου, τον Φεβρουάριο του 1983 έγινε από το Δ.Σ. καταγγελία της Σ.Σ.Ε. και προτάθηκε στο κλάδο σχέδιο που είχε σαν αρχή την προώθηση, κατά το δυνατόν και μέσα στις υπάρχουσες συνθήκες, των οικονομικών και θεσμικών διεκδικήσεων. Το νέο σχέδιο αφού συζητήθηκε σε δύο έκτακτες Γ.Σ. και συμπληρώθηκε ανάλογα, προτάθηκε στο Σ.Ε.Β. και άρχισαν οι διαπραγματεύσεις. Σ' αυτές από τη μεριά του ΣΕΒ διατυπωνόταν η γνώμη ότι υπάρχει η θέληση για υπογραφή Σ.Σ.Ε., αρνιόνταν όμως να δεσμευτούν πάνω σ' οποιαδήποτε θέση.

Το Δ.Σ. του Συλλόγου με υπόμνημα που επέδωσε στον Υπουργό Εργασίας ζήτησε την παρέμβαση του στις διαπραγματεύσεις. Η απάντηση του Υπουργού ήταν ότι με βάση το Ν. 3239 οι διαπραγματεύσεις έπρεπε να γίνουν ανάμεσα στους εργαζόμενους και τους εργοδότες ή να γίνει προσφυγή στα Διαιτητικά Δικαστήρια.

Το Δ.Σ. εκτίμησε ότι μιά τέτοια προσφυγή δεν εξυπηρετούσε τα συμφέροντα του κλάδου, γιατί εκατοντάδες κλαδικές συμβάσεις ή δεν εκδικάστηκαν ή αυτές που εκδικάστηκαν δεν προέβλεπαν τίποτα άλλο από την Α.Τ.Α.

Έπρεπε λοιπόν να συνεχιστούν οι διαπραγματεύσεις και συνεχίστηκαν για κάποιο χρονικό διάστημα μέχρι που στη τελική του απάντηση ο εκπρόσωπος του Σ.Ε.Β., στις 15 Οκτωβρίου, αρνήθηκε κάθε συζήτηση προφασίζόμενος αδυναμία για παραβίαση της Κυβερνητικής Πολιτικής, που τοποθετούσε τις αυξήσεις σε καθορισμένα πλαίσια. Στα πλαίσια των προσπαθειών για την προώθηση της Σ.Σ.Ε. το Δ.Σ. συνεργάστηκε με άλλους εργαζόμενους και κύρια με το Σύλλογο Τεχνικών Επιστημόνων Βιομηχανίας με στόχο την υπογραφή νέας Σ.Σ.Ε., που πέρα από τις δίκαιες οικονομικές διεκδικήσεις, θα λύνει τα χρόνια προβλήματα των επιστημόνων που εργάζονται στην Βιομηχανία (υπευθυνότητες - επίδομα ανθυγεινής εργασίας - επιμόρφωση - ζητήματα γυναικών επιστημόνων κ.ά.).

Έτσι φθάσαμε στη Γ.Σ. της 25 Ιανουαρίου στην οποία προτάθηκε και αναπτύχθηκε από τον πρόεδρο του Συλλόγου το νέο σχέδιο Σ.Σ.Ε. για το 1984. Ακολούθησαν ομιλίες

συναδέλφων οι οποίοι τόνισαν ιδιαίτερα το πρόβλημα της ανεργίας, υποαπασχόλησης και ετεροαπασχόλησης που αντιμετώπιζει ο κλάδος και ιδιαίτερα οι νέοι συνάδελφοι.

Ανέφεραν επίσης ότι σήμερα οι αμοιβές των χημικών στις Βιομηχανίες κατά μέσο όρο είναι χαμηλές και δεν εξασφαλίζουν ένα ανεκτό επίπεδο διαβίωσης.

Συγκεκριμένα προτάθηκε ν' αυξηθούν τα προτεινόμενα κλιμάκια των Βασικών μισθών στο σχέδιο ΣΣΕ.

Το τελικό σχέδιο για υπογραφή, όπως διαμορφώθηκε μετά τη συζήτηση στη Γ.Σ. είναι το παρακάτω:

«Σχέδιο Συλλογικής Σύμβασης Εργασίας»

1. Τα κατώτατα όρια των βασικών μηνιαίων μισθών των επιστημόνων χημικών που απασχολούνται με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου σ' ολόκληρη τη χώρα καθορίζονται ως εξής:

Βασικοί μισθοί		
Πρόσληψη		45.000
Μετά τη συμπλήρωση	1 έτους	47.000
»	»	48.500
»	»	50.000
»	»	52.500
»	»	55.000
»	»	57.500
»	»	60.000
»	»	62.500
»	»	65.000
»	»	67.500
»	»	70.000
»	»	72.500
»	»	74.000

2. Σαν υπηρεσία εννοείται η άσκηση επαγγελματός του χημικού σε οποιονδήποτε εργοδότη φυσικό ή νομικό πρόσωπο ή και σε επίσημο ιδιωτικό χημικό εργαστήριο, που αποδεικνύεται με βεβαίωση του εργοδότη και που πρέπει οπωσδήποτε να θεωρείται από την Ένωση Ελλήνων Χημικών. Σαν υπηρεσία εννοείται επίσης ο χρόνος στρατιωτικής θητείας και ο χρόνος ανεργίας 2 εξαμήνων που αποδεικνύεται με επίσημη βεβαίωση του Ο.Α.Ε.Δ. ή εμφανίζεται στο ασφαλιστικό του βιβλιόριο.

3. Σ' όλους τους επιστήμονες χημικούς χορηγείται επίδομα γάμου σε ποσοστό 10% πάνω στα κατώτατα όρια των βασικών μισθών που καθορίζει αυτή η σύμβαση.

4. Τα κατώτατα όρια των βασικών μισθών που καθορίζει αυτή η σύμβαση προσαυξάνονται με επίδομα τέκνων που χορηγείται σ' όλους τους επιστήμονες χημικούς σε ποσοστό 5% για κάθε παιδί, εφόσον είναι κάτω των 20 ετών και δεν εργάζονται ή μέχρι 27 ετών εφόσον σπουδάζουν και δεν εργάζονται.

5. Όλοι οι επιστήμονες χημικοί δικαιούνται προσαύξησης σε ποσοστό 5% για κάθε τριετία που πραγματοποιήθηκε στον ίδιο εργοδότη.

6. Στους επιστήμονες χημικούς χορηγείται επίδομα υπευθυνότητας ως εξής:

α) Στους προϊσταμένους τμημάτων παραγωγής, έρευνας, χημικού εργαστηρίου, ελέγχου, μελετών, προμηθειών, πωλήσεων, προγραμματισμού, διοικητικών υπηρεσιών, εκπαίδευσης προσωπικού και τους τεχνικούς ασφάλειας των επιχειρήσεων σε ποσοστό 10% πάνω στα κατώτατα όρια των βασικών μηνιαίων μισθών

β) Στους προϊσταμένους όλων των τμημάτων παραγωγ-

γής ή ολοκλήρου του εργοστασίου ή του καταστήματος της επιχείρησης σε ποσοστό 20% πάνω στα κατώτατα όρια των βασικών μηνιαίων μισθών.

γ) Στην περίπτωση που στην επιχείρηση απασχολείται ένας χημικός και δεν απασχολείται άλλος τεχνικός επιστήμονας ανωτάτης σχολής που να έχει καθοριστεί υπεύθυνος τότε ο χημικός δικαιούται το επίδομα υπευθυνότητας σε ποσοστό 20% πάνω στα κατώτατα όρια των βασικών μηνιαίων μισθών.

δ) Ο σύμφωνα με τον νόμο οριζόμενος υπεύθυνος επιστήμονας χημικός για τη λειτουργία της επιχείρησης δικαιούται το επίδομα υπευθυνότητας σε ποσοστό 20% πάνω στα κατώτατα όρια των βασικών μισθών.

7. Στους επιστήμονες χημικούς χορηγείται επίδομα ανθυγιεινής ή επικίνδυνης ή ανθυγιεινής και επικινδύνου εργασίας σε ποσοστό 10% πάνω στα κατώτατα όρια των βασικών μισθών.

Στις περιπτώσεις που στο σύνολο ή σε μέρος του προσωπικού χορηγείται επίδομα ανθυγιεινής ή επικίνδυνης ή ανθυγιεινής και επικίνδυνης εργασίας σε ποσοστό υψηλότερο του 10% τότε ο χημικός δικαιούται το επίδομα αυτό στο ίδιο ποσοστό.

8. Στους επιστήμονες χημικούς χορηγείται επίδομα επιμόρφωσης σε ποσοστό 5% πάνω στα κατώτατα όρια των βασικών μισθών που καθορίζει η σύμβαση αυτή. Επίσης χορηγούνται 10 εργάσιμες ημέρες το χρόνο για επιμόρφωση (παρακολούθηση Συνεδρίων, Σεμιναρίων, διαλέξεων, εκπαιδευτικών ταξιδιών κ.λπ.) μετ' αποδοχών.

Οι επιστήμονες χημικοί δικαιούνται κάθε χρόνο 5 εβδομάδες κανονική άδεια με πλήρεις αποδοχές. Σ' αυτή τη βάση καθορίζεται κάθε οφειλομένη απ' αυτήν την αιτία παροχή.

10. Στους επιστήμονες χημικούς χορηγούνται σε περίπτωση γάμου 5 εργάσιμες μέρες άδεια με αποδοχές. Η άδεια αυτή είναι άσχετη και δεν συμψηφίζεται με την προβλεπόμενη από την παράγραφο 9 αυτής της Σ.Σ.Ε.

Επίσης στις γυναίκες χημικούς χορηγείται 1) άδεια τοκετού δύο μηνών και λοχείας δύο μηνών 2) άδεια μητρότητας 2 ωρών κάθε ημέρα για τα δύο πρώτα χρόνια μετά τον τοκετό και μία ώρα κάθε μέρα για τα 2 επόμενα χρόνια. Οι γυναίκες χημικοί δεν απολύονται κατά τη διάρκεια της εγκυμοσύνης και για ένα χρόνο μετά τον τοκετό.

Ακόμα οι μητέρες χημικοί έχουν τη δυνατότητα να πάρουν 10 μήνες άδεια άνευ αποδοχών αμέσως μετά τη λήξη της άδειας λοχείας.

11. Καθιερώνεται για τους επιστήμονες χημικούς η εβδομάδα των 5 ημερών, 8ώρου ημερήσιας απασχόλησης και 40 ωρών εργασίας. Κάθε απασχόληση πέρα των 40 ωρών την εβδομάδα λογίζεται υπερωριακή.

12. Στους εκτός έδρας αποστελλόμενους επιστήμονες χημικούς χορηγούνται: Οι παροχές που προβλέπονται από την παράγραφο 4 της 45739/51 κοινής υπουργικής απόφασης των Υπουργών Εργασίας και Οικονομικών με τους ίδιους όρους και προϋποθέσεις που αυτή ορίζει ήτοι: αποζημίωση ίση με το 1/20 των νομίμων αποδοχών (βασικών μισθών και προσαυξήσεων λόγω επιδομάτων που προβλέπει η Σ.Σ.Ε), οδοιπορικά και έξοδα διαμονής.

Οι εκτός έδρας μετάβαση του χημικού πρέπει να γίνεται κατόπιν εγγράφου εντολής της επιχείρησης.

13. Οι συνολικά κατάβαλλόμενες στους επιστήμονες χημικούς αποδοχές προσαυξάνονται με το ποσοστό της Α.Τ.Α που ορίζεται από τις Υπουργικές αποφάσεις. Σύμφωνα με επίσης με αυτές τις Υπουργικές αποφάσεις εφαρμόζον-

ται και οι υπόλοιπες λεπτομέρειες που έχουν σχέση με την Α.Τ.Α.

14. Σε περίπτωση καταγγελίας της σύμβασης από τον εργοδότη είναι υποχρεωτικό να αναγράφεται στην καταγγελία η αιτιολογία της διακοπής της σύμβασης.

15. Τυχόν καταβαλλόμενες αποδοχές ανώτερες από τις καθοριζόμενες σ' αυτή τη Σ.Σ.Ε. δεν μειώνονται μ' αυτή.

16. Η ισχύς αυτής της Σ.Σ.Ε. αρχίζει από 1.1.1984».

Η Γενική Συνέλευση, στο τέλος ενέκρινε και το παρακάτω ψήφισμα:

«Η Γενική Συνέλευση του Πανελληνίου Συλλόγου Χημικών Βιομηχανίας, θεωρεί ιδιαίτερα θετικό το διεκδικητικό πλαίσιο των οικονομικών και θεσμικών αιτημάτων της Γ.Σ.Ε.Ε. και του ΕΚΑ. Πιστεύει ότι τα αιτήματα, που προβάλλονται είναι ρεαλιστικά και αναγκαία στην κατεύθυνση της διασφάλισης του βιοτικού επιπέδου και της διεύρυνσης των κατακτήσεων των εργαζομένων. Διαπιστώνει ότι σ' αυτό το πλαίσιο εντάσσονται και τα αιτήματα των χημικών της Βιομηχανίας. Γι' αυτό ο κλάδος μας εκφράζει την αμέριστη υποστήριξη του στα ανώτερα συνδικαλιστικά όργανα των εργαζομένων ΓΣΕΕ και ΕΚΑ και δηλώνει ότι είναι έτοιμος, σε συμπάρταξη με τους άλλους εργαζόμενους για την αγωνιστική διεκδίκηση αυτών των αιτημάτων.

Επίσης, η Γ.Σ. του Π.Σ.Χ.Β. ζητά για μία ακόμα φορά την κατάργηση του άρθρου 4 του νόμου για τις κοινωνικοποιήσεις, καθώς και τη μη εφαρμογή του μέχρι την οριστική κατάργησή του.

Αθήνα 24.1.1984»

Στην προσπάθεια μας για μία παρά πέρα ενημέρωση γύρω από τη Συλλογική σύμβαση εργασίας απευθυνθήκαμε στον συνάδελφο Πρόεδρο Παλαιογιάννη Σπύρο και το συνάδελφο Γραμματέα Πατσουρέα Δημήτρη του Π.Σ.Χ.Β., ζητώντας την απάντησή τους πάνω σε μία σειρά ερωτήματα που τους υποβάλαμε.

Το ερωτηματολόγιο και οι απαντήσεις των συναδελφών δημοσιεύονται παρακάτω.

Ερωτηματολόγιο

1. Είναι γνωστό ότι οι χημικοί που εργάζονται στη Βιομηχανία αντιμετωπίζουν σήμερα, μαζί με μία σειρά άλλα προβλήματα, τη συνεχή μείωση των αποδοχών τους εξ αιτίας των μικρών ετήσιων αυξήσεων και του υψηλού ρυθμού αύξησης του τιμάρθιμου. Τον τελευταίο χρόνο (1983) οι εκπρόσωποι του ΣΕΒ, αφού κράτησαν απαράδεκτη στάση στην διάρκεια των διαπραγματεύσεων για την υπογραφή νέας Σ.Σ.Ε. των χημικών Βιομηχανίας, τελικά σταμάτησαν κάθε συζήτηση προφασισόμενοι αδυναμία να παραβιάσουν την κυβερνητική πολιτική για αυξήσεις πέρα από τα καθορισμένα όρια.

Πιστεύετε ότι τα αιτήματα έτσι, όπως φαίνεται από το σχέδιο Συλλογικής Σύμβασης που προτείνει ο ΠΣΧΒ για το 1984, είναι ρεαλιστικά και μέσα στα πλαίσια διασφάλισης του βιοτικού επιπέδου των χημικών.

2. Παρά το γεγονός ότι υφίσταται πρόβλημα σχετικά με τις αμοιβές των χημικών Βιομηχανίας, όταν ορίσθηκε Γενική Συνέλευση του ΠΣΧΒ που μέσα στα θέματα της ημερήσιας διάταξης υπήρχε και το θέμα της ΣΣΕ, η συνέλευση αυτή δεν πραγματοποιήθηκε γιατί η προσέλευση των συναδελ-

φων δεν ήταν αρκετή όπως και η συμμετοχή τους στην επαναληπτική Συνέλευση που έγινε ένα περίπου μήνα μετά.

Πώς κρίνετε τη μικρή συμμετοχή των συναδέλφων σε διαδικασίες - δραστηριότητες του συλλόγου με τέτοια θέματα;

3. Σε πολλούς συναδέλφους επικρατεί η αντίληψη ότι ο ΠΣΧΒ δεν έχει μεγάλη δυνατότητα προώθησης και λύσης τέτοιων προβλημάτων. Είναι δικαιολογημένη αυτή η αντίληψη και σε ποιό βαθμό; Τι δυνατότητες υπάρχουν σήμερα για ανάπτυξη άλλων μορφών διεκδικήσεων των αιτημάτων μας και πιέσεων πέρα απ' αυτές που μέχρι σήμερα αναπτύχθηκαν;

4. Η Γ.Σ. του ΠΣΧΒ στις 25/1/84 θεωρεί ότι τα αιτήματα των χημικών εντάσσονται μέσα στο διεκδικητικό πλαίσιο των οικονομικών και θεσμικών αιτημάτων της ΓΣΕΕ και του ΕΚΑ.

Με τί μέτρα το Δ.Σ. θα βοηθήσει στη συμπάρταση των χημικών βιομηχανίας με τους άλλους εργαζόμενους και ιδιαίτερα με τους άλλους τεχνικούς επιστήμονες για την αγωνιστική διεκδίκηση αυτών των αιτημάτων;

Συνάδελφος Παλαιογιάννης

Απάντηση 1: Είναι γεγονός ότι σήμερα οι αμοιβές των Χημικών της Βιομηχανίας κατά μέσο όρο είναι χαμηλές και δεν εξασφαλίζουν ένα ανεκτό επίπεδο διαβίωσης. Είναι επίσης σίγουρο ότι οι αμοιβές που προβλέπει η ισχύουσα σήμερα Σ.Σ.Ε. είναι δυσανάλογες σε σχέση με την προσφορά των χημικών στη Βιομηχανία.

Με το σχέδιο Συλλογικής Σύμβασης που επεξεργάστηκε το Δ.Σ. του Π.Σ.Χ.Β. για το 1984 και που έχουμε δώσει στη δημοσιότητα προσπαθούμε να δώσουμε λύση τόσο στα οικονομικά αιτήματα του κλάδου όσο και σε πολλά θεσμικά.

Έτσι πήραμε υπ' όψη μας και τις χαμηλές αμοιβές που προβλέπει η Σ.Σ.Ε. σήμερα και ό,τι χάθηκε πέρυσι λόγω της ακληρής εισοδηματικής πολιτικής της Κυβέρνησης και κυρίως της άρνησης των Βιομηχανών να υπογράψουμε νέα Συλλογική Σύμβαση Εργασίας για το 1983.

Παράλληλα πάρθηκαν υπ' όψη μία σειρά άλλα αιτήματα του κλάδου που χρόνια διεκδικούμε όπως η επέκταση του ανθυγιεινού σ' όλους ανεξαιρέτα, τους συναδέλφους, η επέκταση του επιδόματος υπευθυνότητας, επίδομα επιμόρφωσης, επίδομα πολυετούς υπηρεσίας στον ίδιο εργοδότη, βελτίωση της θέσης της γυναίκας Χημικού, υπολογισμός της ΑΤΑ στις καταβαλλόμενες αποδοχές κ.λπ.

Στο βαθμό που τα ρεαλιστικά αιτήματα που προτείνει το Δ.Σ. του Π.Σ.Χ.Β. γίνονται αποδεκτά από το ΣΕΒ πιστεύουμε ότι διασφαλίζεται ένα ανεκτό επίπεδο διαβίωσης για τους Χημικούς της Βιομηχανίας.

Απάντηση 2: Πρέπει να παραδεχθούμε ότι υπάρχει πρόβλημα μαζικοποίησης και πλατειάς συμμετοχής των συναδέλφων στη ζωή και τις δραστηριότητες του συλλόγου. Βρεθήκαμε πράγματι σαν Δ.Σ. στη πολύ δυσάρεστη θέση να δούμε ένα πολύ μικρό αριθμό συναδέλφων στην ετήσια Γ.Σ. της 16/12/83 με αποτέλεσμα να μην υπάρξει η απαιτούμενη απαρτία, παρ' όλο που υπήρχε και σαν θέμα ημερήσιας Διάταξης η Σ.Σ.Ε.

Πολλούς λόγους μπορούμε να αναφέρουμε για να εξηγηθεί αυτό το φαινόμενο.

Κατ' αρχήν ένας μεγάλος αριθμός συναδέλφων αμοιβεται πάνω απ' ότι προβλέπουν οι Συλλογικές Συμβάσεις και έτσι δεν έχουν άμεση εξάρτηση απ' αυτήν.

Σε μία άλλη μερίδα συναδέλφων υπάρχει η λανθασμένη αντίληψη ότι η συμμετοχή τους δεν έχει να προσφέρει

τίποτα στη πορεία αντιμετώπισης των προβλημάτων του κλάδου, μιάς και υπάρχει ένα εκλεγμένο Δ.Σ. που ασχολείται με τα προβλήματα αυτά.

Ακόμα πρέπει να προσθέσουμε ότι παράγοντες όπως οι μακρινές αποστάσεις, η κούραση από την καθημερινή επίπονη πολλές φορές εργασία, η απασχόληση πολλών συναδέλφων τα απογεύματα σε δεύτερες απασχολήσεις, επηρεάζουν αρνητικά τη συμμετοχή τους στις δραστηριότητες του Συλλόγου.

Τέλος υπάρχουν και συνάδελφοι οι οποίοι βλέπουν ότι η λειτουργία και οι δραστηριότητες του Συλλόγου έπρεπε να βασίζονται σε τελείως διαφορετικές αρχές, γεγονός που τους περιθωριοποιεί και τους αποξενώνει από τη ζωή του.

Οποιοσδήποτε όμως από τους παραπάνω λόγους και αν ισχύει πρέπει να μάς γίνει πεποίθηση, κάτι που και η ίδια η πράξη έχει αποδείξει, ότι δηλ. οι δυνατότητες κάθε Συλλόγου, ιδιαίτερα εργασιακού, να λύσει τα προβλήματα του είναι άμεση συνάρτηση του βαθμού μαζικοποίησής του.

Μόνο η ενεργή συμμετοχή των συναδέλφων σ' όλες τις δραστηριότητες του Π.Σ.Χ.Β., από τη χάραξη κάποιων συγκεκριμένων στόχων και πολιτικής μέχρι και την αγωνιστική διεκδίκηση αυτών των επιδιώξεων μπορεί να αποτελέσει εγγύηση για την ικανοποίηση και λύση των προβλημάτων του κλάδου. Καλούμε όλους τους συναδέλφους να πλαισιώσουν και να πάρουν μέρος σ' όλες τις δραστηριότητες του Συλλόγου μας, που μπορούμε να τις χωρίσουμε σε δύο κύριους άξονες.

α) Αυτές που έχουν σχέση με τις διεκδικήσεις μας

β) Αυτές που πηγάζουν από τη φύση του Συλλόγου μας σαν επιστημονικού και που έχουν σχέση με τη μελέτη προβλημάτων όπως αυτών της βιομηχανίας της χώρας μας, κοινωνικών προβλημάτων, που η εξειδικευμένη γνώση του χημικού της Βιομηχανίας μπορεί να βοηθήσει στην επίλυση τους και τέλος ευρύτερων θεμάτων που απασχολούν σήμερα τη χώρα μας και που σαν επιστήμονες πρέπει να έχουμε ιδιαίτερη ευαισθησία και να τοποθετούμαστε πάνω σ' αυτά.

Πιστεύουμε ότι γίνεται κατανοητό και αποδεικνύεται πόσο πολύτιμη είναι η συμμετοχή όσο το δυνατό περισσοτέρων συναδέλφων στους αγώνες μας για την επίλυση των προβλημάτων μας αλλά και στη διαμόρφωση τεκμηριωμένων απόψεων και συλλογικών θέσεων που μάς καταξιώνουν σαν κλάδο.

Απάντηση 3: Η αντίληψη αυτή υπάρχει και ως ένα βαθμό δημιουργείται από το γεγονός ότι ο Π.Σ.Χ.Β. είναι ένας Πανελλήνιος Σύλλογος και έτσι έχουμε ένα γεωγραφικό κατακερματισμό των μελών μας. Ακόμα πρέπει να προσθέσουμε ότι υπάρχει μεγάλη ανομοιογένεια και ως προς το αντικείμενο δουλειάς που κάνουμε στη βιομηχανία (διάφοροι παραγωγικοί κλάδοι ο καθ' ένας με τα δικά του προβλήματα), και ως προς τη θέση μας μέσα στη βιομηχανία (παραγωγική διαδικασία, εργαστήριο, πωλήσεις, μελέτες κλπ) και ως προς την θέση στην ιεραρχία της διοίκησης που πιθανό να έχει ο συνάδελφος στη βιομηχανία που εργάζεται και τέλος ως προς τις αμοιβές.

Όλα τα παραπάνω δυστυχώς δρούν αρνητικά προς την κατάκτηση μιάς ενιαίας αντίληψης γύρω από τα προβλήματα του κλάδου που θα είχε σαν αποτέλεσμα την συσπειρωση και μαζικοποίηση του συλλόγου, που όπως προαναφέραμε, είναι η μόνη ασφαλιστική δικλείδα και αυτή που μεγιστοποιεί τις δυνατότητές μας.

Παρά τις αρνητικές αυτές διαπιστώσεις το Δ.Σ. θα ήταν λάθος να περιέλθει σε μία κατάσταση ηττοπάθειας και

μοιρολατριάς. Πρέπει αφ' ενός πάντα να προσπαθεί να συσπειρώνει τους συναδέλφους γύρω από το σύλλογό μας αφ' ετέρου να μπορεί προσεκτικά να εξειδικεύει και να χαράσσει την τακτική του στην προσπάθειά του για την επίλυση των προβλημάτων του κλάδου.

Στο βαθμό που η συμμετοχή και η αγωνιστική διάθεση των μελών του συλλόγου κατακτηθεί οι μορφές του αγώνα μπορούν να επιλέγονται κάθε φορά ύστερα από προσεκτική ανάλυση της πραγματικότητας και της τότε συγκυρίας. Πρέπει όμως να παρατηρήσουμε ότι ο αγώνας μας πρέπει να χαρακτηρίζεται και από συνέπεια και να βρίσκεται πάντα σε διαλεκτική σχέση με τους στόχους μας, χωρίς άκαιρες κινήσεις και υπερεκτιμήσεις των δυνάμεών μας.

Σήμερα πιστεύουμε ότι η γενικότερη κατάσταση ευνοεί κάποιες μορφές αγώνα ανώτερες ποιοτικά από το παρελθόν. Το Δ.Σ. παίρνοντας υπ' όψη του όλα τα παραπάνω εξετάζει αυτή τη στιγμή τη μεθοδευση αυτού του αγώνα για να πετύχει πάντα μέσα από την αγωνιστική συσπείρωση των συναδέλφων τα καλύτερα δυνατά αποτελέσματα στα δίκαια αιτήματά μας.

Απάντηση 4: Πράγματι θεωρούμε όπως και η Γ.Σ. αποφάσισε ότι τα αιτήματά μας παρά τις κάποιες ιδιαιτερότητες μπορούν και είναι ενταγμένα μέσα στο διεκδικητικό πλαίσιο που έβαλαν το δευτεροβάθμιο συνδικαλιστικό μας όργανο, το ΕΚΑ όσο και το ανώτερο συνδικαλιστικό όργανο η Γ.Σ.Ε.Ε.

Βεβαία πρέπει να ομολογηθεί ότι η Εθνική Γενική Συλλογική Σύμβαση Εργασίας που υπεγράφη μεταξύ ΓΣΕΕ και ΣΕΒ απέχει από το διεκδικητικό πλαίσιο αυτό και ίσως δράσει αρνητικά ως προς τις υπόλοιπες κλαδικές συμβάσεις. Έτσι για το ξεπέρασμα αυτών των αρνητικών επιπτώσεων πρέπει τα ανώτερα συνδικαλιστικά όργανα να σταθούν συμπαραστάτες στον αγώνα των διαφόρων κλάδων.

Με την παραδοχή ότι θεωρούμε ότι τα προβλήματα σε μεγάλο βαθμό είναι κοινά με τους υπόλοιπους εργαζόμενους πρέπει να εντάξουμε και εμείς σαν κλάδος τον αγώνα μας στο γενικότερο αγώνα που δίνουν σήμερα οι εργαζόμενοι στη πατρίδα μας για την ανύψωση του βιοτικού τους επιπέδου αλλά και για την στήριξη και παραπέρα διεύρυνση των δημοκρατικών κατακτήσεων και θεσμών. Πρέπει λοιπόν να δίνουμε κάθε φορά το αγωνιστικό μας παρόν σ' αυτούς τους γενικότερους αγώνες των εργαζόμενων της πατρίδας μας, είτε μέσα από το σύλλογό μας είτε μέσα από τα σωματεία στους χώρους δουλειά.

Ιδιαίτερα πρέπει να συντονίσουμε τον αγώνα μας με τους άλλους επιστήμονες που έχουμε κοινά προβλήματα.

Κρατώντας πάντα την αυτονομία μας και το δικαίωμα να αποφασίζουμε για τα δικά μας προβλήματα, μπορούμε να ενισχύσουμε τη συμπάραταξή μας με τους άλλους συλλόγους των επιστημόνων και ειδικά με τους εργασιακούς. Η συμπάραταξη αυτή είναι δυνατόν να υλοποιηθεί με τη συνεργασία μας σ' ένα ευρύ φάσμα προβλημάτων και διεκδικήσεων.

Δεν είναι δυνατό πάντως εκ των προτέρων να καθορίζονται οι μορφές του αγώνα και η φύση της συνεργασίας μας αυτής αφού είναι γενικά παραδεκτό ότι και τέτοιο αντιβαίνει και με τη δεοντολογία και με τα πλαίσια της συνδικαλιστικής πρακτικής. Κάθε φορά εκτιμώντας την κατάσταση θα καθορίζουμε την πρακτική της συνεργασίας πάνω σε συγκεκριμένα ζητήματα χωρίς να προκαθορίζουμε ή να αποκλείουμε εκ των προτέρων καμιά μορφή.

Τελειώνοντας θέλουμε και πάλι να τονίσουμε ότι η

βασική προϋπόθεση για να πετύχει ο αγώνας μας είναι η αγωνιστική συσπείρωση όλων των συναδέλφων γύρω από το συνδικαλιστικό τους όργανο τον Π.Σ.Χ.Β. ώστε να γίνουν προς όλες τις κατευθύνσεις γνωστές οι αντικειμενικές δυνατότητες του κλάδου.

Συνάδελφος Πατσουρέας

Απάντηση 1: Η ανάγκη της κατάκτησης ενός ανεκτού επιπέδου αποδοχών και της διατήρησής του με την πάροδο του χρόνου είναι το βασικό πρόβλημα των εργαζομένων σήμερα κυρίως στον ιδιωτικό τομέα, και ιδιαίτερα οξυμένο στους χημικούς της Βιο/νίας.

Ο αγώνας για σωστές Σ.Σ. εργασίας εκεί στοχεύει, όμως η υπογραφή μιάς καλής κλαδικής Σ.Σ.Ε. δεν αρκεί, αφού στην επόμενη χρονιά μιά αλλαγή του συσχετισμού δυναμικών εργαζομένων - εργοδοτών ή μιά άλλη κυβερνητική εισοδηματική πολιτική μπορεί να εξουδετερώσει τα κατακτημένα.

Γι' αυτό, το σύνολο του προοδευτικού εργατικού κινήματος στη χώρα μας επιδιώκει την κατάκτηση ορισμένων βασικών αρχών που θα διέπουν τις αμοιβές της εργασίας που θα μετατραπούν κάτω από την συνεχή πίεση του (Συνδ/κου κινήματος) σε νομοθετημένη πρακτική στις Σ.Σ.Ε. με την θέληση ή όχι των εκαστοτε κυβερνήσεων και της εργοδοσίας και θα περιφρουρείται συνεχώς από τους εργαζόμενους.

Οι αρχές αυτές είναι: 1) Αποδοχές στους εργαζόμενους που να τους εξασφαλίζουν ένα ελάχιστο ανεκτό επίπεδο διαβίωσης.

2) Νομοθετική κατοχύρωση της Αυτόματης Τιμαριθμικής Αναπροσαρμογής και καταβολή διορθωτικού ποσού ώστε να αναπληρώνεται η αγοραστική αξία των αποδοχών.

3) Ελάφρυνση των φορολογικών φόρων των εργαζομένων, με αντίστοιχη φορολογική επιβάρυνση στην εργοδοσία.

4) Να υπάρξει πραγματικός τιμαριθμικός για τους εργαζόμενους ώστε να αναπληρώνεται η πραγματική απώλεια των αποδοχών τους.

Με την αλλαγή της Κυβέρνησης τον Οκτώβρη του 1981 αναπερρώθηκαν οι ελπίδες μας για μιά σωστότερη αντιμετώπιση των εργαζομένων και ενισχύθηκαν ιδιαίτερα μετά την Σ.Σ.Ε. του 1982 που πρόβλεπε την καταβολή διορθωτικού ποσού και την έστω με υπουργική απόφαση καθιέρωση της Α.Τ.Α. Έτσι στον κλάδο μας είχαμε μιά σχετικά ικανοποιητική Σ.Σ. από 1-1-1982.

Η συνέχεια όμως έμελλε να είναι διαφορετική και εξαιρετικά δυσάρεστη. Στο όνομα της κρίσιμης οικονομικής κατάστασης η κυβέρνηση «πάγωσε» τις ΣΣΕ με το περιβόητο άρθρο 27 του Ν. 1320, «ετεροχρόνισε» την Α.Τ.Α, αθέτησε και την αρχική υπόσχεσή της για την καταβολή διορθωτικού ποσού στο τέλος του 1983. Η εργοδοσία και κύρια ο Σ.Ε.Β. που μάς αφορά, εξυμνώντας την εισοδηματική πολιτική της κυβέρνησης οχυρώθηκαν πίσω απ' αυτήν και αρνήθηκαν ή διέκοψαν οποιαδήποτε διαπραγμάτευση, όπως έγινε και με τον Π.Σ.Χ.Β., επιδιώκοντας οι κατακτήσεις των χημικών Βιο/νίας του 1982, να εξανεμισθούν. Έτσι την «ανάκαμψη» της οικονομίας την πλήρωσαν πάλι οι εργαζόμενοι γεγονός που συνέβαινε πάντα και φυσιολογικά βεβαία με την κυβέρνηση της Δεξιάς. Το γεγονός αυτό ασφαλώς δεν ενσωματώνεται στις εξαγγελίες για «αλλαγή» και «σοσιαλιστικό μετασχηματισμό» μια που η πραγματική αλλαγή στην χώρα μας περνάει από την στήριξη της πάνω στους εργαζόμενους.

Τό φετινό πλαίσιο της εισοδηματικής πολιτικής της κυβέρνησης εξακολουθεί να απέχει πολύ από τις επιθυμίες των εργαζομένων. Το Δ.Σ. του Π.Σ.Χ.Β. εκτίμησε με προσοχή την σημερινή κατάσταση, την εισοδηματική πολιτική, αλλά και τις σημερινές συνθήκες του Χημικού Βιο/νίας (συσχετισμός δυνάμεων, Σ.Ε.Β. κ.ά.) και πρόβαλε σε συνεννόηση με τον κλάδο (Γ. Συνέλευση) ένα σχέδιο Σ.Σ.Ε. που έχει 2 χαρακτηριστικά

α) Ορίζει ένα ικανοποιητικό μίνιμουμ βασικού μισθού και

β) Τακτοποιεί μία σειρά θεσμικών αιτημάτων του κλάδου που καλύπτουν βασικές κοινωνικές ανάγκες του χημικού Βιο/νίας και εξαλείφουν ωρισμένες ανισότητες (επέκταση ανθυγιεινών, υπευθυνότητα, βελτίωση θέσης γυναίκας χημικού κ.ά.).

Το Δ.Σ. θα αγωνιστεί ώστε να υπογράψει μία Σ.Σ.Ε. που να πλησιάζει όσο το δυνατόν περισσότερο το προτεινόμενο σχέδιο Σ.Σ.Ε. αλλά πρέπει να ενισχυθεί στην προσπάθειά του αυτή από όλο τον κλάδο.

Απάντηση 2: Η ερώτηση αυτή είναι εξαιρετικά σημαντική. Δεν είναι μόνο το γεγονός της ματαίωσης της Γ. Συνέλευσης του Π.Σ.Χ.Β., αλλά γενικά το 1983 είχαμε μία ελάττωση της μαζικότητας και της ενεργητικής συμμετοχής των χημικών βιο/νίας στις δραστηριότητες του Π.Σ.Χ.Β. Κι αυτό σε σύγκριση με τα τελευταία χρόνια και ιδιαίτερα με το 1982 που είχαμε μία πραγματική «άνθηση» συμμετοχής. Ας σημειωθεί εδώ ότι το 1982 έγιναν έκτακτες Γ.Σ. μόνο για την Σ.Σ.Ε. και στις 2 πρώτες είχαμε συμμετοχή πάνω από 150 άτομα, επίσης στην προσπάθεια για Γ.Σ. για την τροποποίηση του καταστατικού, που δεν πέτυχε για άλλους όμως λόγους είχαμε παρουσία 206 συναδέλφων.

Είναι δυνατόν να προταθούν διάφορες εξηγήσεις για το φαινόμενο αυτό της μείωσης της συμμετοχής όμως κατά την προσωπική μου άποψη ένας είναι ο βασικός λόγος. Νομίζω ότι στους συναδέλφους κυριαρχεί μία απογοήτευση, ένα μούδιασμα ως προς τις σημερινές δυνατότητες παρέμβασης του Π.Σ.Χ.Β. στις σημερινές συνθήκες σε σύγκριση με το ελπιδοφόρο ξεκίνημα του 1981-82, αλλά και πριν, με το ενθουσιώδες και αγωνιστικό μέτωπο της αλλαγής που είχε δημιουργηθεί ανεξάρτητα από πολιτικές, ιδεολογικές και συνδικαλιστικές τοποθετήσεις και που στόχευε στην ουσιαστική βελτίωση των συνθηκών του κλάδου γενικά και καθενός συναδέλφου ειδικά.

Αναφέρομαι όχι μόνο στο συγκεκριμένο θέμα των οικονομικών και θεσμικών απολαβών των χημικών βιο/νίας όπως τελικά διαμορφώνεται μέσα από τις συμπληγάδες πέτρες της εργοδοσίας και της εισοδηματικής πολιτικής, αλλά και σε μία σειρά άλλα φαινόμενα όπως: την υποβάθμιση της πραγματικής συμμετοχής του χημικού Βιο/νίας στα αποφασιστικής σημασίας όργανα που τον αφορά, την μη προώθηση ή και εγκατάλειψη βασικών επενδύσεων που προτάθηκαν (πετροχημικό), την τελική αλλοίωση ή καθυστέρηση θετικών εξαγγελιών αλλά και προτάσεων που συμμετείχαν ουσιαστικά οι χημικοί της βιο/νίας (ΕΟΦ, Εθνική Φαρ/νία, Εθν. Φαρμ/κή) κ.ά.

Υπάρχει επίσης μία βασική ευθύνη σε οσους παλαιότερα πρόβαλαν και καλλιεργησαν την άποψη, όχι φανερά αλλά ουσιαστικά, ότι τώρα δεν χρειάζεται ο αγώνας για την προώθηση των αιτημάτων από τους εργαζομένους μία που η ίδια η πολιτεία παλεύει για την λύση τους ή σήμερα με τον ένα ή τον άλλο τρόπο μεταθέτουν την λύση βασικών προβλημάτων στο αόριστο μέλλον.

Πρέπει πραγματικά να διαπεράσει όλο τον κλάδο η θέση ότι για να λύσουμε τα κλαδικά αιτήματα αλλά και να συμμετάσχουμε θετικά στην πραγματοποίηση της πραγματικής αλλαγής στον τόπο μας χρειάζεται ο συνεχής αγώνας, συσπειρωμένος στο συνδικαλιστικό όργανο και πλάι με τους άλλους εργαζομένους.

Απάντηση 3: Πραγματικά είναι γεγονός ότι υπάρχει ο καθοριστικός παράγοντας της πανελληνίας διασποράς των συναδέλφων σε χώρους δουλειάς όπου εργάζονται είτε απομονωμένοι είτε σε πολύ μικρές ομάδες και δεν μπορούν να εξασκήσουν την ανάλογη πίεση. Η κατάσταση αυτή στερεί ουσιαστικά από τον Π.Σ.Χ.Β. το κύριο όπλο των εργαζομένων, την απεργία.

Όμως υπάρχουν μία σειρά μορφών πάλης που δεν πρέπει να αγνοηθούν και εάν χρησιμοποιηθούν σωστά και έγκαιρα μπορεί να αποδώσουν καρπούς, κι αυτές είναι:

1. Η όσο το δυνατό μεγαλύτερη δημοσιότητα των προβλημάτων του κλάδου
2. Η χρησιμοποίηση των επιστ. φορέων, των μαζικών φορέων, της Βουλής και των πολιτικών κομμάτων
3. Η βοήθεια της ΓΣΕΕ και του Ε.Κ. Αθήνας
4. Οι έντονες παραστάσεις στα όργανα της πολιτείας και ειδικά στα Υπουργεία Εθν. Οικονομίας και Εργασίας
5. Οι μαζικές συγκεντρώσεις συναδέλφων είτε στον Σ.Ε.Β. είτε στα αρμόδια υπουργεία
6. Κυρίως όμως η συμπάραταξη με τους άλλους εργαζομένους και ειδικά με τους άλλους τεχνικούς επιστήμονες βιο/νίας.

Για να έχουμε όμως ουσιαστικά αποτέλεσμα στις ενέριες μας αυτές, που όπως ανέφερα προηγουμένα πρέπει να ιεραρχούνται και να κλιμακώνονται, πρέπει να αντιληφθούν όλοι οι συνάδελφοι ότι κύρια οι ίδιοι θα προωθήσουν τη λύση των προβλημάτων και να ενεργοποιηθούν.

Απάντηση 4: Οι διεκδικήσεις του Π.Σ.Χ.Β. ήταν ενταγμένες στα βασικά αιτήματα που πρόβαλε και διεκδίκησε η Γ.Σ.Ε.Ε., σαν πλαίσιο, για την υπογραφή της Ε.Γ.Σ.Σ.Ε.

Όμως πρέπει να σημειώσουμε σήμερα ότι με την κύρια και αποκλειστική ευθύνη της πλειοψηφίας της Γ.Σ.Ε.Ε. υπογράφηκε Ε.Γ.Σ.Σ.Ε. που εγκατέλειπε βασικά αιτήματα που διεκδικούσε για φέτος. Το γεγονός αυτό υπονομεύει και την επιτυχή διεκδίκηση των κλαδικών συμβάσεων, μία που το ίδιο το τρίτοβάθμιο όργανο των εργαζομένων υποχώρησε σε βασικά αιτήματα.

Εν πάσει περιπτώσει εκείνο που προέχει για την διεκδίκηση μιάς ικανοποιητικής ΣΣΕ είναι η συμπάραταξη των επιστημόνων βιομηχανίας. Έτσι το διεκδικητικό μέτωπο θα διευρυνθεί και θα αυξηθεί η διαπραγματευτική του ικανότητα και αυτό μελλοντικά είναι κάτι που απεύχεται ο Σ.Ε.Β.

Ο Π.Σ.Χ.Β. προχώρησε στη συνδιοργάνωση-συγκέντρωση με τον Σ.Τ.Ε.Β. (Σύλλογο Τεχν. Επιστημόνων Βιο/νίας) που είχε, σαν αποτέλεσμα την αποκρουστικότητα κοινών συμπερασμάτων και καθορισμό διεκδικήσεων αλλά και μεθοδολογίας για την προώθησή της. Ως εδώ καλά, όμως δεν αρκούν οι διαπιστώσεις, χρειάζεται να γίνουν πράξη όσα αποφασίστηκαν, ιεραρχημένα βέβαια και στην κατάλληλη στιγμή, χωρίς να τα περιορίζουν οι διαφορές σκοπιμότητας.

Εκείνο που πρέπει να αντιληφθούν όλοι είναι ότι ο μοναδικός δρόμος διεκδίκησης και προώθησης των αιτημάτων μας είναι μέσα από ένα ενιαίο διεκδικητικό μέτωπο των επιστημόνων και των τεχνικών της Βιο/νίας (Χημικών, Χημ. Μηχ/κών, Μηχανολόγων, Μεταλλειολόγων, και Υπομηχανικών) μία που τα προβλήματα στον χώρο της Βιο/νίας είναι κοινά.

Οι Κλινικοί Χημικοί και το Εθνικό Σύστημα Υγείας (ΕΣΥ)

Ένα από τα ζητήματα που μπαίνουν σε σχέση με τη δημιουργία των Οργανισμών στα Νοσοκομεία, που πρόσφατα ανακοινώθηκαν από τη Κυβέρνηση, είναι και το ζήτημα της κατοχύρωσης της παρουσίας και της δραστηριότητας του Κλινικού Χημικού μέσα σ' αυτά.

Η Ένωση Ελλήνων Χημικών και η Ένωση Κλινικών Χημικών εκτιμώντας σωστά το μέγεθος του προβλήματος έστειλαν για το θέμα αυτό, στις 2 Μαρτίου 1984, στον Υπουργό Υγείας και Πρόνοιας το παρακάτω τηλεγράφημα:

«Πληροφορηθήκαμε ότι ζητήσατε αναβολή λήψης απόφασης από το ΚΕΣΥ για τους Οργανισμούς των Νοσοκομείων, προκειμένου να συναντηθείτε με ιατρικούς και άλλους φορείς ΣΤΟΠ Παρακαλούμε να συμπεριληφθούμε στους φορείς με τους οποίους πρόκειται να συζητήσετε άμεσα, δεδομένου ότι ήδη έχουμε ζητήσει από καιρό ραντεβού μαζί σας για το θέμα αυτό.

Ένωση Ελλήνων Χημικών
Ένωση Κλινικών Χημικών»

Για το ίδιο θέμα ασχολήθηκε το Δ.Σ. της Ε.Ε.Χ στη συνεδρίασή του στις 12 Μαρτίου 1984.

Στη συνεδρίαση αυτή, η συνάδελφος Π. Τριανταφύλλου, Πρόεδρος της Ένωσης Κλινικών Χημικών, ενημέρωσε το Δ.Σ. για τη πορεία της σύνταξης των Οργανισμών των Νοσοκομείων για τις θέσεις στα Βιοχημικά Εργαστήρια.

Μετά από συζήτηση, αποφασίστηκε να γίνουν οι παρακάτω ενέργειες.

1. Να συνταχθεί και να σταλεί λεπτομερές υπόμνημα προς τον Υπουργό Υγείας και Πρόνοιας, με κοινοποίηση προς όλους τους ενδιαφερόμενους φορείς.
2. Να σταλεί κείμενο στις εφημερίδες
3. Να ζητηθεί συνάντηση με τον Υπουργό για το ίδιο θέμα.
4. Να γίνουν επισκέψεις στα κόμματα, και
5. Να δοθεί συνέντευξη τύπου.

Με βάση την απόφαση αυτή στάλθηκε, στις 14 Μαρτίου 1984, στον Υπουργό το παρακάτω υπόμνημα, όπου με σαφήνεια και λεπτομέρεια αναλύονται οι θέσεις του κλάδου:

«Απευθυνόμαστε σε σας στην προσπάθειά μας να ξεκαθαριστούν μία σειρά προβλήματα που προκύπτουν από τη σύσταση των θέσεων της Ιατρικής Υπηρεσίας των Νοσοκομείων και που θα καθορίσουν κυριολεκτικά την ύπαρξη και εξέλιξη του κλάδου μας των Χημικών - Βιοχημικών. Οι προσπάθειες για ρύθμιση των θεμάτων μας μέσω του ΚΕΣΥ και αρμόδιων υπηρεσιακών παραγόντων, αντί να τα ξεκαθαρίσουν τα περιπλέξανε περισσότερο.

Αναλυτικά η κατάσταση παρουσιάζεται ως εξής:

1) Ο Νόμος 1397/83, παρά τις ενέργειες μας για ισότιμη ένταξη και εξέλιξη μας με τους γιατρούς στο ΕΣΥ και τη θέση του ΚΕΣΥ (απόφαση έκτακτης ολομέλειας Αύγουστος 1983) για την αναγκαιότητα να εκφραστεί η ισοτιμία και των υπόλοιπων επιστημόνων της Ιατρικής Υπηρεσίας Χημικών, Βιοχημικών, Βιολόγων, Φυσικών Ιατρικής, δεν μάς συμπεριέλαβε.

Αυτό έχει σαν αποτέλεσμα να ορίζονται και να συστήνονται οι θέσεις της Ιατρικής Υπηρεσίας σαν θέσεις του «κλάδου γιατρών ΕΣΥ», και όχι «γιατρών και των υπόλοιπων επιστημόνων ΕΣΥ», και να δημιουργούνται τεράστια προβλήματα, λόγω του διαφορετικού νομικού καθεστώτος που δίδει τους γιατρούς και τους υπόλοιπους επιστήμονες.

Συγκεκριμένα:

- Οι γιατροί είναι μόνιμοι στο θεσμό, με συγκεκριμένο ωράριο 8ωρο, με περιοδική κρίση από τις επιτροπές κρίσης, με συγκεκριμένες ειδικότητες. Οι υπόλοιποι επιστήμονες με διάφορες εργασιακές σχέσεις (μόνιμοι Δ.Υ., με θητεία, με συμβάσεις αορίστου χρόνου, έκτακτοι, ακόμα και με λυμένες τις συμβάσεις τους όπως οι γιατροί, στον Ευαγγελισμό, Ε.Ε.Σ. κ.λ.π.), χωρίς θεσμοθετημένη ειδικότητα, με το σύνθημα ωράριο εργασίας.
- Για τους γιατρούς υπάρχουν θεσμοθετημένες Επιτροπές Κρίσης τους, με συμμετοχή και εκπροσώπων των ιατρικών φορέων, για δε τους υπόλοιπους, παρά το γεγονός ότι είχαμε ζητήσει αντίστοιχη ρύθμιση, δεν υπάρχει τίποτα συγκεκριμένο.
- Οι Χημικοί, Βιοχημικοί, Βιολόγοι, Φαρμακοποιοί που στελεχώνουν κατά πλειοψηφία τα Βιοχημικά Εργαστήρια, βρίσκονται σήμερα, παρά την επιστημονική εξέλιξη και την ανάδειξη της Κλινικής Χημείας σε ξεχωριστό επιστημονικό κλάδο και ειδικότητα, χωρίς κατοχυρωμένη επαγγελματική και επιστημονική υπόσταση.

Ηδη η εξέλιξη της επιστήμης έχει εισάγει στα εργαστήρια την αυτοματοποίηση, αυτόματους αναλυτές και άλλα όργανα υψηλής τεχνολογικής ειδίκευσης που ο χειρισμός τους και η λειτουργία τους γίνεται σήμερα αποκλειστικά από Χημικούς.

Στα μεγάλα Νοσοκομεία της χώρας, Αθήνα, Πειραιά, Θεσ/νίκη, Γιάννενα, Πάτρα, λειτουργούν ήδη σήμερα αυτοτελή Βιοχημικά Εργαστήρια με στελέχωσή τους, σ' όλη την ιεραρχία, κυρίως από Χημικούς - Βιοχημικούς, Βιολόγους και ελάχιστους γιατρούς μικροβιολόγους. (Αναλυτικά στοιχεία στον συνημμένο πίνακα).

2) Στην εισηγητική έκθεση της Ε.Ε. του ΚΕΣΥ, στο σκέλος του Εργαστηριακού τομέα, με βάση κυρίως τον αριθμό των κρεβατιών, προτείνεται ο χωρισμός των εργαστηρίων στα μεγάλα Νοσοκομεία (μεγαλ. από 300 κρεβ.), στα δε μικρότερα μικτά εργαστήρια Μικροβιολογίας - Βιοχημείας.

Όσον αφορά τη στελέχωσή τους αναφέρεται:

«η στελέχωσή τους θα πρέπει να γίνεται με γιατρούς μικροβιολόγους και με Βιοχημικούς εφ' όσον υπάρχουν υποψήφιοι με κατάλληλα προσόντα».

Στις αναλυτικές όμως, κατά νοσοκομείο καταστάσεις, αλλά και στις συνολικές, οι θέσεις των Βιοχημικών τμημάτων βρίσκονται κάτω από τον τίτλο, «γιατροί ΕΣΥ» και στο συνολικό υπολογισμό, ενώ αποτελούν θέσεις της Ιατρικής Υπηρεσίας και Χημικών - Βιοχημικών, αθροίζονται σαν θέσεις του κλάδου γιατρών ΕΣΥ.

Στην Ολομέλεια του ΚΕΣΥ επισημάναμε αυτή την αντίφαση και όσον αφορά τη διατύπωση, που αφήνει πολλά περιθώρια για διάφορες ερμηνείες, όταν δεν αναφέρει ποιά είναι τα κατάλληλα προσόντα, πώς ορίζονται, ποιά η αντίστοιχία τους, ποιές επιτροπές θα κρίνουν κ.λ.π., και όσον αφορά τις καταστάσεις με τις θέσεις.

Εκτιμώντας δε ότι αποτελεί θέμα που χρειάζεται μελέτη, εξειδίκευση, συγκεκριμενοποίηση, προτείνουμε την εξής διατύπωση:

«Τά τμήματα Βιοχημείας, στελεχώνονται με Βιοχημικούς και γιατρούς μικροβιολόγους, εφ' όσον και οι δύο κλάδοι έχουν τα κατάλληλα προσόντα. Τα προσόντα αυτά θα πρέπει να οριστούν συγκεκριμένα πριν τη σύσταση και προκήρυξη των θέσεων (όπως προύπηρεσία σε Βιοχημικά Εργαστήρια, μεταπτυχιακές σπουδές κ.λ.π.). Να ρυθμιστεί δε το θέμα από ποιές επιτροπές και συμβούλια θα γίνεται η

κρίση και επιλογή τους, με συμμετοχή εκπροσώπων και των αντίστοιχων επιστημονικών φορέων».

Για να ξεκαθαρίσει δε ριζικά, η πραγματικά μπλεγμένη κατάσταση, χρειάζεται με γρήγορα βήματα να προχωρήσει η θεσμοθέτηση της Ειδικότητας της Κλινικής Χημείας, για την οποία υπάρχει ήδη έτοιμη εισήγηση στο ΚΕΣΥ από επιτροπή καθηγητών, που είχε οριστεί από τον κ. Αυγερινό.

Τα παραπάνω έγιναν αποδεκτά από την Ε.Ε. και την ολομέλεια του ΚΕΣΥ, που δέσμευσε και εξουσιοδότησε την Ε.Ε., να προχωρήσει στη ρύθμιση του προβλήματος, πριν την έκδοση της υπουργικής απόφασης, σύμφωνα με τις παραπάνω αρχές.

Με αυτό το δεδομένο, καταλήξαμε μετά από πολύωρες συζητήσεις, με τον κ. Ζώγκο, εκπρόσωπο του Υπουργείου στο ΚΕΣΥ, στα παρακάτω:

Νομικά δεν είναι δυνατό να συσταθούν θέσεις γιατρών με «ή» (γιατροί ή Βιοχημικοί). Επομένως υπάρχουν 2 λύσεις: - ή αφαιρούνται όλες οι θέσεις που αφορούν Βιοχημικά τμήματα για να ρυθμιστούν μελλοντικά, με ξεκαθάρισμα και νομικών κωλυμάτων αλλά και ουσιαστικών προβλημάτων στελέχωσης των Βιοχημικών τμημάτων, - ή μέρος των θέσεων αυτών, όσες με τεκμηριωμένη απόφαση εκτιμάται ότι πρέπει να καλυφθούν από γιατρούς, συστήνονται σαν θέσεις γιατρών.

Αντί για μία από τις δύο αυτές λύσεις, η Ε.Ε. μάς απάντησε ότι όλες οι θέσεις των Βιοχημικών Τμημάτων, με απόφαση δική σας, θα συσταθούν σαν θέσεις γιατρών και όσον αφορά τον αριθμό αλλά και την ιεραρχία.

Αν έτσι όμως γίνει η σύσταση των θέσεων, αναιρείται η απόφαση της ολομέλειας και δεν υπάρχει σύμφωνη γνώμη του ΚΕΣΥ, όπως προβλέπεται από τον Νόμο 1397/83.

Γιατί η ολομέλεια, μπορεί να εξουσιοδότησε την Ε.Ε. να αυξομειώσει τον αριθμό των θέσεων των γιατρών γενικά, αλλά ποτέ και καμμία εξουσιοδότηση δεν της έδωσε, να μεταφέρει τον συνολικό αριθμό των θέσεων των Βιοχημικών τμημάτων στον κλάδο γιατρών, όταν αυτές οι θέσεις αφορούν και Βιοχημικούς.

Πιστεύουμε ότι υπάρχει ουσιαστικό ζήτημα που βάζει από τα πράγματα πρόβλημα ύπαρξης και εξέλιξης του κλάδου των Χημικών - Βιοχημικών. Γιατί αν η ολομέλεια του ΚΕΣΥ εκτιμάει ότι μ' αυτό τον αριθμό και τη συγκεκριμένη σύνθεση μπορεί να λειτουργήσουν τα Βιοχημικά τμήματα, και οι θέσεις όλες να συσταθούν και να προκηρυχτούν σαν θέσεις γιατρών, που χωράνε οι υπόλοιποι;

Δεν θα πλεονάζουν;

Για να γίνει πιο κατανοητό, ένα παράδειγμα:

Στον Ευαγγελισμό προβλέπονται με βάση την εισήγηση 11 θέσεις (1-4-6) για το Βιοχημικό Τμήμα. Ήδη υπάρχουν 14 Χημικοί στο Βιοχημικό. Αν οι 11 αυτές θέσεις, και σαν αριθμός και σαν ιεραρχία, συσταθούν σαν θέσεις γιατρών, και προκηρυχτούν και καλυφτούν θα απασχολεί το Βιοχημικό του Ευαγγελισμού 25 επιστήμονες; Με βάση την απόφαση της Ολομέλειας χρειάζονται μόνο 11. Οι υπόλοιποι, που οι συμβάσεις τους είναι λυμένες; Τι θα γίνουν; Δεν κινδυνεύουν κατ' αυτό τον τρόπο να βρεθούν στο δρόμο;

Λέει η Ε.Ε. ότι θα συσταθούν οι θέσεις, αλλά μπορεί και να μην προκηρυχτούν, αν καλύπτονται ήδη. Τότε γιατί να συσταθούν σαν θέσεις γιατρών. Και το διακλαδικό πρόβλημα μικροβιολόγων - βιοχημικών που θα προκύψει, πώς θα αντιμετωπιστεί;

Ποιοί με την παραπάνω ρύθμιση, σύσταση θέσεων γιατρών, μένουν ακατοχώρωτοι; Οι γιατροί ή οι Βιοχημικοί; Και

για μεν τους μόνιμους δεν θα υπάρξει άμεσο πρόβλημα απόλυσης, είναι όμως πολύ λίγοι και μόνο στα κρατικά νοσοκομεία. Οι υπόλοιποι που είναι με συμβάσεις;

Όσον αφορά την ιεραρχία. Οι περισσότερες Διευθύνσεις των αυτοτελών Βιοχημικών εργαστηρίων στελεχώνονται από Χημικούς. Αν συσταθούν θέσεις Διευθυντών γιατρών τί πρόκειται να συμβεί; Ο ίδιος ο νόμος για το ΕΣΥ άρθρα 11 και 12 προβλέπει ότι Επιστημονικός υπεύθυνος Τμήματος είναι γιατρός και άλλος επιστήμονας της ιατρικής υπηρεσίας που υπηρετεί στο τμήμα. Ποιός θα είναι επιστημονικός Υπεύθυνος των Βιοχημικών Τμημάτων;

Τα παραπάνω είναι ερωτήματα που δεν είναι δυνατό να απαντώνται με γενικές διακηρύξεις ότι δεν θα θιγούν οι Χημικοί, ή θα προβλέπονται πρόσθετες θέσεις γι' αυτούς ή θα ρυθμιστούν με τους οργανισμούς κ.λ.π. και από όργανα που δεν είναι αρμόδια να υποσχεθούν και δεν δεσμεύονται. Γιατί δεν είναι μόνο το παρόν, η αντιμετώπιση της παρούσας κατάστασης, το να μην απολυθεί κανείς. Ποιό είναι το μέλλον του κλάδου;

Χρειάζεται υπεύθυνη και τεκμηριωμένη τοποθέτηση με βάση την απόφαση και τις κατευθύνσεις της Ολομέλειας του ΚΕΣΥ.

Σχετικά με τον χωρισμό των εργαστηρίων. Πιστεύουμε ότι και από 130-300 κρεβάτια πρέπει να γίνουν χωριστά τμήματα Μικροβιολογίας και Βιοχημείας, λόγω και του διαφορετικού αντικειμένου και του φόρτου των Βιοχημικών αναλύσεων (μεγάλ. από 60%). Άλλωστε και ο Ν. 1397/83 δίνει αυτή τη δυνατότητα να προΐσταται και να είναι επιστημονικός υπεύθυνος Τμήματος Διευθυντής ή επιμελητής Α, ανάλογα με τη δυναμικότητά του.

Για δε τα μικτά σε μικρότερα από 130 κρεβάτια, που κι εδώ πάλι δεν είναι μόνο αριθμητικό το θέμα αλλά και τι είδους Νοσοκομείο είναι, γενικό ή ειδικό, να ορίζεται ότι θα πρέπει να απασχολείται συγκεκριμένος εξειδικευμένος επιστήμονας με τις Βιοχημικές αναλύσεις.

Όσον αφορά τις θέσεις, αριθμητικά και λειτουργικά. Στους μεν γιατρούς, πέρα από τις θέσεις γιατρών ΕΣΥ, που είναι θέσεις ειδικευμένων, θα προβλέπονται και θέσεις ειδικευμένων κατά ειδικότητα, με βάση τα ισχύοντα. Για τους Βιοχημικούς από τη στιγμή που δεν είναι θεσμοθετημένη η ειδικότητα της Κλινικής Χημείας, τέτοια δυνατότητα δεν υπάρχει. Έτσι με 4 Βιοχημικούς π.χ. στο Λαϊκό, δεν είναι δυνατό και η καθημερινή λειτουργία του εργαστηρίου να εκπληρώνεται και οι εφημερίες, γενικές και μερικές, να καλύπτονται αν δεν υπάρχει πρόσθετο προσωπικό. Και εδώ φαίνεται ξεκάθαρα πόσο ρεαλιστική ήταν η πρόταση μας για ένταξή μας στο ΕΣΥ όπως οι οδοντογιατροί, σαν βοηθοί, και εξέλιξη μας όπως οι γιατροί, και όταν θεσμοθετηθεί η ειδικότητα, να καταργήσει αυτόματα αυτό το σκέλος και να εντασσόμαστε σαν ειδικευμένοι.

Από τα πράγματα λοιπόν επανερχόμαστε στις παλιές μας προτάσεις για την εξέταση και ρύθμιση των θεμάτων αυτών, στη βάση της απόφασης της έκτακτης ολομέλειας του ΚΕΣΥ (Αύγουστος '83).

Τότε, όπως ειπώθηκε από την Ε.Ε., δεν είμαστε έτοιμοι.

Σήμερα πρέπει να ξεκινήσει άμεσα η διαδικασία οριστικής ρύθμισης όλων των παραπάνω εκκρεμοτήτων.

Το Δ.Σ. της Ένωσης Ελλήνων Χημικών
Το Δ.Σ. της Ένωσης Κλινικών Χημικών»

Πίνακας

Νοσοκομείο	Αυτοτελής Βιοχ.	Χημικοί - Βιοχ.	Γιατροί	Διεύθυνση	Εργασιακή Σχέση
Αγ. Ανάργυροι	ΟΧΙ	-	-	-	
Αγ. Σάββας	ΝΑΙ	5	3	Χημικός	Αορίστου Χρόνου
Αλεξάνδρα	ΝΑΙ	2+4 = 6	-	Γιατρός	Μόνιμοι
Αρεταίειο (Παν)	-	5	-	-	-
Ασκληπ. Βούλας	ΟΧΙ	-	-	-	-
Γεν. Αθηνών (Κρατ.)	ΝΑΙ	7	0	Χημικός	Μόνιμοι & Έκτακτοι
Δημοτικό	ΟΧΙ	-	-	-	-
Ε.Ε.Σ.	ΝΑΙ	9	0	Γιατρός	3μηνες συμβάσεις
Ευαγγελισμός	ΝΑΙ	14+3 Ορμονολ.	8	Γιατρός	Λυμένες συμβάσεις
Ιπποκράτειο	ΝΑΙ	4	0	Χημικός	Μόνιμοι
Κ.Θ.Ψ.Π.Α.	ΟΧΙ	-	-	-	-
ΚΑΤ	ΝΑΙ	4 Χημ. + 1 Βιολ.	2	Χημικός	Αορίστου Χρόνου
ΛΑΤΚΟ	ΝΑΙ	11	0	Χημικός	Μόνιμοι & Έκτακτοι
Λοιμωδών	ΟΧΙ	1	0	-	Μόνιμοι
Μαρίκα Ηλιάδη	-	3	-	-	Αορίστου Χρόνου
ΝΙΜΤΣ	ΝΑΙ	8	0	Χημικός ή γιατρός	3χρονης & έκτακτες
ΝΙΕΕ	ΟΧΙ	1	0	-	Αορίστου Χρόνου
Ν. Ιωνία (Αγ. Όλγα)	ΟΧΙ	1	0	-	Μόνιμοι
ΠΑΙΔΩΝ Αγ. Κυριακού	ΝΑΙ	3	0	Χημικός	Αορίστου Χρόνου
ΠΑΙΔΩΝ Αγ. Σοφία	ΟΧΙ	3	-	Γιατρός	Αορίστου Χρόνου
Παμμακάριστος	ΟΧΙ	1	-	-	Αορίστου Χρόνου
Πολυκλινική	ΟΧΙ	1	-	-	Αορίστου Χρόνου
Σισμανόγλειο	ΝΑΙ	3	0	Χημικός	» »
Συγγρού	ΝΑΙ	2	0	Χημικός	» »
Σωτηρία	ΝΑΙ	9	2	Χημικός	Μόνιμοι & Έκτακτοι
Μεταξά	ΝΑΙ	10 (7Χ + 3 Βιολ.)	0	Χημικός	Αορίστου Χρόνου
Νικαίας	ΝΑΙ	12 (5 Βιολ. + 7 ΚΛΜΑ)	0	Χημικός	Μόνιμοι
Τζανείο	ΟΧΙ	1	-	-	Αορίστου Χρόνου
Θεσσαλονίκη	20 περίπου	Χημικοί			
Γιάννενα ΠΑΝ.	5	Χημικοί + 1 Βιολ.			
Πάτρα ΠΑΝ. + ΚΡΑΤ.	4 + 1				
Αγρίνιο	2	μόνιμοι			
Βόλος	1	μόνιμος			
Καλαμάτα	1	μόνιμος			
Μυτιλήνη	1	μόνιμος			

Παράλληλα με το υπόμνημα, η Ε.Ε.Χ. και η Ε.Κ.Χ. ζήτησαν, με τηλεγράφημά τους στις 13-3-84, συνάντηση με τον κ. Γεννηματά, για να δοθεί η δυνατότητα πληρέστερης πληροφόρησης του υπουργού και άρσης πιθανών παρεξηγήσεων.

Μετά τις ενέργειές αυτές, ο Υπουργός κ. Γεννηματάς διαβεβαίωσε προφορικά τους εκπροσώπους των Χημικών ότι «οι θέσεις του βιοχημικού τμήματος που δημιουργείται είναι για τους βιοχημικούς»

Παρά τη διαβεβαίωση αυτή, η πορεία των γεγονότων έδειξε ότι το πρόβλημα της κατοχύρωσης των Χημικών-Βιοχημικών εξακολουθεί να υπάρχει.

Γι' αυτό το λόγο οι φορείς των Χημικών επανήλθαν με γράμμα τους στις 20-3-84 προς το Υπουργείο τονίζοντας ότι «για τη σωστή λύση του προβλήματος, μία λύση υπάρχει. Να μην συσταθούν τώρα, σαν θέσεις γιατρών, οι θέσεις των βιοχημικών τμημάτων, αλλά να ρυθμισθεί το όλο θέμα με τους οργανισμούς των νοσοκομείων. Γιατί, η σύσταση τους τώρα σαν θέσεις γιατρών, θα φέρει αναστάτωση, ανασφάλεια και διακλαδικές διαφορές και δεν θα λύσει το πρόβλημα». Τέλος τονίζεται η ανάγκη ανάπτυξης ενός ουσιαστικού διαλόγου μεταξύ των ενδιαφερομένων μελών.

Επειδή το ζήτημα είναι ενδιαφέρον θα σας ενημερώσουμε στα επόμενα τεύχη για την πορεία των εξελίξεων.

Ημερίδα για το φάρμακο

Στις 10-3-84 οργανώθηκε στην Ε.Ε.Χ. ημερίδα για το φάρμακο. Στην ημερίδα αυτή εκπρόσωπος του Δ.Σ. της Ε.Ε.Χ. παρουσίασε τη παρακάτω εισήγηση:

«Η Ένωση Ελλήνων Χημικών όπως θάνατι στους περισσότερους γνωστό συνέστησε από το 1978 Επιτροπή Φαρμάκων και μελέτησε σε βάθος το θέμα. Μετά τις εκλογές του '81 και σ' όλη τη διάρκεια της συνέχισης ύπαρξης του ΚΕΕΦ, η Ε.Ε.Χ. πήρε ενεργά μέρος στη διαδικασία δημιουργίας του νόμου 1316, μεγάλο δε μέρος των θέσεων μας έχουν περάσει στη λογική του νόμου.

Ήδη εδώ και ένα χρόνο μετέχουμε μαζί με τους άλλους επιστημονικούς φορείς με κοινό εκπρόσωπο στο Δ.Σ. του ΕΟΦ.

Είναι δε η εκπροσώπηση αυτή επιστημονικών φορέων το μόνο νομίζουμε δείγμα συμμετοχής σε Δ.Σ. τέτοιου οργανισμού ο οποίος καλείται να εφαρμόσει το περιεχόμενο ενός νόμου με πνεύμα εθνικό και αντιμονωπολιακό.

Έτσι έχει μεγάλη σημασία να αποτιμήσουμε μετά το κλείσιμο ενός χρόνου τη πορεία μας μέσα σε αυτή τη διαδικασία.

Ο ρόλος ενός εκπροσώπου αλλά και των φορέων πίσω απ' αυτόν είναι σύνθετος. Πρώτα απ' όλα συμμετέχει ελέγχοντας τη πορεία του Οργανισμού αλλά ακόμα έχει και την ευθύνη του προγραμματισμού, της άσκησης της διοίκησης σε κάποιο βαθμό.

Ταυτόχρονα έχει το καθήκον να ενημερώνει τους φορείς και να μεταφέρει τις απόψεις του.

Η Ε.Ε.Χ. στον ένα χρόνο που πέρασε από τη ψήφιση του νόμου και τη δημιουργία του ΕΟΦ κρίνει ότι υπάρχει καθυστέρηση στην υλοποίηση και την αποδίδει στις δυσκολίες που ορθώνουν απ' τη μιά τα συμφέροντα του κεφαλαίου στον ελληνικό χώρο και παράλληλα στην αντίθεση της ΕΟΚ.

Σίγουρα και οι δύο αυτές δυσκολίες ήταν ήδη γνωστές και ορατές όταν εξαγγέλθηκαν τα σχέδια ίδρυσης του οργανισμού και της Εθνικής Φαρμακοβιομηχανίας.

Η Εθν. Φαρμακοβιομηχανία και η προοπτική της ίδρυσης της ενοχλεί για το πρόσθετο λόγο ότι η χρηματοδότηση της είναι άνετη με αποτέλεσμα να κρίνεται η πετυχημένη ανάπτυξη της, μέσα βέβαια από ένα καλό προγραμματισμό και με μιά ικανή διοίκηση, σαν δεδομένη.

Έτσι επανειλημμένα και επιτακτικά ζητήσαμε την ίδρυσή της και δυστυχώς ο χαμένος χρόνος έχει δημιουργήσει την εντύπωση της αναποφασιστικότητας από τη μεριά της Κυβέρνησης.

Μόλις προχθές ο Υπουργός κ. Γεννηματάς απαντώντας σε δημοσιογραφική ερώτηση ανέφερε ότι ήδη έχει υπογράψει το Προεδρικό διάταγμα για την ίδρυση των 2 οργάνων, της Φαρμακοβιομηχανίας και της Φαρμακαποθήκης.

Ευχόμαστε και οι στελεχώσεις τους να είναι επιτυχείς. Βέβαια η τυπική ίδρυση τους δεν σημαίνει τίποτε περισσότερο από την απαρχή μιάς διαδικασίας.

Η Ε.Ε.Χ. έχει τη θέση ότι η Εθν. Φαρμακοβιομηχανία πρέπει με γοργό ρυθμό να προχωρήσει στην παρασκευή μεγάλου αριθμού φαρμάκων, πρώτων και βοηθητικών υλών και υλικών συσκευασίας, καθώς και να αξιοποιήσει την

πλούσια χλωρίδα του τόπου μας σε φαρμακευτικά φυτά.

Είναι πεποίθησή μας ότι η παραγωγική επένδυση των χρημάτων του ΕΟΦ πρέπει να περάσει μέσα από την Εθν. Φαρμακοβιομηχανία και να μην ανοιχτεί δυνατότητα έμμεσης είτε άμεσης δανειοδότησης των ιδιωτικών επιχειρήσεων.

Το γεγονός του αποκλεισμού των εκπροσώπων των εργαζομένων στην ίδια τη Έθν. Φαρμακοβιομηχανία και των επιστημονικών φορέων από το Δ.Σ. της το επισημαίνουμε σαν ιδιαίτερα αρνητικό στοιχείο ακόμα και για το πρόσθετο λόγο της υπαγωγής μετά τις γνωστές τροπολογίες στο καθεστώς των κοινωνικοποιημένων επιχειρήσεων.

Ε.Ο.Φ.

Ο ΕΟΦ λειτουργεί μέσα στο χρόνο που πέρασε στα ίδια σχεδόν πλαίσια του παλιού ΚΕΕΦ. Θέλοντας να γίνει μιά αποτίμηση του έργου του θα θίξουμε τα σημεία εκείνα της αποστολής του που θεωρούμε σαν καθοριστικά.

Εθνικό Συνταγολόγιο

Η Ε.Ε.Χ. θεωρεί θετικό κατ' αρχήν το σχέδιο Εθνικού Συνταγολογίου. Ζητάμε να υπάρξει συγκεκριμένη δέσμευση της ηγεσίας του Υπουργείου για την εφαρμογή του.

Εποπτικά Συμβούλια

Στον τομέα αυτό δεν έγινε καμμία ενέργεια. Ενώ ο 1316 σαφώς περιγράφει εποπτικά συμβούλια κατά εργοστάσιο φαρμάκων και ορίζει τη σύνθεσή τους το θέμα παραμένει άλυτο. Οι εργαζόμενοι που είδαν το θεσμό από την αρχή πολύ θετικά ήδη είναι απογοητευμένοι ενώ οι εις βάρος τους αυθαιρεσίες ογκούνται.

Λίστα

Στο θέμα της λίστας των φαρμάκων δεν έχει γίνει καμμία προεργασία αλλά το χειρότερο φαίνεται να είναι η πρόθεση για μη υλοποίησή της. Ζητάμε να υπάρξει άμεση τοποθέτηση στο θέμα.

Κοινόχρηστα ονόματα φαρμάκων generic names

Υπάρχει μιά κατ' αρχήν κίνηση της διαδικασίας για την υποχρέωση της αναγραφής των generic πάνω στη συσκευασία. Η γνώμη της Ε.Ε.Χ. είναι ότι πρέπει να εφαρμοστεί άμεσα το μέτρο και να λυθεί το όποιο τεχνικό πρόβλημα, αφού ήδη έχουν εντοπιστεί οι δυσκολίες.

Άρθρο 28 του 1316 για τα εργασιακά θέματα

Ενώ το άρθρο 28 μπήκε από το νομοθέτη για να προστατεύσει τους εργαζόμενους στη πράξη έχει στραφεί εναντίον τους.

Η απλή διαδικασία της υποβολής από τις εταιρείες, εν αιθρία και προληπτικά, κατάλογου προς απόλυση γίνεται στη συνέχεια διαπραγματευτικό όπλο των βιομηχάνων στις όποιες διεκδικήσεις και πιέσεις τους.

Ακόμα κάποιες ασάφειες του άρθρου πρέπει να ερμηνευθούν και να εξασφαλισθεί η διαδικασία ώστε το άρθρο

28 να εκπληρώνει το σκοπό του.

Ακόμα οι λίστες των προσλήψεων κρίνονται πλήρως ανεπαρκείς.

Ελλείψεις Φαρμάκων

Οι τεχνικές ελλείψεις αποτελούν μόνιμο μέσο πίεσης των βιομηχάνων κύρια για αύξηση τιμών. Η ανακοστολόγηση των φαρμάκων έδωσε μία μέση αύξηση 20,3% ετεροβαρώς κατανεμημένη στα διάφορα φάρμακα ανάλογα με την πρώτη ύλη, τη φαρμακοτεχνική τους μορφή κ.τ.λ. Η ανακοστολόγηση παράλληλα εξασφάλισε τους αναγκαίους πόρους ύψους άνω των 3,5 δισ. το χρόνο.

Ο ΕΟΦ δεν κατόρθωσε να αντιμετωπίσει τις ελλείψεις παρά την δυνατότητα εισαγωγής που του δίνει ο νόμος. Πιστεύουμε ότι το κλίμα θα βελτιωθεί και οι εισαγωγείς που δημιουργούν τις ελλείψεις όταν αντιληφθούν την απόφαση της Κυβέρνησης να αντιδρά αποφασιστικά, θα αναθεωρήσουν τη τακτική τους.

Οργάνωση ΕΟΦ

Η απόφαση για μηχανογράφηση στον ΕΟΦ κρίνεται θετική. Γενικότερα όμως οι υπηρεσίες εμφανίζονται μη συντονισμένες.

Ουσιαστικότερη παρέμβαση ζητάει η Ε.Ε.Χ. σε θέματα περιβάλλοντος

Στο τεύχος «ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ-ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ 1983» σάς είχαμε πληροφορήσει ότι το Υπουργείο Χωραταξίας Οικισμού & Περιβάλλοντος (ΥΧΟΠ) είχε στείλει στην Ε.Ε.Χ., στα πλαίσια της συνεργασίας του Υπουργείου με το φορέα μας, το σχέδιο του «Θεσμικού Πλασίου για το Περιβάλλον» και το σχέδιο του ιδρυτικού νόμου για τον «Ενιαίο Φορέα Περιβάλλοντος» με στόχο να μελετηθούν και να υποβληθούν απόψεις.

Τα δύο αυτά κείμενα τα επεξεργάστηκε η αρμόδια επιτροπή περιβάλλοντος της Ένωσης, η οποία στη συνέχεια έδωσε στο Δ.Σ. τις προτάσεις/θέσεις της για τα θέματα που θίγονται.

Με βάσεις τις προτάσεις της επιτροπής διαμορφώθηκαν οι τελικές θέσεις, οι οποίες και στάλθηκαν στο ΥΧΟΠ.

Παράλληλα ο Πρόεδρος της Ε.Ε.Χ., συνάδελφος Π. Χαμακιώτης, μετέφερε και προφορικά τις θέσεις αυτές σε σύσκεψη που πραγματοποιήθηκε στο Υπουργείο.

Οι θέσεις της Ε.Ε.Χ. για το όλο ζήτημα δημοσιεύθηκαν στο τεύχος «ΝΟΕΜΒΡΗΣ - ΔΕΚΕΜΒΡΗΣ '83».

Η Ε.Ε.Χ. εκτιμώντας ότι για ένα τόσο σοβαρό θέμα, όπως είναι το ήδη επιβαρυνόμενο περιβάλλον στη χώρα μας, οι διαδικασίες για τη λήψη των σχετικών αποφάσεων και η προώθησή τους, πρέπει να επιταχυνθούν και πως η συμμετοχή των επιστημονικών φορέων και ιδιαίτερα των χημικών, πρέπει να είναι πιο ουσιαστική, έστειλε στις 20-2-84 στον Υπουργό του ΥΧΟΠ τη παρακάτω επιστολή:

«Η Ένωση Ελλήνων Χημικών εκφράζει τη βαθεία της ανησυχία για τη καθυστέρηση στις διαδικασίες προώθησης του θεσμικού νόμου για το περιβάλλον και του ιδρυτικού νόμου του Ενιαίου Φορέα Περιβάλλοντος.

Διαπιστώνουμε ότι, παρά τις διαβεβαιώσεις σας για μόνιμη συνεργασία με τους επιστημονικούς και μαζικούς φορείς, οι αρμόδιοι υπηρεσιακοί παράγοντες αδυνατούν να εξασφαλίσουν τη συμμετοχή μας στα θέματα που απασχολούν το Υπουργείο.

Η Ε.Ε.Χ. επισημαίνει ακόμα ότι ήδη έχει περάσει ένας

χρόνος από την εκδήλωση ενδιαφέροντος των επιστημονικών φορέων και των ΑΕΙ για την εκπόνηση διαφόρων περιβαλλοντολογικών μελετών και τα μέλη μας ανησυχούν για την παραπέρα εξέλιξη του θέματος.

Η Ε.Ε.Χ. ανησυχώντας για την αργή πορεία των διαδικασιών από μέρους του Υπουργείου σ' όλα τα θέματα που αφορούν το περιβάλλον προτείνει:

1. Άμεση υλοποίηση των εξαγγελιών για το θεσμικό νόμο και τον ΕΦΟΠ.
2. Συμμετοχή των επιστημονικών και μαζικών φορέων στη πράξη.
3. Διαρκής και έγκαιρη ενημέρωσή μας στους σχεδιασμούς και τη πολιτική λήψης μέτρων αντιρρύπανσης».

Παράλληλα το Δ.Σ. θεωρώντας ότι η συνεργασία μεταξύ Ε.Ε.Χ. και του ΠΕΡΠΑ, πάνω σε θέματα δραστηριότητας του οργανισμού αυτού, πρέπει να είναι ουσιαστική και συνεχής, έστειλε στη Διοίκηση του ΠΕΡΠΑ, στις 22-2-84, το παρακάτω γράμμα.

«Όπως σάς είναι γνωστό η Ένωση Ελλήνων Χημικών έχει συνεργαστεί στενά με το ΥΧΟΠ σε θέματα που αυτό επεξεργάζεται και ο ίδιος ο Υπουργός έχει τονίσει ότι θεωρεί την Ένωση Ελλήνων Χημικών επιστημονικό του σύμβουλο. Στα πλαίσια αυτά ζήτησε η Ε.Ε.Χ. να βρίσκεται σε συνεχή επικοινωνία και συνεργασία με το ΠΕΡΠΑ.

Στο σημείο αυτό όμως θα θέλαμε να επισημάνουμε ότι μετά μία συνεννόηση που έγινε τηλεφωνικά μεταξύ σας και του Προέδρου της Ε.Ε.Χ. κ. Παν. Χαμακιώτη, αν και έχει περάσει αρκετό χρονικό διάστημα, καμμία συνεργασία δεν έχει γίνει. Αυτό οφείλεται στο ότι δεν έχουμε καμμία γραπτή ή προφορική πρόσκλησή σας για κάποια συγκεκριμένη συνεργασία.

Επειδή σαν Ε.Ε.Χ. θέλουμε και μπορούμε να βοηθήσουμε στο έργο του ΠΕΡΠΑ πάνω στα σχετικά θέματα που έχει απόψεις ο κλάδος μας, παρακαλούμε να μάς ενημερώσετε σχετικά».

Οι Χημικοί και η Εκπαίδευση

Ενιαία Πολυκλαδικά Λύκεια

Όπως σας πληροφορήσαμε στο τεύχος του Φλεβάρη η Ε.Ε.Χ., με γράμμα της στις 23-2-84 προς το Υπουργείο Παιδείας, εξέφρασε την ικανοποίηση του κλάδου για το νέο θεσμό των Ενιαίων Πολυκλαδικών Λυκείων, που πρόσφατα ανήγγειλε η κυβέρνηση, αλλά παράλληλα θεωρεί ότι η διαδικασία που ακολουθήθηκε για την υλοποίηση ενός τέτοιου θεσμού, για τη σύνταξη των αναλυτικών προγραμμάτων και τη συγγραφή των βιβλίων που αφορούν τη Χημεία, είναι απαράδεκτη.

Η παρέμβαση αυτή κρίθηκε αναγκαία, διότι τέτοιες διαδικασίες υποβιβάζουν το ρόλο της Ε.Ε.Χ. σαν επιστημονικού φορέα και δεν δίνουν τη δυνατότητα να εκπληρώσει την κοινωνική και επιστημονική της αποστολή.

Επειδή το ζήτημα αυτό είναι αρκετά σοβαρό, το θέμα των Ενιαίων Πολυκλαδικών Λυκείων επανήλθε και συζητήθηκε στο Δ.Σ. της Ε.Ε.Χ., στη συνεδρίαση του στις 12-3-84. Τη σχετική εισήγηση - ενημέρωση έκανε ο συνάδελφος Γ. Ροΐδης.

Κύριο θέμα της συζήτησης ήταν ότι έπρεπε να γίνει παρέμβαση για συμμετοχή της Ε.Ε.Χ. στην ομάδα εργασίας του Υπουργείου, που μελετά το θέμα αυτό.

Αποφασίσθηκε να ζητηθεί παράταση της προθεσμίας συγγραφής των βιβλίων, για να δοθεί η δυνατότητα ουσιαστικής συμμετοχής και να ορισθούν οι κριτές των βιβλίων που θα προκύψουν, αίτημα που έχει γίνει ήδη δεκτό από το Υπουργείο.

Για τη καλλίτερη ενημέρωση του Υπουργείου απεφασίσθη να ζητηθεί συνάντηση με τον Υπουργό κ. ΜΩΡΑΛΗ.

Έτσι εστάλη στις 14-3-84 σχετική επιστολή στον Υπουργό.

Διορισμοί καθηγητών Μέσης Εκπαίδευσης

Με αφορμή τη προκήρυξη του Υπουργείου Παιδείας για το διορισμό καθηγητών Μ.Ε. σε δυσπρόσιτες περιοχές, η Ε.Ε.Χ. έστειλε, στις 14-3-84, στον Υπουργό κ. ΜΩΡΑΛΗ τη παρακάτω επιστολή:

«Στην τελευταία προκήρυξη του Υπουργείου ανακοινώθηκαν και 96 θέσεις του κλάδου Α4.

Αναγνωρίζοντας το θετικό αυτών των διορισμών που έχουν σαν στόχο τη καλλίτερη μόρφωση των παιδιών των δυσπρόσιτων περιοχών, θα θέλαμε να επιστημόσουμε την ανάγκη να καθοριστεί η κατανομή των 96 θέσεων του κλάδου Α4 μεταξύ των ειδικοτήτων.

Οι αρμόδιοι υπάλληλοι του Υπουργείου σας από τους οποίους ζητήσαμε διευκρινίσεις μας απάντησαν ότι η κατανομή αυτή θα γίνει αργότερα σύμφωνα με τις ανάγκες της Υπηρεσίας. Φυσικά μιά τέτοια απάντηση δεν μπορεί να θεωρηθεί ικανοποιητική.

Για τους συγκεκριμένους αυτούς διορισμούς προτείνουμε να πληρωθούν οι 96 θέσεις σύμφωνα με τη σειρά υποβολής αιτήσεων για τους κανονικούς διορισμούς, φυσικά μεταξύ αυτών που θα υποβάλλουν δικαιολογητικά γι' αυτές τις περιοχές, και να προβλεφθεί αναλογική κατανομή μεταξύ των ειδικοτήτων που για τους Χημικούς πιστεύουμε ότι θα πρέπει να αντιστοιχεί σε αριθμό θέσεων 30-40 δεδομένης και της μεγάλης έλλειψης καθηγητών Χημικών και της γενικότερης υποβάθμισης του μαθήματος της Χημείας».

Εθνικό Συμβούλιο Ανωτάτης Παιδείας (ΕΣΑΠ)

Μετά από σχετική εισήγηση του συναδέλφου Μ. ΚΑΖΑΝΗ, το Δ.Σ. της Ε.Ε.Χ., στη συνεδρίαση 20-2-84, ασχολήθηκε με το ζήτημα του ΕΣΑΠ. Αφορμή γι' αυτό, είναι το γεγονός της καθυστέρησης που παρουσιάζεται στη σύγκληση του συμβουλίου αυτού. Όπως ενημέρωσε ο συνάδελφος Καζάνης, στις 7-2-84, έστειλε προς τον πρόεδρο του ΕΣΑΠ δύο επιστολές, σαν εκπρόσωπος των επιστημονικών φορέων.

Στην πρώτη επιστολή εκφράζεται η ανησυχία των φορέων για τις καθυστερήσεις αυτές και η ανάγκη για γρήγορη σύγκληση του ΕΣΑΠ.

Παράλληλα, τονίζεται η ανάγκη να τοποθετηθεί θετικά το ΕΣΑΠ και να αντισταθεί στα πρόσφατα χτυπήματα που επιχειρούν κατά του Νόμου 1268/82 (Νόμος πλαίσιο για την Ανωτάτη Παιδεία) οι εντός και εκτός του Πανεπιστημίου αντιδραστικές δυνάμεις.

Επίσης ζητείται η ενημέρωση για τη πορεία υλοποίησης των αποφάσεων που πάρθηκαν πάνω στα θέματα που θίχθηκαν της τελευταία συνεδρίαση του συμβουλίου.

Με τη δεύτερη επιστολή προτείνονται τα παρακάτω θέματα για συζήτηση στη 4η ολομέλεια του ΕΣΑΠ:

1. Το ζήτημα της αντισυνταγματικότητας του νόμου 1268/82 σε βασικά του άρθρα.
2. Μεταπτυχιακές σπουδές στα Πανεπιστήμια (Ενημέρωση και δημιουργία επιτροπής του ΕΣΑΠ για τη μελέτη του προβλήματος).
3. Πανεπιστημιακά συγγράμματα (ενημέρωση και δημιουργία επιτροπής του ΕΣΑΠ για τη μελέτη του προβλήματος βάση του 1268/82. Δημιουργία ενιαίου εκδοτικού φορέα).
4. Μεταπτυχιακοί υπότροφοι (Ενεργοποίηση των διατάξεων στο νόμο για τα ΤΕΙ).
5. Τμήμα Τεχνολογίας Ορυκτού Πλούτου Πολυτεχνείου Κρήτης. Καθορισμός περιεχομένου σπουδών πριν από την έναρξη της λειτουργίας του τμήματος.

Το Δ.Σ. της Ε.Ε.Χ. αποφάσισε να παρέμβει τόσο για την άμεση σύγκληση του ΕΣΑΠ, όσο και για να βγει ανακοίνωση υποστήριξης στο Νόμο Πλαίσιο.

Συμμετοχή της Ε.Ε.Χ. στη περιφρούρηση της Ολυμπιακής Ιδέας

Το Διεθνές Ολυμπιακό Κέντρο Ειρήνης και Πολιτισμού (ΔΟΚΕΠ) και ο Δήμος της Ολυμπίας διοργάνωσε υπό την αιγίδα του Υπουργείου Πολιτισμού και Επιστημών στις 18 & 19/3/1984 στην Αρχαία Ολυμπία διεθνή συνάντηση για την περιφρούρηση της Ολυμπιακής Ιδέας με θέματα:

1) Οι κίνδυνοι από την εμπορευματοποίηση της ολυμπιακής φλόγας

2) Πρόταση για καθιέρωση του θεσμού της εκχειρίας στην διάρκεια των Ολυμπιακών Αγώνων.

Στην συνδιάσκεψη συμμετείχαν, η Τοπική Αυτοδιοίκηση από όλη την Ελλάδα, εκπρόσωποι από τις τρεις Κινήσεις Ειρήνης, από την Επιτροπή για την Ευρωπαϊκή Ασφάλεια και Συνεργασία, από διάφορες αντιπολεμικές και αντιπυρηνικές οργανώσεις, από μαζικές οργανώσεις και Ομοσπονδίες, από τους Αθλητικούς φορείς, από την Πνευματική Ηγεσία του τόπου, όπως Ε.Μ.Π Πρύτανης Γεώργιος Βουδούρης, Παν/μιο Αθήνας Αντιπρύτανης Άλκις Αργυριάδης, Αντιπρύτανης Φιλοκύπρου Γιώργος, Ντούμας Χρήστος, καθηγητής προϊστορικής αρχαιολογίας, από το Παν/μιο Πάτρας ο πρύτανης Σαφάκος Θανάσης, Μισηρλής Γιάννης καθηγητής, Μισηρλή Ελευθερία Λέκτορας. Επίσης συμμετείχαν εκπρόσωποι από τοπικούς και πολιτιστικούς και άλλους φορείς, δημοσιογράφοι, Έλληνες αθλητές, Ολυμπιονίκες και Βαλκανιονίκες και πολλές προσωπικότητες.

Σημαντική ήταν η συμμετοχή στην εκδήλωση των ξένων αντιπροσωπειών:

Ξένες αντιπροσωπείες

Αυστρία	AWADALLA ELFRIEDE	συγγραφέα
Αυστραλία	NESLON MARJORIE	Ολυμπιονίκης/ Ένωση Ερασιτεχνικού Αθλητισμού Αυστραλίας.
Βέλγιο	REIFF GASTON	Ολυμπιονίκης
Βουλγαρία	MICHAILOVA VIRGINIA	Ολυμπιονίκης/ Ένωση Φυσικής Αγωγής και Αθλητισμού της Σόφιας.
Βρετανία	DOBREV DIMITER BROWNING ROBERT	Ολυμπιονίκης Ομότιμος καθηγητής Παν/μίου Λονδίνου, ακαδημαϊκός/πρόεδρος της επιτροπής των ελγινείων μαρμάρων.
Γαλλία	ASTRE GEORGES	Καθηγητής του Παν/μίου Παρισιού/ Συγγραφέας/ Εκπρόσωπος του Παγκόσμιου Συμβουλίου Ειρήνης στην ΟΥΝΕΣΚΟ
ΕΣΣΔ	PETOUSHKOVA ELENA	Ολυμπιονίκης / καθηγήτρια Παν/μίου Μόσχας / Πρόεδρος της επιτροπής «Σοβιετικοί Αθλητές για την ειρήνη».
ΗΠΑ	PHILIP SHINNICK GUY BENJAMIN	Πρόεδρος της Ένωσης Αθλητών για την Ειρήνη. Αθλητής ράγκμπυ / Ένωση Αθλητών για την ειρήνη.

Ιαπωνία	YASUKO NAKAYAMA	δημοσιογράφος
Κούβα	VALIDO EDUARDO	Κουβανική Επιτροπή Ειρήνης/Πρεσβεία της Κούβας στην Ελλάδα.
Νορβηγία	DANIELSEN EGIL	Ολυμπιονίκης / Ένωση Αθλητών Νορβηγίας.
ΟΔΓ	HARMS ENNO	Δ/ντής του Τμήματος Φοιτητικού Αθλητισμού του Παν/μίου Αννόβερου / Επιτροπή Αθλητών για την ειρήνη.
	HARNJSCH CORNELIA	Παγκ. πρωταθλήτρια / Επιτροπή Αθλητών για την ειρήνη.
Ουγγαρία	RETI ERVIN	Δημοσιογράφος/μέλος του Προεδρείου της Ουγγρικής Επιτροπής Ειρήνης.
Πολωνία	MLODZIKOWSKI GREGOIRE	Πολωνική Ολυμπιακή Επιτροπή/Δρ. Καθηγητής Παν/μίου Βαρσοβίας.
Τσεχοσλοβακία	ZATOPEK EMIL VEJLUPEK IVAN	Ολυμπιονίκης/Τσεχοσλοβακική Αθλητική Ομοσπονδία Επικεφαλής Αθλητικού τμήματος της Διεθνούς Ένωσης Φοιτητών.

Οι εκδηλώσεις άρχισαν στις 18/3/84 ώρα 10.30 π.μ. με την τελετή αφής της φλόγας για την λαμπαδιδρομία ειρήνης Ολυμπίας - Ιλίδας - Ολυμπίας. Στη συνέχεια στο Αμφιθέατρο των εγκαταστάσεων της Ολυμπιακής Ακαδημίας, άνοιξε την συνδιάσκεψη ο Δήμαρχος Αρχαίας Ολυμπίας Σπύρος Φωτεινός και κατόπιν μίλησαν εκπρόσωποι της ΕΟΑ (Επιτροπή Ολυμπιακών Αγώνων) και του ΣΕΓΑΣ, επίσης ο βαλκανιονίκης Νίκος Γεωργόπουλος μέλος του προεδρίου του ΔΟΚΕΠ με θέμα την Εμπορευματοποίηση της Ολυμπιακής Φλόγας, και ο πρόεδρος του Δημοτικού Συμβουλίου Αρχαίας Ολυμπίας και μέλος του Προεδρίου του ΔΟΚΕΠ Γιάννης Σεφερλής με θέμα την καθιέρωση του θεσμού της εκχειρίας στην διάρκεια των Ολυμπιακών Αγώνων. Χαιρέτησαν ακόμα οι εκπρόσωποι των τριών κινημάτων ειρήνης καθώς και άλλες προσωπικότητες έλληνες και ξένοι. Το απόγευμα της ίδιας μέρας και την επόμενη συνέχισαν οι χαιρετισμοί και οι παρεμβάσεις από εκπροσώπους φορέων. Την Ένωση Ελλήνων Χημικών εκπροσώπησε, με απόφαση του Δ.Σ., ο συνάδελφος Λ. Μαυρομάτης με τον πιο κάτω χαιρετισμό:

«Αξιότιμο προεδρείο, φίλες και φίλοι της ειρήνης και της Ολυμπιακής Ιδέας

Σαν εκπρόσωπος της Ε.Ε. Χημικών χαιρετίζω τη Διεθνή Συνδιάσκεψη για τη περιφρούρηση της Ολυμπιακής Ιδέας, και δηλώνω ότι συμφωνούμε με τα θέματά της.

Οι Έλληνες Χημικοί υπόσχονται σε σάς και σ' όλους τους λαούς της γης ότι ποτέ δεν θα συνεργαστούν στην παραγωγή χημικών όπλων και θα την πολεμήσουν με όλες τις δυνάμεις.

Καλούν όλους τους επιστήμονες να αναλογιστούν τις ευθύνες τους και να βοηθήσουν στη διατήρηση της Ειρήνης, ενημερώνοντας υπεύθυνα τους λαούς για την καταστροφή του κόσμου από ένα πυρηνικό πόλεμο.

Τα Χημικά όπλα απειλούν να εξαφανίσουν ύπουλα το ανθρώπινο γένος.

Ενημερωτικά σάς λέω μόνο ότι υπάρχουν ουσίες οι οποίες ενώ μόνες τους εμφανίζονται αθώες και αβλαβείς και με αυτή τη δικαιολογία κατασκευάζονται αφειδώς, ενώ όταν ενωθούν την κατάλληλη στιγμή γίνονται εξοντωτικά χημικά όπλα.

Πιστεύουμε και γι' αυτό αγωνιζόμαστε, ότι χωρίς ειρήνη στον κόσμο δεν μπορεί να υπάρξει ζωή, και χωρίς ζωή ούτε και Ολυμπιακή Ιδέα.

Συγχαίρουμε το Διεθνές Ολυμπιακό Κέντρο Ειρήνης και Πολιτισμού, και το Δήμο Ολυμπίας γι' αυτή τους τη πρωτοβουλία και τους υποσχόμαστε κάθε βοήθεια στο έργο τους».

Λίγο πριν κλείσει η συνδιάσκεψη μίλησε εκπρόσωπος του Υπουργείου Νέας Γενιάς και Αθλητισμού, κ. Τόνια Μωροπούλου. Η συνδιάσκεψη τελείωσε με την ανάγνωση μιάς έκκλησης και ενός ψηφίσματος που έγιναν παμφηφει αποδεκτά από τους 400 παρευρισκόμενους σύνεδρους, και στη συνέχεια όλοι οι σύνεδροι και ο Λαός της Ολυμπίας υποδέχθηκαν τους λαμπαδιοδρόμους της ειρήνης που είχαν ξεκινήσει το πρωί από την Αρχαία Ιλίδα και έφθασαν στις 4.30 μπροστά στο μνημείο του Piere Decouberten μέσα σε μιά συγκινητική ειρηνιστική ολυμπιακή γιορτή.

Έκκληση για εκχειρία στη διάρκεια των Ολυμπιακών Αγώνων

Εμείς, που από τα πέρατα του κόσμου και απ' όλη την Ελλάδα, συναντηθήκαμε στις 17 και 18 Μάρτη 1984 στην ιερή γη της Ολυμπίας αδελφωμένοι κάτω από το πνεύμα του Ολυμπιασμού και της ειρήνης,

Κάνουμε έκκληση

για την καθιέρωση **εκχειρίας** στη διάρκεια των Ολυμπιακών αγώνων.

Σήμερα, που η παγκόσμια ειρήνη είναι βαριά τραυματισμένη και η ανθρωπότητα οδηγείται στην καταστροφή από τον ξέφρενο ανταγωνισμό των εξοπλισμών, τη διεθνή ένταση και τις τοπικές συγκρούσεις, οι Ολυμπιακοί αγώνες, ενισχυμένοι με το θεσμό της Εκχειρίας - όπως στην αρχαιότητα - μπορούν να συμβάλουν στη διεθνή ύφεση και ν' αποτελέσουν πηγή έμπνευσης για φιλειρηνικές πρωτοβουλίες.

Καλούμε τον ΟΗΕ, την ΟΥΝΕΣΚΟ, τους διεθνείς διακυβερνητικούς οργανισμούς, τα εθνικά κοινοβούλια και τους λαούς να αγωνιστούν για να υιοθετηθούν και να γίνουν σεβαστά στη διάρκεια των Ολυμπιακών Αγώνων, τα παρακάτω:

1. Οι εμπόλεμοι να σταματήσουν τις εχθροπραξίες και τον αλληλοσπαραγμό στα πεδία της μάχης, τη στιγμή που ο ανθός της παγκόσμιας νεολαίας συναντιέται στα πεδία της ευγενικής άμιλλας.
2. Οι πυρηνικές δυνάμεις να παγώσουν την παραγωγή και την ανάπτυξη πυρηνικών όπλων και να διακόψουν τις πυρηνικές δοκιμές.
3. Όλες οι χώρες ν' αποφύγουν τη χρήση ή την απειλή χρήσης βίας σαν μέσο για την επίλυση διεθνών

διαφορών και ν' αναπτύξουν άμιλλα για την ειρήνη, την ύφεση και τον αφοπλισμό.

Ακόμα καλούμε:

- τους λαούς να εντείνουν την επαγρύπνησή τους και να περιφρουρήσουν την μεγάλη και πανανθρώπινη κληρονομιά των Ολυμπιακών Αγώνων,
- τα φιλειρηνικά κινήματα, τις μαζικές οργανώσεις, τους φορείς της νεολαίας και του αθλητισμού, τους δήμους και τις κοινότητες, τα πνευματικά ιδρύματα και κάθε άνθρωπο καλής θέλησης να εργαστούν για την πραγμάτωση των παραπάνω στόχων της Εκχειρίας.
- να ενώσουν τις προσπάθειές τους για την επικράτηση πνεύματος αμοιβαίας εμπιστοσύνης και συνεργασίας στις διακρατικές σχέσεις, που θα συμβάλει στην ειρηνική συμβίωση και στην πρόοδο της ανθρωπότητας.

Ψήφισμα

Κατά της εμπορευματοποίησης της Ολυμπιακής Φλόγας

Η Διεθνής Συνδιάσκεψη για την περιφρούρηση της Ολυμπιακής Ιδέας, που οργανώθηκε στην Αρχαία Ολυμπία, κοιτίδα των Ολυμπιακών Αγώνων, από το Διεθνές Ολυμπιακό Κέντρο Ειρήνης και Πολιτισμού (ΔΟΚΕΠ) και το Δήμο Αρχαίας Ολυμπίας κάτω από την αιγίδα του Ελληνικού Υπουργείου Πολιτισμού και Επιστημών:

- **Θεωρεί** απαράδεκτο και ασυμβίβαστο με τα Ολυμπιακά ιδεώδη, το σχέδιο των οργανωτών των Ολυμπιακών Αγώνων του Λος Άντζελες να εμπορευματοποιηθεί η Ολυμπιακή Φλόγα στο έδαφος των ΗΠΑ.

- **Διαπιστώνει** ότι το σχέδιο αυτό αποτελεί κατάφωρη παραβίαση του άρθρου 62 του καταστατικού Χάρτη της ΔΟΕ σύμφωνα με το οποίο: «Οι εκδηλώσεις που οργανώνονται κατά μήκος της διαδρομής της φλόγας υπό την αιγίδα της αρμόδιας Εθνικής Ολυμπιακής Επιτροπής πρέπει να υπόκεινται στο Ολυμπιακό πρωτόκολλο και δεν επιτρέπεται να αποτελούν αντικείμενο διαφήμισης ή εκμετάλλευσης».

- **Εκφράζει** τη βαθιά ανησυχία των συμμετεχόντων σ' αυτή τη συνδιάσκεψη για το μέλλον του ίδιου του θεσμού των Ολυμπιακών αγώνων αν δεν αποτραπεί η εμπορευματοποίηση της Ολυμπιακής Φλόγας, και

Αποφασίζει

1. Καταδικάζει με αγανάκτηση και καταγγέλει στην ελληνική και διεθνή κοινή γνώμη τη βέβηλη πράξη της εμπορευματοποίησης της Ολυμπιακής φλόγας.

2. Καλεί τους οργανωτές των Ολυμπιακών Αγώνων του Λος Άντζελες, τη Διεθνή Ολυμπιακή Επιτροπή, την Ελληνική Ολυμπιακή Επιτροπή καθώς και τις εθνικές Ολυμπιακές Επιτροπές όλων των χωρών να θεματοφύλακες της Ολυμπιακής ιδέας να αντιταχθούν στην εμπορευματοποίηση και να την αποτρέψουν.

3. Καλεί την Ελληνική Κυβέρνηση, τις κυβερνήσεις όλων των χωρών του κόσμου, τον ΟΗΕ και την ΟΥΝΕΣΚΟ να προστατεύσουν την παγκόσμια πολιτιστική κληρονομιά και να παρέμβουν για την περιφρούρηση του πανάρχαιου θεσμού των Ολυμπιακών Αγώνων και της ιερής Ολυμπιακής φλόγας.

Τα Σωματεία Εργαζομένων απευθύνονται στην Ε.Ε.Χ.

Στις 24-10-83 το «Σωματείο Εργατούπαλλήλων Εταιρειών ΚΟΛΟΥΜΠΙΑ ΕΜΙΑΛ» απευθύνθηκε στην Ε.Ε.Χ. και ζήτησε τη θέση των Χημικών στα παρακάτω ερωτήματα:

α) Αν οι βιομηχανίες κατασκευής δίσκων γραμμοφώνου ανήκουν στις βιομηχανίες μορφοποίησης πλαστικών υλών;

β) Τι είδους πλαστικό χρησιμοποιείται για την κατασκευή των δίσκων, τι περιέχει και αν περιέχει ουσίες που είναι επικίνδυνες για την υγεία των εργαζομένων που ασχολούνται με την κατασκευή δίσκων;

γ) Τι επεξεργασία γίνεται στην πλαστική πρώτη ύλη για την κατασκευή των δίσκων, και σε τι θερμοκρασία γίνεται η μορφοποίηση των δίσκων όταν οι πρέσες τροφοδοτούνται με ατμό πίεσης 11,5 ατμοσφαιρών;

Η αρμόδια Επιτροπή Συνθηκών Δουλειάς της Ε.Ε.Χ., αφού μελέτησε τα παραπάνω ζητήματα έστειλε στις 22-2-84 στο Σωματείο τη παρακάτω απάντηση:

α) Οι δίσκοι γραμμοφώνου αποτελούνται από πλαστική ύλη και προφανώς οι βιομηχανίες κατασκευής τους είναι βιομηχανίες μορφοποίησης πλαστικών υλών.

β) Η πλαστική ύλη που χρησιμοποιείται για την κατασκευή των δίσκων είναι ειδικό μείγμα πολυβινυλοχλωριδίου (PVC). Αυτό το μείγμα περιέχει κυρίως πολυβινυλοχλωρίδιο καθώς και μικρά ποσά οξεικού βινυλίου, σταθεροποιητών, λιπαντικών και αιθάλης και παρασκευάζεται με συμπολυμερισμό. Επειδή το μείγμα πολυβινυλοχλωριδίου, που χρησιμοποιείται για την κατασκευή δίσκων, παράγεται με συμπολυμερισμό και όχι με απλό πολυμερισμό, είναι από τα πιο επικίνδυνα μείγματα πολυβινυλοχλωριδίου από τοξική άποψη και αν δεν παίρνονται ειδικά μέτρα κατά την παραγωγή του και τη μορφοποίησή του αποτελεί σοβαρό κίνδυνο για την υγεία των εργαζομένων. Η τοξικότητα των μειγμάτων πολυβινυλοχλωριδίου προέρχεται από τη μη ολοκληρωτική μετατροπή του μονομερούς βινυλοχλωριδίου (πρώτης ύλης) σε πολυβινυλοχλωρίδιο κατά την παραγωγή του τελευταίου, με αποτέλεσμα τον εγκλεισμό μονομερούς στο προϊόν. Κατά την παραγωγή πολυβινυλοχλωριδίου με πολυμερισμό το προϊόν εγκλείει σημαντικές από τοξική άποψη ποσότητες μονομερούς βινυλοχλωριδίου. Το μονομερές βινυλοχλωρίδιο είναι πολύ πτητική ουσία με σημείο ζέσης -13,9°C (Handbook of Chemistry and Physics), δηλαδή αέριο στη συνηθισμένη θερμοκρασία και έχει αποδειχτεί ότι προκαλεί μία θανατηφόρο μορφή καρκίνου του ήπατος.

Το εγκλειστο βινυλοχλωρίδιο που περιέχεται στην πρώτη ύλη κατασκευής δίσκων εκλύεται στην ατμόσφαιρα του εργασιακού χώρου κατά τη θέρμανση και επεξεργασία των μειγμάτων πολυβινυλοχλωριδίου και κατά τη μορφοποίηση των δίσκων, αλλά ακόμα και κατά την αποθήκευση της πρώτης ύλης στη συνηθισμένη θερμοκρασία, όπως ανακοινώθηκε πρόσφατα στο 8ο Πανελλήνιο Συνέδριο Χημείας.

Για τους παραπάνω λόγους η εργασία στο εργοστάσιο μορφοποίησης μειγμάτων πολυβινυλοχλωριδίου είναι ανθυγιεινή και πρέπει να παίρνονται τα κατάλληλα μέτρα και κυρίως να ελέγχεται η πρώτη ύλη ώστε να μην περιέχει

ποσότητες μονομερούς βινυλοχλωριδίου περισσότερες από όσο ορίζει η νομοθεσία, να προσδιορίζεται η συγκέντρωση του μονομερούς στην ατμόσφαιρα του εργασιακού χώρου και να εφαρμόζεται ο κατάλληλος εξαερισμός.

γ) Η διαδικασία κατασκευής των δίσκων περιλαμβάνει ειδική επεξεργασία του πολυβινυλοχλωριδίου σε μεγάλη θερμοκρασία επειδή απλή προθέρμανση δεν επαρκεί. Αυτή η επεξεργασία γίνεται σε ειδικούς αναμεικτήρες (compounding machines) όπου σε θερμοκρασία 143°C το προαναμειγμένο υλικό υφίσταται συμπληρωματική ανάμειξη με έντονη ζύμωση και μάλαξη. Η μορφοποίηση των δίσκων γίνεται με συμπίεση της πρώτης ύλης σε ειδικά μηχανήματα (πρέσες) που θερμαίνονται με κορεσμένο ατμό.

Κορεσμένος ατμός με πίεση 11,5 ατμοσφαιρών έχει θερμοκρασία 190°C.

Στις 25-1-84 η « Ένωση Εργαζομένων στα Βαρέα Επαγγέλματα των Στρατιωτικών Καταστημάτων Μαγνησίας » έστειλε στην Ε.Ε.Χ. τη παρακάτω επιστολή ζητώντας τη γνώμη της Ένωσης στα θέματα που τους απασχολούν.

«Σας παρακαλούμε να μάς γνωρίσετε κατά πόσον τα αναγραφόμενα στην συνέχεια του εγγράφου μας ορυκτά, υγρά και αέρια, έχουν ανθυγιεινές και επικίνδυνες ιδιότητες και ποιές οι τυχόν παρενέργειές τους στον ανθρώπινο οργανισμό γενικά ή και ειδικά.

α) Οργανικοί διαλύτες

Τριχλωροαιθάνιο, τετραχλωράνθρακας, ακετόνη, βενζόλιο, εξάνιο, μεθανόλη, ξυλόλη, ΜΕΚ, διαλυτικά χρωμάτων και στεγνωτικά γενικώς.

β) Οξέα ισχυρά

Θεικό, νιτρικό, υδροχλωρικό.

γ) Πολύ τοξικά αέρια

Παραγωγή όζοντος (O₃)

Δημιουργία ελαστικού σε ανοικτά γομωτήρια (MILL-MIXING) με τα πρόσθετα του ελαστικού. Θείο, επιταχυντές, φούμο κ.λ.π. καθώς και άνθρακα ηλεκτροδίων MCKEY 307.

δ) Οργανικά πρόσθετα του ελαστικού από τα αποβάλλοντα αέρια κατά το ψήσιμό του.

ε) Αφαίρεση ελαστικού με άλατα

Τα άλατα που χρησιμοποιούνται είναι μίγμα ισόποσο από νιτρικό ποτάσιο και νιτρικό σόδιο σε θερμοκρασία 250°C (550°F).

στ) Ορυκτά

Μόλυβδος.

Κοβάλτιο.

Οι λόγοι που μάς επέβαλαν να ζητήσουμε τη βοήθειά σας είναι οι εξής:

α) Ότι εργαζόμαστε καθημερινά σε χώρους τέτοιους όπου υπάρχουν τα προαναφερόμενα συστατικά και ερχόμαστε σε άμεση επαφή, λόγω της φύσεως της εργασίας μας. (Βαριά επαγγέλματα) και

β) Η επιστημονική και εμπειριστική μας γνώση επί των ως άνω θα μάς βοηθήσει για να στηρίξουμε και μεις με τη σειρά μας σωστά με επιστημονική διαύγεια και ορθολογικά επιχειρήματα τα εξής επιδόματα:

Ανθυγιεινό, επικίνδυνο και βαρείας εργασίας, στη νέα προς σύναψη ειδική συλλογική σύμβαση».

Η Επιτροπή Συνθηκών Δουλειάς απάντησε 27-2-84 δίνοντας τα παρακάτω στοιχεία:

α) Οργανικοί διαλύτες

1) Τριχλωροαιθάνιο (CH_2CHCl_2)

Είναι ασφαλές διαλυτικό. Το TLV: 350 ppm
Αποφεύγεται η αναπνοή ατμών και επαφή με δέρμα και μάτια.
Ναρκωτικό σε μεγάλες συγκεντρώσεις
Δηλητήριο σε περίπτωση κατάποσης (5 cm³)
Μπορεί να εκραγεί όταν έρθει σ' επαφή με νάτριο και με παρουσία φωτός. Επίσης εκρηκτικό σ' επαφή με αλουμίνιο, μαγνήσιο και τα κράματά τους.

2) Τετραχλωράνθρακας (CCl_4) TLV: 10 ppm Χλωροφόρμιο (CHCl_3) TLV: 25 ppm

Διαλυτικά που είναι επικίνδυνα στον άνθρωπο για παρατεταμένη αναπνοή των ατμών τους.
Αναπνοή υψηλών συγκεντρώσεων προκαλεί ναυτία, πονοκέφαλο, εμετό και κώμα. Μπορεί να προκαλέσει βλάβες στα νεφρά και συκώτι καθώς και στο νευρικό σύστημα. Θανατηφόρα δόση 3-5 ml (κυβικά χιλιοστά του λίτρου) σε περίπτωση κατάποσης.
Χρόνιες εκθέσεις: βρογχίτιδα, ίκτερο
Δερματίτιδα για το δέρμα.
Πιθανή καρκινογόνο δράση για μεγάλη διάρκεια έκθεσης (όπως και οι χλωριωμένες οργανικές ενώσεις).

3) Βενζόλιο (C_6H_6) TLV 10 ppm

Εύφλεκτο διαλυτικό (σ. ζ. 80°C)
Ατμοί δηλητηριώδεις, πολύ επικίνδυνο εάν κάποιος καταπιεί μικρές δόσεις.
Αποφεύγεται η επαφή με δέρμα και μάτια.
Χρόνια έκθεση (επιβεβαιωμένη με επιδημιολογικές μελέτες) προκαλεί λευχαιμία (καρκίνος του αιμοποιητικού συστήματος).
Επαγγελματική Ασθένεια αναγνωρισμένη από παρ. 40 του ΙΚΑ.

4) Εξάνιο (σ. ζ. 69°C ($\text{CH}_3(\text{CH}_2)_4\text{CH}_3$))

Εύφλεκτο, κίνδυνος φωτιάς. TLV 100 ppm
Σε υψηλές συγκεντρώσεις ναρκωτικό.
Αποφεύγετε την αναπνοή παρουσία εξανίου.

5) Μεθανόλη (CH_3OH)

Εύφλεκτη TLV 200 ppm
Ισχυρό δηλητήριο κατά την κατάποση.
Αποφεύγετε την μακροχρόνια αναπνοή ατμών μεθανόλης, εμετό, ναυτία κ.λ.π.
Κατά την κατάποση (θέλει εισαγωγή στο νοσοκομείο για πλύση)
(θανατηφόρα δόση 60-250 ml) προκαλούνται βλάβες στο συκώτι, νεφρά, καρδιά και πνεύμονες.
Επαφή με το δέρμα (μακροχρόνια) προκαλεί δερματίτιδα.

6) Ξυλόλιο (o-m-k' p- διμεθυλοβενζόλια $\text{CH}_3 - \text{O} - \text{CH}_3$) TLV 100 ppm

Εύφλεκτο
Επικίνδυνοι ατμοί για μακροχρόνια αναπνοή.
Επαφή με δέρμα = δερματίτιδα.
Ατμοί προκαλούν βλάβες στα μάτια και ευαίσθητες μεμβράνες. Πιθανόν περιέχει μικρές ποσότητες βενζολίου.

7) Ακετόνη (CH_3COCH_3) TLV 1000 ppm

Αρκετά ασφαλές διαλυτικό

Εύφλεκτο, προκαλεί ερεθισμό στα μάτια.
Επικίνδυνο μόνο σε περίπτωση κατάποσης.

8) MEK (;)

9) Διαλυτικά χρωμάτων και στεγνωντικά
Βλαβερά για μακροχρόνια χρήση.

β) Ισχυρά οξέα

Τα πυκνά οξέα:θειικό, νιτρικό και υδροχλωρικό είναι ευρύτατα διαδεδομένα στη χημική βιομηχανία και στα εργαστήρια χημικών αναλύσεων.

Είναι πολύ καυστικά οξέα και χρειάζονται προφυλάξεις (φόρμα εργαστηριακή, γυαλιά ασφαλείας και γάντια) όταν τα μεταχειρίζεται ο εργαζόμενος. Προσοχή ιδιαίτερη για εκτινάξεις σταγόνων στα μάτια και το πρόσωπο.

Το θειικό ιδιαίτερα προκαλεί εγκαύματα. Καλό πλύσιμο με νερό είναι η μόνη μέθοδος πρώτων βοηθειών και αλοιφές για εγκαύματα.

γ) Τοξικά αέρια

1) Όζον (O_3) TLV 0,1 ppm

Αναπνοή O_3 προκαλεί πονοκεφάλους. Προσοχή σε υψηλές συγκεντρώσεις προκαλεί βλάβες στους πνεύμονες και πολλές φορές θάνατο.

2) Ελαστικό σε ανοικτά γομωτήρια

Πρόσθετα ελαστικού, θείο, επιταχυντές φούμο κ.λ.π.
Οι εργασίες αυτές είναι επικίνδυνες για το αναπνευστικό σύστημα. Χρειάζονται αναπνευστικές μάσκες, καλός εξαερισμός και προστατευτικά μέτρα γύρω από τις εγκαταστάσεις κατεργασίας. Το φούμο π.χ. (σκόνη άνθρακα) είναι καρκινογόνο αυτό καθ' αυτό και δεν πρέπει να εισπνέεται. Οι επιταχυντές είναι συνήθως τοξικές ή καρκινογόνες ουσίες.

3) Εξάτμηση πρόσθετων οργανικών κατά το ψήσιμο

Γενικά, οργανικές ενώσεις σε αέρια κατάσταση είναι βλαβερές κατά την αναπνοή, έχουν τοξικότητα και καρκινογενετικές ιδιότητες.

Καλός εξαερισμός και χρήση μάσκας αναπνοής όταν οι ατμοί είναι ερεθιστικοί στους πνεύμονες, τα μάτια και το δέρμα.

4) Αφαίρεση ελαστικού με άλατα

Νιτρικό ποτάσιο (η κανονική ονομασία είναι Νιτρικό Κάλιο KNO_3) και νιτρικό σόδιο (νιτρικό Νάτριο, NaNO_3).

Τα άλατα καθαυτά δεν είναι βλαβερά ή τοξικά. Δεν έχουμε υπόψιν τη διεργασία αφαίρεσης ελαστικού για να εκφέρουμε γνώμη.

5) Ορυκτά (μεταλλεύματα);

α) Μόλυβδος:

Γνωστό μέταλλο με εξαιρετικά υψηλή νευροτοξικότητα. Αναπνοή ατμών μόλυβδου προκαλούν ναυτία, εμετό, πονοκέφαλο, αναίμια.

Βλάβες στο νευρικό σύστημα. Ανώτατο όριο στο αίμα 60mg/100 cm³.

Τακτική ιατρική παρακολούθηση για περίπτωση μολυβδίασης.

Εγκεφαλοπάθεια σε περιπτώσεις δηλητηρίασης από χρόνια έκθεση (ιδιαίτερα νεαρά άτομα) (Pb).

β) Κοβάλτιο: (Co) TLV: 0,1 ppm

Μέταλλο με βλαβερές συνέπειες (εισπνεόμενο κατά την κατεργασία του ή την εξόρυξη μεταλλευμάτων) στο αναπνευστικό σύστημα.

Επεξηγήσεις

TLV (Threshold Limit Value) ανώτατο όριο συγκέντρωσης στον αέρα μίας τοξικής ουσίας. Συνήθως εκφράζεται σε mg/m³ ppm (parts per mill) μέρη ανά εκατομμύριο.

Σεμινάριο με θέμα «Υγιεινή και ασφάλεια στους χώρους εργασίας» διοργανώνει η Ε.Ε.Χ.

Αρχισε στις 22 Μαρτίου 1984 και θα τελειώσει στις 31 Μαΐου 1984, σεμινάριο με θέμα «Υγιεινή και ασφάλεια στους χώρους εργασίας».

Το σεμινάριο διοργανώνεται από την Ε.Ε.Χ., στα πλαίσια της προσπάθειας που κάνει ο επιστημονικός μας φορέας για την επιμόρφωση των μελών του, αλλά και για τη μελέτη καυτών προβλημάτων της σύγχρονης Ελληνικής πραγματικότητας.

Όπως τονίζεται στη πρόσκληση του Δ.Σ. «η προστασία της υγείας και της ασφάλειας των εργαζομένων είναι ένα πρόβλημα που εμφανίζεται έντονα στη χώρα μας. Όμως η ανυπαρξία σχετικών σπουδών σε πανεπιστημιακό επίπεδο και η νομοθέτηση στο άμεσο μέλλον του θεσμού του **τεχνικού ασφάλειας**, θεσμό που θα κληθούν να υπηρετήσουν και οι Χημικοί, κάνει επιτακτική την ανάγκη για άμεση επιμόρφωση των συναδέλφων σε θέματα υγιεινής και ασφάλειας της εργασίας».

Το σεμινάριο αρχίζει όλες τις ημέρες στις 6.00 μ.μ. και πραγματοποιείται στα γραφεία της Ε.Ε.Χ. Το ποσό συμμετοχής ορίστηκε σε 700 δρχ.

Δημοσιεύουμε παρακάτω το πρόγραμμα του σεμιναρίου και ελπίζουμε, μετά το τέλος των εργασιών του, να παρουσιάσουμε στο περιοδικό εκτενείς περιλήψεις των εισηγήσεων που παρουσιάστηκαν.

- 22/3** - Έναρξη
- Νομοθεσία για την υγιεινή και ασφάλεια: **Ν. Σαραφόπουλος** Μηχ/γος-Μηχ/κός.
- Διερεύνηση και εκτίμηση του επαγγελματικού κινδύνου: **Μ. Φραγκιαδάκης**, Χημικός.
- 27/3** - Θερμικό περιβάλλον στη βιομηχανία: **Μ. Σαρηβαλάσης**, Χημικός.
- Τεχνικός Ασφάλειας: **Χ. Βασιλόπουλος**, Μηχ/γος-ΗΛ/γος.
- 29/3** - Βιομηχανικός κλιματισμός: **Γ. Καϊρής**, Μηχ/γος-ΗΛ/γος.
- 3/4** - Πυροπροστασία (Δεξαμενές καυσίμων, ιδιότητες καυσίμων, πυρανίχνευση, πυροσβεστικά μέσα, νομοθεσία): **Η. Αγγελί-**

κας, Μηχ/γος-ΗΛ/γος και **Θ. Κούρκουλας**, Χημικός.

- 10/4** - Φωτισμός χώρων εργασίας: **Ι. Οικονομόπουλος**, Δρ Φυσικός.
- Όρια υγιεινής στο εργασιακό περιβάλλον: **Μ. Φραγκιαδάκης**, Χημικός.
- 12/4** - Θόρυβος - Ακοή - Επαγγελματική κώφωση: **Ν. Φλούδας**, Γιατρός.
- Θόρυβος - προστασία εργαζομένων - μέθοδοι μείωσης του θορύβου: **Γ. Κραψίτης**, Μηχ/γος-ΗΛ/γος.
- 17/4** - Επιτροπές Υγιεινής και Ασφάλειας: **Π. Παπαδόπουλος**, Δρ Χημικός.
- Γιατρός εργασίας: **Χ. Χατζής**, Γιατρός.
- 3/5 & 8/5** - Θέματα Ιατρικής της εργασίας: **Α. Λινού**, Λέκτορας Ιατρικού τμήματος Παν/μίου Αθηνών, **Σ. Παπαδόπουλος**, Γιατρός εργασίας, **Χ. Χατζής**, Γιατρός και **Θ. Βαλαβανίδης**, Λέκτορας Χημ. τμήματος Παν/μίου Αθηνών.
- 10/5** - Ατομικά μέσα προστασίας της αναπνοής: **Α. Αναργύρου**, Χημικός Μηχ/κός.
- Βυρσοδεψία: **Δ. Παπακωνσταντίνου**, Χημικός.
- 15/5** - Βιομηχανίες αεροζόλ: **Δ. Νιχλος**, Χημικός.
- Βιομηχανίες εκρηκτικών: **Γ. Γιακουμάκης**, Χημικός.
- 17/5** - Αέρια βιομηχανικής χρήσης - Παραγωγή - Εφαρμογές: **Γ. Παναγόπουλος**, Χημικός.
- Χαρτοποιία: **Α. Γραμμενίδης**, Χημικός.
- 22/5** - Εκχύλιση ελαιούχων σπόρων: **Ο. Αγγελίδης**, Χημικός-Μηχ/κός.
- Απορρυπαντικά: **Β. Μπούλιας**, Χημικός.
- 24/5** - Χρώματα, Διαλυτικά: **Γ. Βουτσινάς**, Χημικός.
- Πλαστικά: **Π. Παπακώστας**, Χημικός.
- 29/5** - Φάρμακα: **Σ. Βαρβιτσιώτης**, Χημικός.
- Χημικά Εργαστήρια: **Π. Σίσκος**, Λέκτορας Παν/μίου Αθηνών
- 31/5** - Υαλουργία: **Γ. Χατζής**, Χημικός - υαλοτεχνολόγος.
- Λιπάσματα, παραγωγή οξέων: **Κ. Παπάκος**, Χημικός-Μηχ/κός.

Παρέμβαση της Ε.Ε.Χ στον Οργανισμό Βάμβακος

Όπως είναι γνωστό η Ε.Ε.Χ. έχει αρχίσει μία προσπάθεια συλλογής των παλαιών Οργανισμών και των νέων (όπου υπάρχουν και δίνονται) των διαφόρων Χημικών Υπηρεσιών με στόχο τη μελέτη τους και την υποβολή προτάσεων.

Για το θέμα αυτό έστειλε τη 1-3-84 στον Πρόεδρο του Οργανισμού Βάμβακος την παρακάτω επιστολή:

«Η Ένωση Ελλήνων Χημικών σαν θεσμοθετημένος σύμβουλος του κράτους σε θέματα Χημείας (Ν.Π.Δ.Δ.) στα πλαίσια της αναμόρφωσης όλων των παλαιών αναχρονιστικών Οργανισμών επεξεργάζεται προτάσεις για τη καλύτερη οργάνωση των Χημικών Υπηρεσιών.

Ετσι μελετώντας τον παλιό Οργανισμό της Υπηρεσίας σας διαπιστώνουμε ότι ο κλάδος των Χημικών είναι μαζί με τον κλάδο των Μηχανολόγων (ΑΤ2) και οι προβλεπόμενες θέσεις χημικών ή χημικών μηχανικών μόνο 2 με εισαγωγικό βαθμό τον 8ο (Δεν υπάρχει άλλο Υπουργείο ή Οργανισμός όπου εισαγωγικός βαθμός χημικών ή χημικών μηχανικών να είναι ο 8ος).

Γνωρίζοντας σε γενικές γραμμές τη δραστηριότητα της Υπηρεσίας σας πιστεύουμε ότι ο Οργανισμός που ισχύει και σήμερα, σχεδιάστηκε με ένα πνεύμα που δεν αξιοποίησε όλο το φάσμα των επιστημόνων που έχουν σχέση με ένα τόσο σοβαρό αντικείμενο για την Εθνική Οικονομία, και δεν έδινε τις προοπτικές εξέλιξης βλέποντας στατικά τις ανάγκες (π.χ. στο τμήμα έρευνας δεν υπάρχει χημικός με συνέπεια την υποβάθμιση του τομέα αυτού).

Θέλουμε να πιστεύουμε ότι ο νέος Οργανισμός, το σχέδιο του οποίου δυστυχώς δεν έχουμε λάβει γνώση, θα λύνει τέτοια προβλήματα διαπνεόμενος από ένα σύγχρονο και επιστημονικό πνεύμα. Για να βοηθήσουμε προς την προσπάθεια αυτή σας παρουσιάζουμε τις απόψεις μας:

Για τις Δ/νσεις Ελαιούχων σπόρων & Κλωστούφαντουργίας, στο κοινό εργαστήριο των οποίων απασχολούνται σήμερα κυρίως οι δύο χημικοί, θεωρούμε ότι ο αριθμός αυτός είναι ανεπαρκής. Δεδομένου ότι παραμένουν ανεκτέλεστα πειράματα, προηγούμενων χρόνων καθώς και η μεγάλη πολλές φορές καθυστέρηση στην έναρξη προγραμματισμένων πειραμάτων, μαζί με την ανάγκη να δοθεί ένα ιδιαίτερο βάρος στα βιομηχανικά προβλήματα, θεωρούμε ότι τουλάχιστον 2 ακόμη χημικοί ή χημικοί μηχανικοί είναι απολύτως απαραίτητοι για τις δύο αυτές Δ/νσεις. Με το δεδομένο ότι ένας Οργανισμός δεν αλλάζει σύντομα, θα πρέπει να προβλεφθεί άλλη μία θέση για τυχόν μελλοντικές ανάγκες.

Στις περιφερειακές υπηρεσίες υπάρχει το Εργαστήριο Κλωστούφαντουργίας στη Θεσσαλονίκη, στο οποίο κρίνουμε απαραίτητη την ύπαρξη χημικού ή χημικού μηχανικού, πράγμα που δεν προβλέπεται από το παλιό Οργανισμό, όπου εκτελούνται χημικές επεξεργασίες.

Επίσης απ' ότι γνωρίζουμε είναι στα σχέδια της Υπηρεσίας σας η δημιουργία 4 Περιφερειακών Εργαστηρίων βαμβακοσπόρου, όπου κρίνουμε απαραίτητη τη στελέχωση με έναν χημικό ή χημικό μηχανικό σε κάθε μία.

Τέλος δεν καταλαβαίνουμε πώς μπορεί να υπάρξει ουσιαστική ερευνητική δουλειά (Συγκέντρωσης - Επεξεργασίας - αξιολόγησης & μελέτης των διαφόρων στοιχείων και παραμέτρων) χωρίς διεπιστημονική συνεργασία.

Ετσι θεωρούμε απαραίτητη τη στελέχωση του τμήματος Έρευνας με ένα τουλάχιστον χημικό ή χημικό μηχανικό.

Συνολικά δηλαδή ζητάμε να προβλέπει ο νέος Οργανισμός 9 νέες Οργανικές θέσεις χημικών ή χημικών μηχανικών, σε χωριστό κλάδο χημικών ή χημικών μηχανικών, και με εισαγωγικό βαθμό τον ίδιο για όλους τους Επιστήμονες Ανώτατης Εκπαίδευσης.

Ζητάμε επίσης μία συνάντηση μαζί σας για να μπορούμε διεξοδικότερα να σας αναπτύξουμε τις απόψεις μας».

Απόλυση Χημικού από τον Οργανισμό Βάμβακος

Με αφορμή την απόλυση της συναδέλφου Αικατερίνης Μήτση από τον Οργανισμό, η Ε.Ε.Χ παρεμβαίνοντας έστειλε στις 24-2-84 την παρακάτω επιστολή προς τον πρόεδρο του κ. ΛΕΚΚΑ:

«Η συνάδελφος Αικατερίνη Μήτση προσελήφθη με 6μηνη σύμβαση από την υπηρεσία σας όταν ακόμη ήταν φοιτήτρια σαν εργατοτεχνίτρια. Αμέσως τοποθετήθηκε στο τμήμα Τεχνολογίας Ελαιούχων Σπόρων και δούλεψε στο χημείο κάνοντας χημικές αναλύσεις, δουλειά δηλαδή χημικού.

Οι 6μηνες αυτές συμβάσεις ανανεώνοντο κανονικά και στις 1/4/83 έγινε αλλαγή της σύμβασης της συναδέλφου και ανανεώθηκε μέχρι 31/12/83 ως χημικού ενώ συγχρόνως μετατίθητο στο τμήμα έρευνας. Τελειώνοντας δε αυτή η σύμβαση απελύθη με τη δικαιολογία ότι στο νέο τμήμα δεν προσέφερε πλέον δουλειά χημικού και επομένως δεν την χρειαζόταν η υπηρεσία σας.

Σαν Δ.Σ. της Ένωσης Ελλήνων Χημικών έχουμε να παρατηρήσουμε τα εξής όσον αφορά τα παραπάνω:

Θεωρούμε απαράδεκτο τη πρόσληψη ατόμων για μία συγκεκριμένη δουλειά και αμέσως μετά να απασχολούνται σε διαφορετική που κάποιος άλλος θα έπρεπε να κάνει.

Η συνάδελφος Μήτση εργαζόταν με σύμβαση χημικού από 1/4/83 ενώ το πτυχίο το είχε πάρει από 15/3/82, επομένως η υπηρεσία σας θα έπρεπε να είχε αλλάξει τη σύμβαση της συναδέλφου πριν ένα χρόνο δεδομένου ότι όλο αυτό το διάστημα έκανε δουλειά χημικού.

Στη συνέχεια είναι άξιον απορίας γιατί από 1/4/83 (σαν χημικός πλέον) μετετέθη στο τμήμα έρευνας αφού φαίνεται από την απόλυσή της ότι δεν χρειαζόταν χημικός στο τμήμα αυτό. (Παρ' ότι έχουμε πολλές αμφιβολίες κατά πόσον ένα σωστά οργανωμένο ερευνητικό τμήμα δεν χρειάζεται χημικούς).

Επίσης θα θέλαμε να επισημάνουμε τη σχετική απόφαση του Υπουργείου Προεδρίας για 6μηνη παράταση των συμβάσεων των εκτάκτων υπαλλήλων.

Επισημαίνουμε επίσης ότι από τις δεκάδες συμβασιούχων υπαλλήλων της Υπηρεσίας σας απελύθη μόνο η συνάδελφος Μήτση που φυσικά αυτό το γεγονός μας οδηγεί να πούμε ότι η απόλυση έγινε όχι γιατί η συνάδελφος δεν είχε περιεχόμενο δουλειάς αλλά γιατί κάποιες άλλες σκοπιμότητες κυριάρχησαν.

Κατόπιν όλων αυτών ζητάμε:

Να ανακληθεί άμεσα η απόλυση της συναδέλφου Μήτση και να επανέλθει στη δουλειά της, σύμφωνα και με την απόφαση του Υπ. Προεδρίας, και φυσικά να καταβληθούν αναδρομικά στη συνάδελφο η διαφορά μισθού Χημικού - Εργάτριας για τον ένα χρόνο που είχε πτυχίο χημικού και πληρωνόταν σαν εργάτρια.

Για το θέμα αυτό, ζητάμε μία συνάντηση μαζί σας ώστε διεξοδικότερα να αναπτύξουμε τις απόψεις μας».

Οι Χημικοί Δημόσιοι Υπάλληλοι

Στις 9 Μαρτίου 1984, το Δ.Σ. του Συνδέσμου Χημικών Δημοσίων Υπαλλήλων, με την ευκαιρία της συμπλήρωσης του πρώτου χρόνου της θητείας του, έστειλε στα μέλη του επιστολή, με την οποία ενημερώνει για τις δραστηριότητες του Συνδέσμου σ' αυτό το διάστημα.

Η επιστολή αυτή δημοσιεύεται παρακάτω για ενημέρωση όλων των Χημικών πάνω στα προβλήματα που απασχολούν τους συναδέλφους του Δημοσίου τομέα.

«1) Η σχέση μας με τη δευτεροβάθμια οργάνωση ΠΟΤΕΔΥ (Πανελλήνια Ομοσπονδία Τεχνικών Δημ. Υπαλλήλων) και μέσω αυτής με την τριτοβάθμια οργάνωση την ΑΔΕΔΥ.

Το Νοέμβριο του '83 έγιναν οι εκλογές για την ανάδειξη Δ.Σ. της ΠΟΤΕΔΥ και των αντιπροσώπων της ΠΟΤΕΔΥ στην ΑΔΕΔΥ.

Στο Δ.Σ. της ΠΟΤΕΔΥ αναδείχθηκε εκπρόσωπος των Χημικών η συνάδελφος Α. Τσάτσου από τον Σύλλογο Τεχνικών του Γ.Χ.Κ. (στην ΠΟΤΕΔΥ οι Χημικοί, παρ' όλο που είναι οργανωμένοι σε 2 διαφορετικούς συλλόγους θεωρούνται ενιαίος κλάδος και εκπροσωπούνται στο Δ.Σ. της ΠΟΤΕΔΥ με έναν εκπρόσωπο).

Σαν αντιπρόσωπος για το 25ο συνέδριο της ΑΔΕΔΥ που έγινε στην Αθήνα στις 1-4 Δεκέμβρη '83 εκλέχτηκε η συνάδελφος Α. Τσόκα από τον Σύνδεσμο Χημικών Δημοσίων Υπαλλήλων.

Εκπρόσωπος του Συνδέσμου συμμετείχε στο 25ο συνέδριο της ΑΔΕΔΥ, το πρώτο γνήσιο, μαζικό και αντιπροσωπευτικό συνέδριο που έγινε μετά την εφαρμογή από την προσωρινή διοίκηση της ΑΔΕΔΥ του νόμου 1264/82. Με την εφαρμογή του νόμου 1264/82 στη δύναμη της ΑΔΕΔΥ εντάχθηκαν μετά από αίτησή τους οι δευτεροβάθμιες οργανώσεις (ομοσπονδίες) ενώ διαγράφηκαν όσες οργανώσεις δεν πληρούσαν με οποιοδήποτε τρόπο τις προϋποθέσεις του νόμου.

Τα κύρια θέματα που απασχόλησαν το συνέδριο ήταν: Απολογισμός απερχόμενης προσωρινής διοίκησης, εισηγήσεις για τη Δημόσια Διοίκηση, για Οργανωτικά Θέματα, για Συνταξιοδοτικά Ασφαλιστικά, για οικονομικά θέματα συμμετοχή συνδικαλιστικών οργανώσεων στη λήψη αποφάσεων. Στο τέλος του συνεδρίου έγιναν μεταξύ των συνέδρων οι εκλογές για την ανάδειξη του 85μελούς Γενικού Συμβουλίου της ΑΔΕΔΥ. Η συνάδελφος Α. Τσόκα εκλέχτηκε μέλος του Γ.Σ. της ΑΔΕΔΥ και στη συνέχεια ειδική Γραμματέας στο προεδρείο του Γ.Σ. της ΑΔΕΔΥ.

Πιστεύουμε ότι με την συμμετοχή μας στην ΠΟΤΕΔΥ και στην ΑΔΕΔΥ έχουμε ουσιαστικοποιήσει την παρουσία μας στο συνδικαλιστικό χώρο και προωθούμε πιο σωστά και μέσα από ευρύτερο προβληματισμό τα θέματα που μας απασχολούν. Πρόσφατο παράδειγμα αποτελεί η διαμόρφωση θέσεων της ΠΟΤΕΔΥ για το ενιαίο μισθολόγιο - βαθμολόγιο, για την μοριοποίηση των μεταθέσεων κ.λ.π.

2) Οργανισμοί Υπουργείων

Με αφορμή την ανασύνταξη των οργανισμών και υπουρ-

γείων ζητήσαμε τα προσχέδια των νέων Οργανισμών με σκοπό τη διατύπωση απόψεων σε θέματα που μάς αφορούν.

Συγκεκριμένα διατυπώσαμε άποψη για τους οργανισμούς των υπουργείων Εθνικής Άμυνας, ΥΧΟΠ, Υπουργείου Γεωργίας και συγκεκριμένα για το νομοσχέδιο για την αγροτική έρευνα.

Πρέπει να τονίσουμε ότι οι παρεμβάσεις μας στηριζόταν πάνω στη συνεργασία των συναδέλφων των διαφόρων υπουργείων που έστω και αν δεν συμμετείχαν στο Δ.Σ. του συνδέσμου μετέφεραν τον προβληματισμό τους και τα απαραίτητα στοιχεία από το χώρο τους.

Στην συνεργασία είχαμε πάντοτε με το Δ.Σ. της Ε.Ε.Χ., συντονίζοντας τα διαβήματά μας με κοινές παραστάσεις και υπομνήματα.

3) Οικονομικές Διεκδικήσεις - Ανθυγιεινό Επίδομα

Οι οικονομικές μας διεκδικήσεις ευθυγραμμίστηκαν στην προοπτική του ενιαίου μισθολογίου που είχε προαναγγελθεί από τις αρχές του '83.

Έτσι και η διεκδίκηση του επιδόματος ανθυγιεινής και επικίνδυνης εργασίας εντάχτηκε στα πλαίσια αυτά τόσο στα πρώτα μας υπομνήματα προς τον υφυπουργό Οικονομικών (Νοέμβρης '83) όσο και στα υπομνήματα με τις συνολικές απόψεις μας για το ενιαίο μισθολόγιο - βαθμολόγιο προς την ΠΟΤΕΔΥ και ΑΔΕΔΥ μετά την κοινοποίηση του σχεδίου νόμου.

Συγκεκριμένα υποστηρίξαμε την άποψη ότι για τον καθορισμό των συνθηκών χορήγησης επιδόματος ανθυγιεινής και επικίνδυνης εργασίας πρέπει να συσταθεί επιτροπή πλαισιωμένη από εκπροσώπους των ενδιαφερομένων φορέων, η οποία θα πρέπει να διαμορφώσει άποψη σε διάστημα το πολύ 6 μηνών μετά την δημοσίευση του νόμου.

4) Ενιαίο Βαθμολόγιο - μισθολόγιο

Το Δ.Σ. του συνδέσμου τοποθετήθηκε θετικά στο σχέδιο νόμου για τη «Διοικητική και Οικονομική αναδιάρθρωση των θέσεων της Δημόσιας Διοίκησης» γιατί με αυτό ικανοποιούνται πάγια αιτήματα των Δημοσίων υπαλλήλων, όπως είναι η ακώλυτη μισθολογική προαγωγή, η συμμετοχή των εργαζομένων στα υπηρεσιακά συμβούλια, η τοποθέτηση πάνω σε ενιαία βάση αμοιβών των Δημοσίων υπαλλήλων, όπως και η εξέλιξή τους με βάση τα ουσιαστικά τους προσόντα.

Επισημάναμε όμως αρκετά σημεία του σχεδίου νόμου που αποκλίνουν από τις θέσεις του 25ου συνεδρίου της ΑΔΕΔΥ και προτεινάμε συγκεκριμένους επιμέρους ρυθμίσεις. Τέτοιες είναι, η αύξηση του μισθού του κατώτατου κλιμακίου η χορήγηση επιδόματος σπουδών, υπολογισμός επιδομάτων οικογενειακών βαρών, μεταπτυχιακών κ.λ.π. σε ψηλότερο κλιμάκιο. Επίσης επισημάναμε την αύξηση των κρατήσεων των διαφόρων ταμείων (π.χ. του ΤΕΑΧ) που είναι φυσικό επακόλουθο της αύξησης του βασικού μισθού. Τις θέσεις μας αυτές υποστηρίξαμε με υπόμνημα προς την ΠΟΤΕΔΥ και την ΑΔΕΔΥ. Στο Γ.Σ. της ΠΟΤΕΔΥ (Φεβ. 1984) διαμορ-

φώθηκαν με συμμετοχή μας οι θέσεις της ομοσπονδίας για το ενιαίο βαθμολόγιο - μισθολόγιο. Επίσης σε έκτακτη σύγκληση του Δ.Σ. της ΠΟΤΕΔΥ μετά την αναγγελία χορήγησης επιδόματος ευθύνης σε ορισμένους κλάδους τεχνικών, εκφράστηκε με τηλεγράφημα η άποψη για ενιαία μεταχείριση των τεχνικών - μελών της ΠΟΤΕΔΥ. Η ίδια θέση υποστηρίχθηκε σε παράσταση του Δ.Σ. της ΠΟΤΕΔΥ στον Υπουργό Προεδρίας.

5) Καταστατικό του συνδέσμου

Η αλλαγή του καταστατικού του συνδέσμου με τον σκοπό να εναρμονιστεί στις νεώτερες νομοθετικές ρυθμίσεις (νόμος 1264/82) αλλά και να εξυπηρετεί την εύρυθμη λειτουργία του συνδέσμου είναι επιτακτική.

Για τους λόγους αυτούς ετοιμάσαμε σχέδιο καταστατικού που καλύπτει τις παραπάνω προϋποθέσεις και θα πρέπει να εγκριθεί από την πλειοψηφία των μελών του συνδέσμου.

6) TEAX

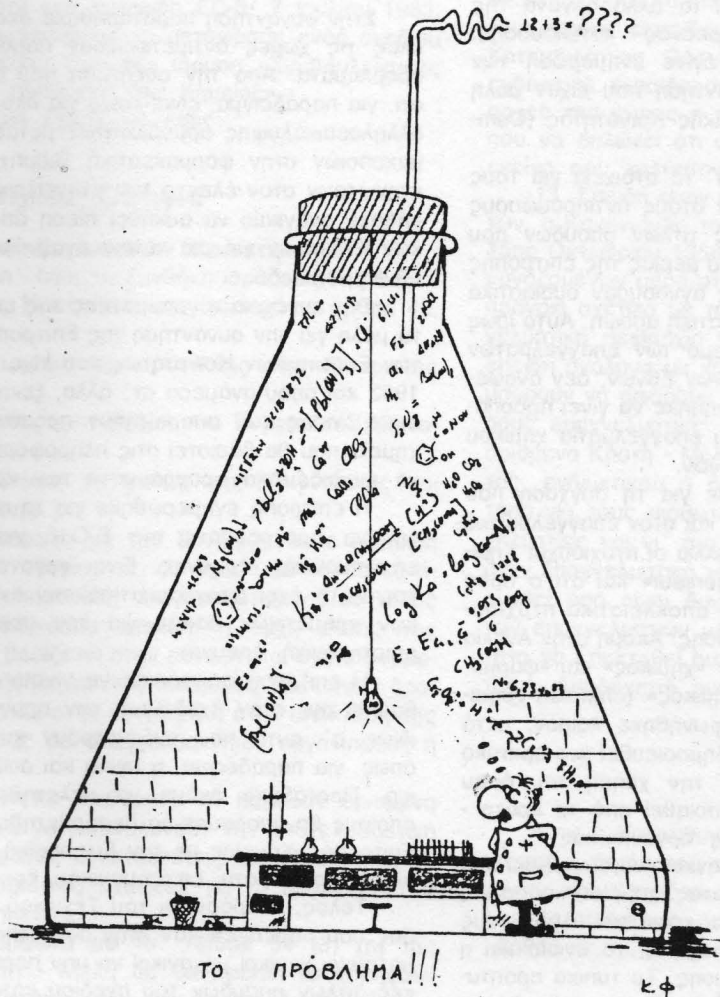
Εκπρόσωπος του Δ.Σ. του συνδέσμου συμμετείχε στις

συναντήσεις εκπροσώπων του TEAX, της Ε.Ε.Χ. και του Π.Σ.Χ.Β. για την αντιμετώπιση των ασφαλιστικών θεμάτων, όπως η αύξηση της εισφοράς σε 7% πάνω στο βασικό μισθό + χρονοεπίδομα. Επίσης με υπόμνημα προς το TEAX υπογραμμίσαμε την ανάγκη επικοινωνίας πριν τη λήψη οποιασδήποτε απόφασης.

Επίσης σε παράσταση προς την υφυπουργό Κοινωνικών Ασφαλίσεων υποστηρίξαμε ότι θα πρέπει να υπάρχει συνεισφορά του Δημοσίου στο TEAX, όπως γίνεται και στον ιδιωτικό τομέα ιδίως εν όψει του ενιαίου μισθολογίου που οι κρατήσεις θα αυξηθούν δυσανάλογα.

7) Συμμετοχή σε επιτροπές της Ε.Ε.Χ.

Εκπρόσωποι του Δ.Σ. συμμετείχαν στην οργανωτική επιτροπή του 8ου Πανελληνίου Συνεδρίου Χημείας που έγινε το Δεκέμβρη '83 στην Αθήνα με θέμα «Χημικός Έλεγχος - Ποιότητα Ζωής». Επίσης έχουμε ορίσει εκπρόσωπο για την οργανωτική επιτροπή του 9ου Πανελληνίου Συνεδρίου Χημείας με θέμα «Χημεία και Βιομηχανία».

Συνάντηση της Επιτροπής Χημείας των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων στην Αθήνα

Στις 21 Οκτώβρη 1983, έγινε στην Αθήνα, η συνάντηση της Επιτροπής Χημείας των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων (EC-CC)

Στην Επιτροπή αυτή συμμετέχουν εκπρόσωποι από τις Χημικές Εταιρείες των 10 χωρών - μελών της Ε.Ο.Κ.

Κύρια θέματα που την απασχολούν είναι:

1) Η σύνταξη σχεδίου κατευθυντήριας οδηγίας για τη χημεία, τίτλοι σπουδών, ισοδυναμία τους, αμοιβαία αναγνώριση.

2) Η παρακολούθηση της νομοθεσίας, σε εθνικό και κοινοτικό επίπεδο, που ενδιαφέρει τους χημικούς όπως η ασφάλεια και η υγιεινή στους εργασιακούς χώρους, οι υπεύθυνοι στις βιομηχανίες.

3) Τα κοινωνικοοικονομικά προβλήματα των χημικών (απασχόληση, αμοιβές, εκπαίδευση)

4) Η παρέμβαση στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή (Commission), το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και τα άλλα όργανα της κοινότητας, για θέματα χημείας - έρευνας - εκπαίδευσης.

Στην συνάντηση της Αθήνας έγινε ενημέρωση των μελών της επιτροπής για την συνάντηση που είχαν μέλη της με αντιπροσώπους της Ευρωπαϊκής Κοινότητας (Commission).

Στην συνάντηση αυτή, πέρα απ' τα στοιχεία για τους χημικούς στην Ε.Ο.Κ. που δόθηκαν στους αντιπροσώπους και τα επιμέρους θέματα ισοτιμίας τίτλων σπουδών που συζητήθηκαν, έγινε η διαπίστωση από μεριάς της επιτροπής ότι οι αντιπρόσωποι της Κοινότητας αγνοούσαν ουσιαστικά τον ρόλο των χημικών από επαγγελματική άποψη. Αυτό ίσως οφείλεται στο ότι, στον προσδιορισμό των επαγγελματιών στον επίσημο κατάλογο των Ηνωμένων Εθνών, δεν αναφέρονται οι χημικοί, οπότε και συμφωνήθηκε να γίνει προσπάθεια διευκρίνησης του ορισμού του επαγγελματία χημικού στον κατάλογο των Ηνωμένων Εθνών.

Στη συζήτηση που ακολούθησε για τη σύγχυση που επικρατεί πάνω στον όρο «χημικός» και στον επαγγελματικό του ρόλο, διαπιστώθηκε ότι στην Γαλλία οι πτυχιούχοι Χημικοί αποκαλούνται «docteur» ή «ingénieur» και ότι ο όρος «χημικός» (chimiste) χαρακτηρίζει αποκλειστικά πτυχιούχους κατωτέρων βαθμίδων εκπαίδευσης. Ακόμη στην Αγγλία υπάρχει σύγχυση μεταξύ των όρων «χημικός» και «φαρμακοποιός» γιατί ιστορικά τον όρο «χημικός» (chemist) χρησιμοποιούσαν οι φαρμακοποιοί. Συμφωνήθηκε λοιπόν, μετά από προεργασία, να συνταχθεί και δημοσιευθεί ένα οριστικό ντοκουμέντο που θα ξεκαθαρίζει την χρήση του όρου χημικός και θα μπορεί να χρησιμοποιηθεί από τα κράτη - μέλη, αλλά και από τους διεθνείς οργανισμούς.

Στην συνάντηση θεωρήθηκε αναγκαίο να συνταχθεί ένα περιγράμμα αναλυτικού προγράμματος χημείας, όπου θα αναφέρονται τα μαθήματα που είναι κοινά για όλους τους χημικούς έτσι ώστε να γίνονται προφανή, το ενιαίο και η ιδιαιτερότητα της χημικής εκπαίδευσης. Το τυπικό προπτυχιακό πρόγραμμα Χημείας που διαμορφώθηκε περιλαμβάνει:

1. Σαν υποχρεωτικά μαθήματα

1.1 Αναλυτική Χημεία

1.2 Ανόργανος Χημεία

1.3 Οργανική Χημεία

1.4 Φυσική Χημεία

1.5 Θεωρητική Χημεία

Τα μαθήματα 1.1-1.5 περιλαμβάνουν θεωρία και εργαστήρια που συνεχίζονται σ' όλη την διάρκεια των σπουδών.

1.6 Μαθηματικά

1.7 Φυσική

τα 1.6-1.7 διδάσκονται για περιορισμένο χρόνο

2. Σαν μαθήματα επιλογής:

2.1 Κλάδος εφαρμοσμένης ή βιομηχανικής χημείας

2.2 Γεωλογία

2.3 Βιοχημεία

2.4 Βιολογία

2.5 Ξένη γλώσσα

2.6 Προγραμματισμός Η/Υ

2.7 Μακρομοριακή Χημεία

2.8 Ορυκτολογία

2.9 Διοίκηση

2.10 Οικονομία

Το παραπάνω προπτυχιακό πρόγραμμα Χημείας, που όσον αφορά τα μαθήματα επιλογής θεωρείται χαρακτηριστικό αλλά όχι ολοκληρωμένο, αφού συμπληρωθεί με την περίληψη του τυπικού προγράμματος Χημείας που εφαρμόζεται σε κάθε χώρα - μέλος θα υποβληθεί στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

Στην συνάντηση παρατηρήθηκε ακόμη ότι οι χημικοί σ' όλες τις χώρες αντιμετωπίζουν παρόμοια επαγγελματικά προβλήματα. Από την συζήτηση που ακολούθησε φάνηκε ότι, για παράδειγμα, είναι κοινό για όλους το πρόβλημα της αλληλοεπικάλυψης αρμοδιοτήτων μεταξύ χημικών και φαρμακοποιών στην φαρμακευτική Βιομηχανία ή χημικών και κτηνιάτρων στον έλεγχο των κτηνιατρικών προϊόντων. Θεωρήθηκε αναγκαίο να ασκηθεί πίεση από μέρους των Χημικών Εταιρειών για μία τέτοια αναγνώριση των Χημικών σε εθνικό επίπεδο.

Στη συνέχεια η γραμματέας της επιτροπής ενημέρωσε τα μέλη για την συνάντηση της Επιτροπής Κλινικής Χημείας των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων που είχε γίνει στις 21 Απρίλη 1983 και όπου ανάμεσα σ' άλλα, ξεκίνησε μία προσπάθεια εναρμόνισης των απαραίτητων προσόντων για την κλινική χημεία που θα βασιστεί στις πληροφορίες για τα διαφορετικά εκπαιδευτικά προγράμματα των κρατών-μελών.

Η επιτροπή ενημερώθηκε για τα πρόσφατα και προτεινόμενα προγράμματα της Ε.Ο.Κ. για την ενίσχυση της επιστημονικής έρευνας. Είναι γεγονός ότι η ευρωπαϊκή κοινότητα έχει προγραμματίσει την διάθεση πολύ σημαντικών χρηματικών ποσών για την περίοδο 1984-87, στην επιστημονική έρευνα.

Η επιτροπή αποφάσισε να γίνουν προσπάθειες παρέμβασής της στον σχεδιασμό των προγραμμάτων αυτών και ιδίως σ' αυτά που ενδιαφέρουν κυρίως τους χημικούς όπως, για παράδειγμα, η υγεία και ασφάλεια, η τοξικολογία κ.ά. Προτάθηκε ακόμη να μελετηθούν τρόποι με τους οποίους θα μπορούσε να θεσμοθετηθεί μία συνεργασία της Επιτροπής Χημείας με την Ευρωπαϊκή Κοινότητα (Commission) στα θέματα επιστημονικής έρευνας.

Τέλος, εκπρόσωποι του Τεχνικού Επιμελητήριου Ελλάδας που παρευρέθηκαν στην συνάντηση, ζήτησαν οι διπλωματούχοι χημικοί μηχανικοί να μην περιληφθούν στους πίνακες τίτλων σπουδών του σχεδίου κατευθυντήριας οδηγίας για τη χημεία. Γι' αυτήν την διάκριση, βασίστηκαν στο γεγονός ότι το εκπαιδευτικό τους πρόγραμμα διαφέρει

Συνέχεια στη σελίδα 144

Κατευθυντήρια Οδηγία EC-3

Ένα από τα θέματα που απασχολούν την Επιτροπή Χημείας των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων (ΕΟΚ), στην οποία συμμετέχει και η Ε.Ε.Χ., είναι και η σύνταξη σχεδίου κατευθυντήριας οδηγίας που:

«Αφορά την αμοιβαία αναγνώριση διπλωμάτων, ενδεικτικών και άλλων τυπικών προσόντων στη Χημεία, περιλαμβάνει μέτρα που διευκολύνουν την αποτελεσματική άσκηση του δικαιώματος εγκαταστάσεως και την ελευθερία να παρέχει κανείς υπηρεσίες στον τομέα της Χημείας».

Το σχέδιο αυτό συζητήθηκε, κατ' αρχήν, στο Δ.Σ. της Ε.Ε.Χ. και αποφασίστηκε να δημοσιευθεί η μετάφραση του στο περιοδικό, για να δοθεί η δυνατότητα στους συναδέλφους να κάνουν τη κριτική τους και να εκφράσουν τις απόψεις τους πάνω σ' αυτό.

Η μετάφραση έγινε από το 3ο σχέδιο που συνέταξε η επιτροπή, λαμβάνοντας υπ' όψιν τις διορθώσεις - προσθήκες που περιέχονται στο έγγραφο EC-3/ 7 Ιουλίου 1983.

Στο τέλος δημοσιεύουμε τη μετάφραση ενός σχεδίου απόφασης, που σκοπό έχει την ίδρυση «Συμβουλευτικής Επιτροπής για τα προσόντα της Χημείας».

Τα δύο κείμενα έχουν ως εξής:

A. Κατευθυντήρια Οδηγία

Το Συμβούλιο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων

1. Έχοντας υπ' όψη τη Συνθήκη ίδρύσεως της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας και ιδιαίτερα τα άρθρα 49, 57, 66 & 235.

2. Έχοντας υπόψη τις προτάσεις της Επιτροπής (Commission)

3. Έχοντας υπόψη τη γνώμη του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου

4. Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής

5. Επειδή, σύμφωνα με την Συνθήκη, κάθε διάκριση που βασίζεται στην εθνικότητα, σε σχέση με την εγκατάσταση και παροχή υπηρεσιών, απαγορεύεται από το τέλος της μεταβατικής περιόδου· επειδή, η αρχή αυτής της μεταχείρισης, που βασίζεται στην εθνικότητα, έχει εφαρμογή κυρίως στη χορήγηση αδειας άσκησης ορισμένων δραστηριοτήτων καθώς και στην εγγραφή ή στην απόκτηση της ιδιότητας του μέλους σε επαγγελματικούς οργανισμούς ή σωματεία.

6. Επειδή φαίνεται επιθυμητό να παρθούν ορισμένα μέτρα πρόνοιας, που να διευκολύνουν την αποτελεσματική άσκηση του δικαιώματος εγκατάστασης και ελευθερίας να παρέχει κανείς υπηρεσίες σχετικές με τη δραστηριότητα του τομέα της Χημείας.

7. Επειδή, σύμφωνα με το Άρθρο 54 (3) (h) της Συνθήκης, τα Κράτη - Μέλη δε θα πρέπει να χορηγούν κανενός είδους βοήθεια που μπορεί να διαταράξει τις συνθήκες εγκατάστασης.

8. Επειδή το άρθρο 57(1) της Συνθήκης προβλέπει ότι

κατευθυντήριες οδηγίες πρέπει να εκδοθούν για την αμοιβαία αναγνώριση διπλωμάτων, ενδεικτικών και άλλων τεκμηρίων τυπικών προσόντων.

9. Επειδή ο σκοπός αυτής της Κατευθυντήριας Οδηγίας είναι η αμοιβαία αναγνώριση διπλωμάτων, ενδεικτικών και άλλων αποδείξεων των τυπικών προσόντων στη Χημεία.

10. Επειδή σε ορισμένα Κράτη - Μέλη, σύμφωνα με το νόμο, το δικαίωμα της άσκησης δραστηριοτήτων στον τομέα της Χημείας εξαρτάται από την κατοχή ενός διπλώματος, ενδεικτικού ή άλλου τεκμηρίου τυπικών προσόντων.

11. Επειδή και να επιτευχθεί η αμοιβαία αναγνώριση διπλωμάτων, ενδεικτικών και άλλων τεκμηρίων τυπικών προσόντων δεν είναι απαραίτητο να γίνει πλήρης συντονισμός της εκπαίδευσης που οδηγεί στην απονομή τέτοιων διπλωμάτων, ενδεικτικών & άλλων τεκμηρίων τυπικών προσόντων.

12. Επειδή για να διευκολυνθεί η εφαρμογή αυτής της Κατευθυντήριας Οδηγίας από τις εθνικές αρχές, τα Κράτη - Μέλη μπορούν να απαιτήσουν, τα πρόσωπα που ικανοποιούν τους όρους εκπαίδευσης που απαιτούνται από αυτήν την Κατευθυντήρια Οδηγία, να παρέχουν μαζί με τα τοπικά ενδεικτικά εκπαίδευσης, ένα ενδεικτικό από τις αρμόδιες αρχές της χώρας ή της χώρας από την οποία προέρχεται που να δηλώνει ότι αυτά τα ενδεικτικά εκπαίδευσης είναι εκείνα που καλύπτονται από την Κατευθυντήρια οδηγία.

13. Επειδή όσον αφορά τις δραστηριότητες των μισθωτών, ο Κανονισμός του Συμβουλίου (EEC) No 1612/68 της 15ης Οκτωβρίου 1968 για την ελευθερία μετακινήσεως των εργαζομένων μέσα στην Κοινότητα (1) δεν παίρνει ιδιαίτερη πρόνοια σχετικά με τον καλό χαρακτήρα, καλή φήμη, επαγγελματική πειθαρχία ή χρήση τίτλου για τα επαγγέλματα, επειδή ανάλογα με κάθε Κράτος - Μέλος, τέτοιοι κανόνες μπορούν να αφορούν και τους μισθωτούς και τους ελεύθερους επαγγελματίες. Επειδή οι δραστηριότητες αυτές σε ορισμένα Κράτη - Μέλη εξαρτώνται από τη κατοχή διπλώματος, ενδεικτικού ή άλλου τεκμηρίου τυπικών προσόντων, τόσο για τους μισθωτούς όσο και τους ελεύθερους επαγγελματίες και γι' αυτούς που έχουν και τις δύο ιδιότητες στην επαγγελματική τους σταδιοδρομία· επειδή για να ενθαρρυνθεί όσο είναι δυνατόν η ελεύθερη μετακίνηση αυτών των επαγγελματιών μέσα στην Κοινότητα, φαίνεται απαραίτητο να επεκταθεί αυτή η κατευθυντήρια και στους μισθωτούς. Αποδέχεται αυτήν την κατευθυντήρια οδηγία.

Κεφάλαιο I

Σκοπός

Άρθρο 1

Αυτή η Κατευθυντήρια εφαρμόζεται στις δραστηριότητες στον τομέα του επαγγέλματος της χημείας, που ανοίγονται στους κατόχους ενός από τα διπλώματα, ενδεικτικά ή άλλα προσόντα στη χημεία που περιλαμβάνονται στο Άρθρο 3.

Κεφάλαιο II

Διπλώματα, ενδεικτικά και άλλα αποδεικτικά τυπικών προσόντων στη Χημεία.

Άρθρο 2

Κάθε Κράτος-Μέλος πρέπει να αναγνωρίσει τα διπλώματα, ενδεικτικά και άλλα τυπικά αποδεικτικά προσόντων που απονέμονται σε υπήκοους Κρατών - Μελών, από Κράτη - Μέλη που αναφέρονται στο άρθρο 3 και τα οποία παρέχουν τέτοια προσόντα, όσον αφορά το δικαίωμα να αναλάβει και να ασκήσει κανείς δραστηριότητες του επαγγέλματος της Χημείας, με το ίδιο αποτέλεσμα στο έδαφός του, όπως αναγνωρίζονται τα προσόντα αυτής της Κατηγορίας και στο Κράτος που χορήγησε το Πιστοποιητικό.

Άρθρο 3

Τα διπλώματα, ενδεικτικά και άλλα αποδεικτικά τυπικών προσόντων που αναφέρονται στο άρθρο 2 θα αναγνωρίζονται σε τρεις διακεκριμένες κατηγορίες ως ακολούθως:

- (α) Προσόντα κατηγορίας - Α. Περιλαμβάνονται στο Παράρτημα Ι.
- (β) Προσόντα κατηγορίας - Β. Περιλαμβάνονται στο Παράρτημα ΙΙ.
- (γ) Προσόντα κατηγορίας - C. Περιλαμβάνονται στο Παράρτημα ΙΙΙ.

Κεφάλαιο ΙΙΙ**Χρήση Ακαδημαϊκού τίτλου****Άρθρο 4**

1. Χωρίς προκατάληψη στο άρθρο 11, το φιλοξενόν Κράτος - Μέλος πρέπει να εξασφαλίζει ότι υπήκοοι Κρατών - Μελών που εκπληρούν τις συνθήκες που αναφέρει το Άρθρο 2 έχουν το δικαίωμα να χρησιμοποιούν τον νόμιμο Ακαδημαϊκό Τίτλο, εφ' όσον δεν ταυτίζεται με τον επαγγελματικό τίτλο, ή, όπου ταιριάζει, την σύντμηση του, που απέκτησε στο Κράτος από το οποίο κατάγεται, ή από το οποίο ήρθε, στη γλώσσα ή στις γλώσσες αυτής της χώρας. Το φιλοξενόν Κράτος μπορεί να ζητήσει ο τίτλος αυτός να ακολουθείται από το όνομα και τον τίτλο του ιδρύματος, ή του εξεταστικού κέντρου που τον χορήγησε.

2. Αν ο Ακαδημαϊκός Τίτλος που χρησιμοποιόταν στο Κράτος - Μέλος από όπου κατάγεται, ή στο Κράτος - Μέλος απ' όπου ήρθε κάποιος, μπορεί να μπλεχτεί στο φιλοξενόν Κράτος με ένα τίτλο που στο Κράτος, αυτό απαιτεί επιπλέον εκπαίδευση που δεν έχει το εν λόγω πρόσωπο, το φιλοξενόν Κράτος - Μέλος μπορεί να του ζητήσει να χρησιμοποιήσει τον τίτλο που απέκτησε στο Κράτος - Μέλος της καταγωγής του ή απ' όπου ήρθε, με τις κατάλληλες λέξεις που θα του υποδείξει το Κράτος - Μέλος.

Κεφάλαιο ΙV

Πρόνοιες που ευκολύνουν την αποτελεσματική άσκηση του δικαιώματος της εγκατάστασης και της ελευθερίας παροχής υπηρεσιών σε σχέση με τις δραστηριότητες του τομέα του επαγγέλματος της Χημείας.

Α. Πρόνοιες που σχετίζονται ειδικά με το δικαίωμα εγκατάστασης**Άρθρο 5**

1. Ένα φιλοξενόν Κράτος - Μέλος που απαιτεί από τους υπηκόους του αποδείξεις καλού χαρακτήρα και καλής φήμης όταν αναλαμβάνουν για πρώτη φορά κάθε δραστηριότητα που αναφέρεται στο άρθρο 1, πρέπει να θεωρήσει ικανοποιητική απόδειξη, όσον αφορά υπηκόους άλλων Κρατών - Μελών, ένα πιστοποιητικό που εκδίδει αρμόδια αρχή του Κράτους - Μέλους καταγωγής ή προέλευσης που

βεβαιώνει ότι οι απαιτήσεις του Κράτους - Μέλους για τον καλό χαρακτήρα και την καλή φήμη για να αναλάβει την εν λόγω δραστηριότητα εκπληρούνται.

2. Όπου ένα Κράτος - Μέλος καταγωγής ή προέλευσης δεν απαιτεί αποδείξεις καλού χαρακτήρα και καλής φήμης για άτομα που αναλαμβάνουν για πρώτη φορά τέτοια δραστηριότητα, το φιλοξενόν Κράτος - Μέλος μπορεί να ζητήσει ένα απόσπασμα «ποινικού μητρώου» ή, αν δεν γίνεται αυτό, ισότιμο αποδεικτικό στοιχείο που εκδίδεται από αρμόδια αρχή του Κράτους - Μέλους προέλευσης ή καταγωγής.

3. Αν το φιλοξενόν Κράτος - Μέλος έχει λεπτομερή γνώση μίας σοβαρής υπόθεσης της εν λόγω δραστηριότητας στο έδαφός του πρέπει να ενημερώσει το Κράτος - Μέλος καταγωγής ή προέλευσης του ενδιαφερόμενου.

Το Κράτος - Μέλος καταγωγής ή προέλευσης θα εξακριβώσει την ακρίβεια των γεγονότων αν είναι δυνατόν να επιδράσουν σ' αυτό το Κράτος - Μέλος στην ανάληψη της εν λόγω δραστηριότητας. Οι αρχές αυτής της χώρας θα αποφασίσουν για τη φύση και την έκταση των ερευνών που πρέπει να γίνουν και να πληροφορήσουν το Κράτος - Μέλος για κάθε πράξη που αφορά τα πιστοποιητικά ή τα αποδεικτικά στοιχεία που εξέδωσαν. Τα Κράτη - Μέλη πρέπει να εξασφαλίσουν το απόρρητο των πληροφοριών που έλαβαν.

Άρθρο 6.

1. Όπου, σ' ένα φιλοξενόν Κράτος - Μέλος, οι πρόνοιες που θέτει ο νόμος, κανονισμοί ή διοικητικές πράξεις θέτουν όρους σχετικά με τον καλό χαρακτήρα ή καλή φήμη, περιλαμβανομένης της επαγγελματικής δεοντολογίας και πειθαρχίας ή την ύπαρξη καταδικής για εγκληματικές ενέργειες που σχετίζονται με τις δραστηριότητες που αναφέρονται στο άρθρο Ι, το κράτος - μέλος της χώρας απ' όπου κατάγεται ή προέρχεται το άτομο πρέπει να δώσει όλες τις απαραίτητες πληροφορίες που αφορούν μέτρα ή πειθαρχικές πράξεις επαγγελματικής ή διοικητικής φύσεως που έχουν ληφθεί για το εν λόγω πρόσωπο, ή ποινικές κυρώσεις που του επιβλήθηκαν κατά την εξάσκηση του επαγγέλματος του στο κράτος - μέλος καταγωγής του ή προέλευσής του.

2. Αν το φιλοξενόν Κράτος-Μέλος έχει λεπτομερή γνώση μίας σοβαρής υπόθεσης που συνέβη εκτός του εδάφους του και μπορεί να επηρεάσει την δραστηριότητα του προσώπου στο έδαφός του πρέπει να ενημερώσει το κράτος μέλος απ' όπου προέρχεται.

Το κράτος μέλος καταγωγής ή προέλευσης πρέπει να εξακριβώσουν την ακρίβεια των γεγονότων και αν επηρεάζουν σ' αυτό το κράτος - μέλος την εν λόγω δραστηριότητα. Οι αρχές του κράτους αυτού πρέπει να αποφασίσουν για τη φύση και την έκταση των ερευνών και να ενημερώσουν το φιλοξενόν Κράτος - Μέλος για κάθε συνεπαγόμενη πράξη που σχετίζεται με την πληροφορία που απέστειλαν σύμφωνα με την παράγραφο 1.

3. Τα Κράτη - Μέλη πρέπει να εξασφαλίσουν το απόρρητο των πληροφοριών που τους διαβίβαστηκαν.

Άρθρο 7.

1. Όπου ένα φιλοξενόν Κράτος-Μέλος απαιτεί από τους υπηκόους του, που επιθυμούν να αναλάβουν ή να εξασκήσουν κάποια από τις δραστηριότητες που αναφέρονται στο άρθρο 1, πιστοποιητικό φυσικής ή διανοητικής υγείας, αυτό το Κράτος πρέπει να δεχτεί σαν επαρκή απόδειξη την παρουσίαση των αποδεικτικών στοιχείων που απαιτούνται στη χώρα καταγωγής ή προέλευσης του ατόμου.

2. Όπου το Κράτος-Μέλος καταγωγής ή προέλευσης δεν θέτει τέτοιες απαιτήσεις σ' αυτούς που θέλουν να αναλάβουν ή να εξασκήσουν την εν λόγω δραστηριότητα, το φιλοξενόν Κράτος - Μέλος πρέπει να δεχτεί ένα πιστοποιητικό που εκδίδεται από αρμόδια αρχή του κράτους αυτού που να είναι ανάλογο με τα πιστοποιητικά που εκδίδει το φιλοξενόν Κράτος - Μέλος.

Άρθρο 8.

Αποδεικτικά στοιχεία που εκδόθηκαν σύμφωνα με τα άρθρα 5, 6 & 7 δεν ισχύουν μετά από πάροδο 3 μηνών από την έκδοσή τους.

Άρθρο 9.

1. Η διαδικασία για να πάρει άδεια ένα πρόσωπο, για να αναλάβει κάποια δραστηριότητα που αναφέρεται στο άρθρο 1, σύμφωνα με τα άρθρα 5, 6 & 7 πρέπει να συμπληρωθεί το συντομότερο δυνατόν και όχι αργότερα από 3 μήνες από την παρουσίαση όλων των σχετικών δικαιολογητικών, χωρίς προκατάληψη στις αργοπορίες που είναι αποτέλεσμα κάποιων έκκλησης που μπορεί να γίνει στην συμπλήρωση της διαδικασίας.

2. Στις περιπτώσεις που αναφέρονται στα Άρθρα 5(3) & 6(2), αίτηση για επανεξέταση μπορεί να επεκτείνει την περίοδο που αναφέρει η παράγραφος 1. Όταν ερωτηθεί το Κράτος - Μέλος καταγωγής ή προέλευσης πρέπει να δώσει την απάντησή του μέσα σε 3 μήνες.

Με την λήψη της απάντησης ή τη λήξη της περιόδου αυτής το Κράτος - Μέλος θα συνεχίσει τη διαδικασία που αναφέρεται στην παράγραφο 1.

B. Ειδικές πρόνοιες σχετικές με την παροχή υπηρεσιών

Άρθρο 10.

1. Όταν ένα φιλοξενόν Κράτος-Μέλος απαιτεί από τους υπηκόους του που θέλουν να αναλάβουν ή να συνεχίσουν κάποια από τις δραστηριότητες που αναφέρει το άρθρο 1, μιά άδεια ή καταχώρηση ή να είναι μέλος σε κάποιο επαγγελματικό οργανισμό ή σώματιό, αυτό το Κράτος - Μέλος θα εξαιρέσει από αυτή την απαίτησή τους υπηκόους άλλων Κρατών - Μελών για την περίπτωση παροχής υπηρεσιών.

Το ενδιαφερόμενο πρόσωπο θα παράσχει υπηρεσίες με τα ίδια δικαιώματα και υποχρεώσεις με τους υπηκόους του φιλοξενούντος Κράτους - Μέλους· ειδικότερα πρέπει να συμμορφωθεί με τους κανόνες συμπεριφοράς επαγγελματικής ή διοικητικής φύσεως που ισχύουν σ' αυτό το Κράτος - Μέλος.

Όπου ένα φιλοξενόν Κράτος - Μέλος υιοθετεί ένα μέτρο που είναι συνέπεια της 2ης παραγράφου, ή λαμβάνει γνώση γεγονότων που έρχονται με αντίθεση με αυτή, πρέπει να ενημερώσει το Κράτος - Μέλος όπου είναι μόνιμα εγκατεστημένο το εν λόγω πρόσωπο.

2. Το φιλοξενόν Κράτος - Μέλος μπορεί να ζητήσει, από το ενδιαφερόμενο πρόσωπο να κάνει πρώτα μιά δήλωση στις αρμόδιες αρχές που έχουν σχέση με τη παροχή των υπηρεσιών του οι οποίες έχουν σαν αποτέλεσμα την προσωρινή παραμονή του στο έδαφός του. Σε επείγουσες περιπτώσεις αυτή η δήλωση μπορεί να γίνει το συντομότερο δυνατόν μετά τη παροχή των υπηρεσιών.

3. Σύμφωνα με τις παραγράφους 1 & 2, το φιλοξενόν Κράτος - Μέλος μπορεί να ζητήσει από το ενδιαφερόμενο πρόσωπο να προσκομίσει ένα ή περισσότερα πιστοποιητικά

που να περιλαμβάνουν τα παρακάτω

- τη δήλωση που αναφέρεται στη παράγραφο 2.
- πιστοποιητικό που να αναφέρει ότι το πρόσωπο ασκούσε, σύμφωνα με το νόμο, τις εν λόγω δραστηριότητες στο Κράτος - Μέλος όπου είναι εγκατεστημένο.
- πιστοποιητικό ότι το πρόσωπο αυτό κατέχει το ένα ή το άλλο δίπλωμα ή ενδεικτικό ή άλλη απόδειξη τυπικών προσόντων κατάλληλων για την παροχή των εν λόγω υπηρεσιών και που αναφέρεται σ' αυτή την κατευθυντήρια οδηγία.

4. Το πιστοποιητικό ή τα πιστοποιητικά που αναφέρονται στη παράγραφο 3 πρέπει να μην είναι παλαιότερα από 12 μηνών.

5. Όταν ένα Κράτος-Μέλος, προσωρινά ή μόνιμα, αποστειρεί ολικά ή μερικά, σ' ένα υπήκοό του ή σε υπήκοο άλλου Κράτους - Μέλους εγκατεστημένου στο έδαφός του το δικαίωμα να ασκήσει κάποια από τις δραστηριότητες που αναφέρονται στο άρθρο 1, πρέπει να εξασφαλίσει προσωρινά ή μόνιμα την ανάκληση του πιστοποιητικού που αναφέρεται στη δεύτερη εσοχή της 3ης παραγράφου.

Γ. Πρόνοιες σχετικές με το δικαίωμα εγκατάστασης και ελευθερίας παροχής υπηρεσιών

Άρθρο 11.

Όπου σ' ένα φιλοξενόν Κράτος-Μέλος η χρήση ενός επαγγελματικού τίτλου σχετικού με μιά από τις δραστηριότητες του άρθρου 1 υπόκειται σε κανόνες, υπήκοοι άλλων Κρατών - Μελών που εκπληρούν τις προϋποθέσεις του άρθρου 2 πρέπει να χρησιμοποιούν τον επαγγελματικό τίτλο του φιλοξενούντος Κράτους Μέλους που σ' αυτό το Κράτος, αντιστοιχεί με αυτά τα προσόντα, και πρέπει να χρησιμοποιεί τον συντετμημένο τίτλο.

Άρθρο 12.

Όπου ένα φιλοξενόν Κράτος-Μέλος απαιτεί από τους υπηκόους του που επιθυμούν να αναλάβουν κάποια δραστηριότητα που αναφέρεται στο άρθρο 1 να ορκιστούν ή να κάνουν επίσημη δήλωση και η μορφή αυτού του όρκου ή της δήλωσης δεν μπορεί να γίνει από υπηκόους άλλων χωρών αυτό το Κράτος - Μέλος πρέπει να εξασφαλίσει μιά κατάλληλη και ισοτιμή μορφή όρκου ή δήλωσης για το ενδιαφερόμενο πρόσωπο.

Άρθρο 13.

1. Τα Κράτη-Μέλη πρέπει να πάρουν τα απαραίτητα μέτρα για να μπορούν να πάρουν τα ενδιαφερόμενα πρόσωπα πληροφορίες για τους νόμους και όπου είναι δυνατόν, για την επαγγελματική δεοντολογία του φιλοξενούντος Κράτους-Μέλους.

Γι' αυτό το σκοπό τα Κράτη-Μέλη πρέπει να ιδρύσουν κέντρα πληροφοριών απ' όπου οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να πάρουν τέτοιες πληροφορίες. Στη περίπτωση εγκατάστασης, τα φιλοξενούντα Κράτη-Μέλη μπορούν να ζητήσουν από τα ενδιαφερόμενα πρόσωπα να επικοινωνήσουν μ' αυτά τα κέντρα.

2. Τα Κράτη-Μέλη μπορούν να ιδρύσουν τα κέντρα που αναφέρονται στη παράγραφο 1 στα πλαίσια των αρμόδιων αρχών που πρέπει να προσδιοριστούν μέσα στην περίοδο που ορίζει το άρθρο 18.

Κεφάλαιο V

Δ. Τελικές Πρόνοιες

Άρθρο 14.

Στην περίπτωση δικαιολογημένων αμφιβολιών, το φιλοξενόν Κράτος - Μέλος μπορεί να ζητήσει από τις αρμόδιες αρχές άλλου Κράτους - Μέλους επιβεβαίωση της αυθεντικότητας των διπλωμάτων, ενδεικτικών και άλλων τεκμηρίων τυπικών προσόντων που εκδόθηκαν σ' αυτό το Κράτος-Μέλος και που αναφέρονται στο Κεφάλαιο II.

Άρθρο 15.

Μέσα στη χρονική περίοδο που ορίζεται στο άρθρο 18, τα Κράτη - Μέλη πρέπει να προσδιορίσουν τις αρχές και τα σώματα που είναι αρμόδια να εκδίδουν ή να δέχονται διπλώματα, ενδεικτικά και άλλα τεκμήρια τυπικών προσόντων όπως και αποδεικτικά στοιχεία και πληροφορίες που αναφέρονται σ' αυτή την Κατευθυντήρια οδηγία και να ενημερώσει τα άλλα Κράτη - Μέλη και την Ευρωπαϊκή Επιτροπή γι' αυτά.

Άρθρο 16.

Αυτή η Κατευθυντήρια Οδηγία εφαρμόζεται και στις περιπτώσεις υπηκόων Κρατών - Μελών που, σύμφωνα με τον Κανονισμό (EEC) Νο 1612/68, ασκούν ή θα ασκήσουν σαν εργαζόμενοι μιά από τις δραστηριότητες που αναφέρονται στο άρθρο 1.

Άρθρο 17.

1. Τα Κράτη-Μέλη πρέπει να θέσουν σε ισχύ τα απαραίτητα μέτρα για να συμμορφωθούν μ' αυτή την Κατευθυντήρια Οδηγία μέσα σε 2 χρόνια από την γνωστοποίησή της και να ενημερώσουν σχετικά την Ευρωπαϊκή Επιτροπή.
2. Τα Κράτη-Μέλη πρέπει να κοινοποιήσουν στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή τα κείμενα των κυρίων μέτρων (προνοιών) του εθνικού νόμου που υιοθετούν αυτή την Κατευθυντήρια Οδηγία.

Άρθρο 18.

Όπου ένα Κράτος-Μέλος αντιμετωπίζει μεγάλες δυσκολίες σε ορισμένους τομείς εφαρμόζοντας αυτή την Κατευθυντήρια Οδηγία, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή πρέπει να εξετάσει αυτές τις δυσκολίες σε σχέση μ' αυτό το Κράτος και θα ζητήσει τη γνώμη της Συμβουλευτικής Επιτροπής για τα Προσόντα στη Χημεία που ιδρύθηκε με την απόφαση του Συμβουλίου της Ε.Ο.Κ.

Άρθρο 19.

Όπου είναι απαραίτητο η Ευρωπαϊκή Επιτροπή θα υποβάλει κατάλληλη πρόταση στο Συμβούλιο.

Άρθρο 20.

Αυτή η Κατευθυντήρια Οδηγία απευθύνεται στα Κράτη - Μέλη.

B. Ίδρυση Συμβουλευτικής Επιτροπής για τα Προσόντα της Χημείας

Το Συμβούλιο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων.
Έχοντας υπ' όψιν τη Συνθήκη Ίδρύσεως της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας.
Έχοντας υπ' όψιν το σχέδιο αποφάσεως που υποβλήθηκε στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

Επειδή, με την απόφασή της της 6.6.76 που αφορά την αμοιβαία αναγνώριση διπλωμάτων, ενδεικτικών και άλλων αποδείξεων τυπικών προσόντων, το Συμβούλιο συμφώνησε με την ίδρυση συμβουλευτικών επιτροπών.

Επειδή στα πλαίσια των αμοιβαίων αναγνωρίσεων διπλωμάτων, ενδεικτικών και άλλων αποδείξεων τυπικών προσόντων και του συντονισμού των συνθηκών για την ανάληψη δραστηριοτήτων στον τομέα του επαγγέλματος της Χημείας είναι σημαντικό να επανεξεταστούν οι κατάλογοι των προσόντων στα παραρτήματα I, II & III της Κατευθυντήριας Οδηγίας του Συμβουλίου και να γίνουν οι απαραίτητες μετατροπές.

Επειδή για να επιτευχθεί αυτός ο στόχος είναι επιθυμητό να ιδρυθεί Συμβουλευτική Επιτροπή για να συμβουλευεί την Κομισιόν.

Αποφάσισε τα παρακάτω:

Άρθρο 1.

Μία Συμβουλευτική Επιτροπή για τα προσόντα της Χημείας που στο εξής θα ονομάζεται η «Επιτροπή» ιδρύεται στα πλαίσια της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

Άρθρο 2.

1. Το καθήκον της επιτροπής είναι να επανεξετάσει τους καταλόγους των προσόντων στα παραρτήματα I, II και III της Κατευθυντήριας Οδηγίας του Συμβουλίου.

2. Θα φέρει σε πέρας αυτή την υποχρέωση και μάλιστα με τα παρακάτω μέσα:

- ανταλλαγή κατανοητών πληροφοριών που αφορούν τις εκπαιδευτικές μεθόδους και το περιεχόμενο, το επίπεδο και τη δομή των θεωρητικών και πρακτικών μαθημάτων που παρέχονται στα Κράτη - Μέλη
- να εξετάσουν την προσαρμογή της εκπαίδευσης στις εξελίξεις στον τομέα της Χημείας και στις μεθόδους διδασκαλίας.

3. Οι επιτροπές πρέπει να κοινοποιούν στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή και τα Κράτη - Μέλη τις γνώμες και τις προτάσεις τους, και όποτε το θεωρεί κατάλληλο, προτάσεις τροποποιήσεων στο άρθρο 3 της Κατευθυντήριας Οδηγίας σχετικά με τις κατηγορίες των προσόντων στη Χημεία για την αμοιβαία αναγνώριση.

4. Η Επιτροπή πρέπει επίσης να συμβουλευεί την Ευρωπαϊκή Επιτροπή σε κάθε θέμα που θα της αναφέρει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή σε σχέση με τα προσόντα στη Χημεία.

Άρθρο 3.

1. Η Επιτροπή θα αποτελείται από δύο ειδικούς από κάθε Κράτος Μέλος ως εξής:

- έναν από τους ασκούντας το επάγγελμα
- έναν από τις αρμόδιες αρχές του Κράτους-Μέλους

2. Θα πρέπει να υπάρχει αντικαταστάτης για κάθε μέλος. Οι αντικαταστάτες μπορούν να παρίστανται στις συναντήσεις της επιτροπής.

3. Τα μέλη και οι αντικαταστάτες που αναφέρονται στις παραγράφους 1 & 2 πρέπει να ονομαστούν από τα Κράτη - Μέλη. Τα μέλη που αναφέρονται στη πρώτη εσοχή της παραγράφου 1 και οι αντικαταστάτες τους θα πρέπει να ονομαστούν με πρόταση των αντίστοιχων σωματείων που αντιπροσωπεύουν τους ασκούντας το επάγγελμα.

Τα μέλη και οι αντικαταστάτες που έχουν έτσι ονομαστεί διορίζονται από το Συμβούλιο.

Άρθρο 4.

1. Ο χρόνος θητείας ενός μέλους της επιτροπής είναι 3 χρόνια. Μετά τη λήξη της περιόδου τα μέλη της επιτροπής παραμένουν στη θέση τους μέχρι την αντικατάστασή τους ή την ανανέωση της θητείας τους.

2. Ο χρόνος θητείας ενός μέλους μπορεί να λήξει πριν από τη περίοδο των 3 χρόνων αν παραιτηθεί ή πεθάνει το μέλος ή αντικατασταθεί από άλλο πρόσωπο σύμφωνα με τη διαδικασία που περιγράφεται στο άρθρο 3. Ένας τέτοιος διορισμός ισχύει για το υπόλοιπο του χρόνου θητείας.

Άρθρο 5.

Η Επιτροπή πρέπει να εκλέξει από τα μέλη της ένα πρόεδρο και δύο αντιπροέδρους. Θα θέσει τους δικούς της κανόνες διαδικασίας. Η ημερήσια διατάξη για τις συνεδριάσεις εκδίδεται από τον πρόεδρο σε συνεργασία με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

Άρθρο 6.

Η Επιτροπή μπορεί να ιδρύσει τμήματα εργασίας, να καλέσει ή να επιτρέψει σε παρατηρητές ή ειδικούς να την βοηθήσουν σε συνάρτηση με την ειδική φύση της εργασίας της.

Άρθρο 7.

Η γραμματεία θα παραχωρηθεί από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

Δημοσιεύουμε παρακάτω τους πίνακες με τα προσόντα, που αναφέρονται στο άρθρο 3 της κατευθυντήριας οδηγίας. Οι πίνακες δημοσιεύονται ακριβώς, όπως έχουν δοθεί από τα Κράτη - Μέλη, χωρίς μετάφραση, για να μπορεί να γίνει ο συσχετισμός.

Για κάθε κατηγορία δίνουμε ορισμένες διευκρινήσεις.

Παράρτημα I

Αφορά: Πίνακα τίτλων σπουδών στη Χημεία σε πλήρες επαγγελματικό επίπεδο.

Κατηγορία Α.

Σ' όλες τις περιπτώσεις οι τίτλοι σπουδών, που περιλαμβάνονται στο πίνακα, είναι εκείνοι που απονέμονται μετά τη συμπλήρωση μιάς αναγνωρισμένης σειράς μαθημάτων στη Χημεία, ανεξάρτητα αν αυτό δηλώνεται στον τίτλο που απονέμεται.

Όπου ο τίτλος είναι γενικός, (π.χ. όχι ειδικός στη Χημεία), θεωρείται ότι περιλαμβάνεται, μόνον όταν ληφθεί στη Χημεία. Σε περιπτώσεις αμφιβολίας πρέπει να δίνονται στην επιτροπή συμπληρωματικά στοιχεία.

Για πληροφόρηση, στο Παράρτημα αυτό δημοσιεύεται συμπλήρωμα, όπου περιλαμβάνονται μερικοί ανώτεροι τίτλοι. Τονίζεται ότι τίτλος που αντιστοιχεί στη κατηγορία Α είναι συνήθως προαπαιτούμενος για την είσοδο σε σπουδές που οδηγούν σε ανώτερους τίτλους.

Υποσημειώσεις Κατηγορίας Α.

1. Η διάρκεια αντιστοιχεί (από της εισόδου στο Πανεπι-

στήμιο) γενικώς σ' ένα ελάχιστο, για φοιτητές πλήρους απασχόλησης, που μπορεί όμως να επεκταθεί σε πολλές περιπτώσεις.

2. Danish Candidati Pharmaciae έχουν τέτοια εκπαίδευση στη Χημεία, ώστε στη Δανία να θεωρείται ισοδύναμη με αυτή του Akademi ingeniør.
3. Υπάρχει αναγνώριση των προσόντων από άλλες Ευρωπαϊκές χώρες, όπως εκτίθεται για τη κατηγορία Α.

Υποσημειώσεις του συμπληρώματος για ορισμένους ανώτερους τίτλους.

1. Η διάρκεια αντιστοιχεί (από της εισόδου στο Πανεπιστήμιο) γενικώς σ' ένα ελάχιστο, για φοιτητές πλήρους απασχόλησης, που μπορεί όμως να επεκταθεί σε πολλές περιπτώσεις.
2. Εφ' όσον εγκριθούν από το Institute of Chemistry of Irband.
3. Εφ' όσον εγκριθούν από την Royal Society of Chemistry.

Παράρτημα II

Αφορά: Πίνακα τίτλων σπουδών στη Χημεία Κατηγορία Β.

Σ' όλες τις περιπτώσεις οι τίτλοι σπουδών, που περιλαμβάνονται στον Πίνακα, είναι εκείνοι που απονέμονται μετά τη συμπλήρωση μιάς αναγνωρισμένης σειράς μαθημάτων στη Χημεία, ανεξάρτητα αν αυτό δηλώνεται στον τίτλο που απονέμεται.

Όπου ο τίτλος είναι γενικός, (π.χ. όχι ειδικός στη Χημεία), θεωρείται ότι περιλαμβάνεται μόνον όταν έχει ληφθεί στη Χημεία. Σε περιπτώσεις αμφιβολίας, πρέπει να δίνονται στην επιτροπή συμπληρωματικά στοιχεία.

Θεωρείται σαν δεδομένο ότι σπουδαστές με μερική απασχόληση στα μαθήματα, συνήθως κερδίζουν ταυτόχρονα σε εμπειρία και ίσως είχαν επίσης αποκτήσει εμπειρία προηγούμενα.

Υποσημειώσεις Κατηγορίας Β.

1. Δεν είναι πανεπιστημιακό πτυχίο, αλλά η εκπαίδευση, αν και διαφορετική σε περιεχόμενο, φτάνει σε «πανεπιστημιακό επίπεδο».
2. Η Ένωση Ελλήνων Χημικών δεν συμφωνεί με τον τίτλο αυτό, διότι ο τίτλος «Χημικός» απονέμεται, νομικώς, μόνο σε πτυχιούχους των ΑΕΙ.
3. Αναγνωρίζονται οι αντιστοιχοί τίτλοι άλλων Ευρωπαϊκών χωρών.
4. Αυτό το είδος εκπαίδευσης είναι πειραματικό και θα διακοπεί σε λίγα χρόνια.
5. Sandwich: Εναλλαγή περιόδων σπουδών πλήρους απασχόλησης και βιομηχανικής εμπειρίας.

Παράρτημα III

Αφορά: Πίνακα τίτλων σπουδών στη Χημεία. Κατηγορία C

(Εισαγωγικό σημείωμα το ίδιο με τη Κατηγορία Β, χωρίς τις υποσημειώσεις).

CATEGORY A

MINIMUM QUALIFICATIONS

MEMBER STATE

Minimum
Duration
(years)¹

Name (and common abbreviation)

BELGIUM

Licentiaat in de Wetenschappen (Groep: Scheikundige Wetenschappen)
Licencié en Sciences (Groupe: Sciences Chimiques)

4

Ingenieur voor de Scheikunde en de Landbouwindustrieën
Ingénieur Chimiste et des Industries Agricoles

5

Burgelijk Scheikundig Ingenieur
Ingénieur Civil Chimiste

5

Denmark

Candidatus Scientiarum (Cand. Scient.)

5

Civillingeniør

5

Akademiingeniør²

4

MINIMUM QUALIFICATIONS

MEMBER STATE

Name (and common abbreviation)

Minimum
Duration
(years)

FRANCE

Maître ès Sciences

4

GERMANY

Diplom-Chemiker (Dipl.-Chem.)

4-5

MEMBER STATE

Diplom-Ingenieur (Dipl.-Ing.)

4-5

Staatlich geprüfter Lebensmittelchemiker

5

GREECE

Πτυχιούχος Χημικός (Πτυχιούχος Χημικός)

4

Διπλωματούχος Χημικός-Μηχανικός (Diplomatouhos Himikos-Mihanikos)

5

IRELAND

Bachelor of Arts (B.A.) with 1st or 2nd class honours, approved
by the Institute of Chemistry of Ireland

4

Bachelor of Science (B.Sc.) with 1st or 2nd class honours, approved
by the Institute of Chemistry of Ireland

4

MEMBER STATE	MINIMUM QUALIFICATION Name (and common abbreviation)	Minimum Duration (years) ¹
ITALY	Dottore in Chimica o Chimica Industriale	4
LUXEMBOURG	None are awarded ³	-
THE NETHERLANDS	Scheikundig Doctorandus (Drs.) Scheikundig Ingenieur (Ir.)	4 4
UNITED KINGDOM	Bachelor of Arts (B.A.) with 1st or 2nd class honours, approved by the Royal Society of Chemistry as equivalent to G.R.S.C. Bachelor of Science (B.Sc.) with 1st or 2nd class honours, approved by the Royal Society of Chemistry as equivalent to G.R.S.C. Graduate Member of the Royal Society of Chemistry (G.R.S.C.)	3-4 3-4 3-4

Appendix

(Συμπλήρωμα)

HIGHER QUALIFICATIONS

Information on some higher qualifications, is given below.

HIGHER QUALIFICATIONS

MEMBER STATE

Minimum
Duration
(years)²

Name (and common abbreviation)

BELGIUM

Doctor in de Wetenschappen (Dr.Wet.) (Dr.Sc.)
Docteur en Sciences (Dr.Sc.)

7

Doctor in de Landbouwkundige Wetenschappen (Dr.Ir.)
Docteur en Sciences Agronomiques (Dr.Ir.)

8

Doctor in de Toegepaste Wetenschappen (Dr.Ir.)
Docteur en Sciences Appliques (Dr.Ir.)

8

DENMARK

Licentiatius Scientiarum (Lic.Scient.)

7-8

Licentiatius Technices (Lic.Techn.)

7-8

Doctor Philosophiae (Dr.Phil.)

10

Doctor Technices (Dr.Techn.)

10

MEMBER STATE	HIGHER QUALIFICATIONS Name (and common abbreviation)	Minimum Duration (years) ¹
FRANCE	Diplôme d'Etudes Supérieures Spécialisées (D.E.S.S.) Diplôme d'Etudes Approfondies (D.E.A.) Docteur de 3 ^e cycle Ingenieur (reconnu par la Commission des titres) Docteur-Ingenieur (Dr.-Ing.) Docteur ès Sciences	5 5 6 5-6 7-8 9-10
GERMANY	Doktor (Dr.rer.nat.) Doktor (Dr.-Ing.)	6-9 6-9
GREECE	Διδάκτωρ Χημείας (Didaktor Himias) Διδάκτωρ Επιστημών (Didaktor Epistimon) Διδάκτωρ Μηχανικός (Didaktor Mihanikos)	7-8 8-9 8-9

HIGHER QUALIFICATIONS

MEMBER STATE	Name (and common abbreviation)	Minimum Duration (years) ¹
IRELAND	Member of the Institute of Chemistry of Ireland (M.I.C.I.)	6
	Fellow of the Institute of Chemistry of Ireland (F.I.C.I.)	9
	Master of Arts (M.A.) ²	5-6
	Master of Sciences (M.Sc.) ²	5-6
	Doctor of Philosophy (Ph.D.) ²	7-8
	Doctor of Science (D.Sc.) ²	9
ITALY	Dottorato di Ricerca	8
LUXEMBOURG	There is no qualification at this level	-
THE NETHERLANDS	Doctor in de Wiskunde en Natuurwetenschappen (Dr.)	8-9
	Doctor in de Technische Wetenschappen (Dr.Ir., or Dr.)	8-9
	Doctor in de Landbouwwetenschappen (Dr.Ir., or Dr.)	8-9

MEMBER STATE	HIGHER QUALIFICATIONS	Name (and common abbreviation)	Minimum Duration (years) ¹
UNITED KINGDOM		Master of Arts (M.A.) ³	4-6
		Master of Science (M.Sc.) ³	4-6
		Doctor of Philosophy (Ph.D) ³	6-7
		Chartered Chemist (C.Chem.)	6-7
		Doctor of Science (D.Sc.)	9

C A T E G O R Y B Q U A L I F I C A T I O N					
MEMBER STATE	Name (and common abbreviation)	Course Duration	Minimum Entry Age	Entry Requirement	TYPE OF INSTITUTION
BELGIUM	Industrieel Ingenieur ¹ (Ing.) Ingénieur Industriel ¹ (Ing.)	4 years full-time	18	Hoger Secondair Onderwijs and Bekwaamheidsdiploma Enseignement Secondaire Supérieur and Certificat de maturité	Industrieel Hogeschool Institut Supérieur Industriel
	formerly Technisch Ingenieur in de Scheikunde (T. Ing.) Ingénieur Technicien Chimiste (Ing. Techn.) (Al, 2 ^e degré) (Al, 2 ^e degré)	7 years part-time or 3-4 years full-time	18	Hoger Secondair Onderwijs Enseignement Secondaire Supérieur	Avond Hogere Technische School Ecole Supérieure Technique du Soir Hogere Technische School Ecole Supérieure Technique
	Gegradeerde in de Scheikunde Gradué en chimie formerly Al, 1 ^{er} degré Al, 1 st degré	2-3 years full-time or (formerly) 5 years part-time (B1)	18	Hoger Secondair Onderwijs Enseignement Secondaire Supérieur	Hogere Technische School van het korte type Ecole Technique Supérieure de type court

MEMBER STATE	QUALIFICATION				TYPE OF INSTITUTION
	Name (and common abbreviation)	Course Duration	Minimum Entry Age	Entry Requirement	
DENMARK	Laboratorie - tekniker (Kemi) Kemotekniker	1½ years full-time and 1½ years experience	19	Folkeskolens-afgangsbevis (Studentereksamen)	Laborantskolen
FRANCE	Brevet de Technicien Supérieur (B.T.S.)	2 years full-time	17-18	Baccalauréat de technicien en Chimie (DTnF6)	Lycée Technique or Ecole Privée
	Diplôme Universitaire de Technologie (D.U.T.)	2 years full-time or 3 years part-time	17-18	Baccalauréat	Institut Universitaire de Technologie
	Titulaire de Certificats de Chimie (C.N.A.M.)	4 years part-time	20	Baccalauréat level	Conservatoire National des Arts et Metiers

MEMBER STATE		QUALIFICATION			TYPE OF INSTITUTION
	Name (and common abbreviation)	Course Duration	Minimum Entry Age	Entry Requirement	
GERMANY	Diplom-Ingenieur (FH) - Fachrichtung Chemie ¹	3-4 years full-time	18	Completion of Fachoberschule	Fachhochschule
	Chemotechniker	2 years full-time or 3 years part-time	19	Abitur or Public School and com- plete education as Chemielaborant	Technikerschule (Fachschule) - Private or Public
	Chemisch-Technischer Assistent	2 years full-time	17	Chem.-Tech. Assistant or Medium Certificate high class secondary school and 2 years laboratory practice	Berufsfachschule

MEMBER STATE	QUALIFICATION					TYPE OF INSTITUTION
	Name (and common abbreviation)	Course Duration	Minimum Entry Age	Entry Requirement		
GREECE	Τεχνολόγος Τροφίμων (Technologos Trofimon)	3 years full-time	18	Απολυτήριο Γενικού ή Τεχνικού - Επαγγελμα- τικού Λυκείου (Apolytirio Genikou Techniku-Epangelma- tikou Lykeiou)	Κέντρα Ανωτέρων Τεχνικών - Επαγγελματικών Εκπαίδευσης (K.A.T.E.E.) Technikis - Epaggelmatikis Ekdorfiseos	
	Τεχνολόγος Χημικός 2 Πετρελαίου (Technologos Himikos Petrelaiou)	3 years full-time	18			
IRELAND	Bachelor of Science (B.Sc.)	3-4 years full-time	17-18	Secondary School Leaving Certificate in Chemistry	University or College of Technology	
	Bachelor of Arts (B.A.)	3-4 years full-time	17-18	Secondary School Leaving Certificate in Chemistry	University or College of Technology	
	Diploma in Applied Science (Dip.Ap. Sc.)	3 years full-time	17-18	Secondary School Leaving Certificate in Chemistry	College of Technology	

MEMBER STATE	QUALIFICATION				TYPE OF INSTITUTION
	Name (and common abbreviation)	Course Duration	Minimum Entry Age	Entry Requirement	
IRELAND (continued)	National Diploma in Science - Applied Chemistry (Nat. Dip.Sc.) All subject to approval by the Institute of Chemistry or Ireland	3 years full-time	17-18	Secondary School Leaving Certificate in Chemistry	Regional Technical College
ITALY	None	-	-	-	-
LUXEMBOURG	None are awarded ³	-	-	-	-

MEMBER STATE	Q U A L I F I C A T I O N					TYPE OF INSTITUTION
	Name (and common abbreviation)	Course Duration	Minimum Entry Age	Entry Requirement		
THE NETHERLANDS	Scheikundig Ingenieur (Ing)	4 years full-time	17-18	Diploma Hoger Algemeen Vormend Onderwijs (H.A.V.O.) (minimum)	Hogere Technische School (HTS)	
	Diploma HNW ^{1,4}	4 years full-time	17-18	Diploma Hoger Algemeen Vormend Onderwijs (H.A.V.O.)	Laboratoriumschool	
	Hoger Beroeps Onderwijs - B/Lab. Opleiding (HBO-B)	3 years full-time	17-18	Diploma Hoger Algemeen Vormend Onderwijs (H.A.V.O.)	Laboratoriumschool	
	Hoger Beroeps Onderwijs - A/Lab. Opleiding (HBO-A)	2 years full-time	17-18	Diploma Algemeen Vormend Onderwijs (H.A.V.O.)	Laboratoriumschool	
UNITED KINGDOM	Bachelor of Science (B.Sc.)	3-4 years full-time OR 5 years part-time	17 or 18	Ordinary National Certificate (O.N.C.) OR G.C.E. 'A' Level OR S.C.E. Higher Grade OR TEC/SCOTEC Technician Certificate	University or Polytechnic or College of Technology	

Q U A L I F I C A T I O N					
MEMBER STATE	Name (and Common abbreviation)	Course Duration	Minimum Entry Age	Entry Requirement	TYPE OF INSTITUTION
UNITED KINGDOM	Bachelor of Arts (B.A.)	3-4 years full-time or 5 years part-time	17 or 18	Ordinary National Certificate (O.N.C.) or G.C.E. 'A' Level or S.C.E. Higher Grade or TEC/SCOTEC Technician Certificate	University or Polytechnic or College of Technology
	Higher National Certificate or TEC/SCOTEC Higher Certificate in Chemistry and a supplementary Certificate in Applied Chemistry	3-4 years part-time	18	Ordinary National Certificate (O.N.C.) or G.C.E. 'A' Level or TEC/SCOTEC Technician Certificate	Polytechnic or College of Technology
	Higher National Diploma in Chemistry (H.N.D.) or TEC/SCOTEC Higher Diploma in Chemistry	2 years full-time or 3 years sandwich ³	17 or 18	Ordinary National Certificate (O.N.C.) or G.C.E. 'A' Level or S.C.E. Higher Grade or TEC/SCOTEC Technician Certificate	Polytechnic or College of Technology
	All subject to approval by the Royal Society of Chemistry				

MEMBER STATE	CATEGORY C QUALIFICATION					TYPE OF INSTITUTION
	Name (and common abbreviation)	Course Duration	Minimum Entry Age	Entry Requirement		
BELGIUM	Getuigschrift in de Scheikunde HSTS Certificat en chimie de l'ETSS	Type I 4 years full-time	14	Lager Middlebaar Onderwijs Enseignement Secondaire Inferieur	Hoger Secondair Technische School (HSTS) Ecole Technique Secondaire Supérieure (ETSS)	
	formerly Technicus in de scheikunde (A2) Technicien en Chimie (A2)	Type II 3 years full-time	15			
DENMARK	Technicus in de scheikunde (B2) Technicien en Chimie (B2)	3-4 years part-time			Laborantskolen	
	Kemilaborant	2 years full-time	17	Folkeskolens afgangsbrevs		

Q U A L I F I C A T I O N

MEMBER STATE	Name (and common abbreviation)	Course Duration	Minimum Entry Age	Entry Requirement	TYPE OF INSTITUTION
FRANCE	Aide-Chimiste - Baccalauréat de Technicien en Chimie BT116 - (BT)	3 years full-time	14-15	Brevet d'étude premier cycle	Lycée Technique
			or 16		Ecole Privée
GERMANY	Chemielaborant	3½ years full-time	15	Public School	Industrial chemical laboratory and Berufsschule
GREECE	Απολυτήριο Τεχνικού Λυκείου (Τμήμα Χημείας & Μεταλλουργείας) Apolytirio Technikou (Lykeiou (Tmima Himias Metalourgias) Πτυχίο Εργοδηγού Χημικού (Ptychio Ergodigou Chimikou	3 years full-time	15	Απολυτήριου Γυμνασίου (Apolytirio Gymnasiou)	Τεχνικά Λύκεια (Technika Lykeia)
			15	Απολυτήριο Γυμνασίου (Apolytirio Gymnasiou)	Σχολή Χημικών Εργοδηγών (Scholi Chimikon Ergodigon) Μέσες Τεχνικές Σχολές Τμήμα Εργοδηγών Χημικών (Meses Technikes Scholes Tmima Ergodigon Chimikon)

MEMBER STATE	Q U A L I F I C A T I O N					TYPE OF INSTITUTION
	Name (and common abbreviation)	Course Duration	Minimum Entry Age	Entry Requirement		
IRELAND	National Certificate in Chemistry	2 years full-time	17	Leaving Certificate		Technical College
ITALY	Perito-Chimico	5 years full-time	14	Scuola Secondaria Diploma	Istituto Tecnico Industriale Statale	Different institutions
	Operatore-Chimico	3 years full-time	14	Scuola Secondaria Diploma		
LUXEMBOURG	Technicien Chimiste	3 years part-time	14	Lycée Technique cycle inférieur		Lycée Technique
THE NETHERLANDS	Middlebaar Beroeps - Onderwijs/Lab. Opleiding (M.B.O.)	3 years full-time	16-17	Diploma Middlebaar Algemeen Vormend Onderwijs (M.A.V.O.) or Diploma Lagere Technische School (L.T.S.)		Laboratoriumschool

Η Ρύθμιση από Μεταβδό

Q U A L I F I C A T I O N

MEMBER STATE

TYPE OF INSTITUTION

Entry Requirement

Minimum Entry Age

Course Duration

Name (and common abbreviation)

UNITED KINGDOM

Ordinary National Diploma (OND) in Sciences

2 years part-time

16

GCE 'O' (or CSE (1)) in 4 approved subjects

Technical College

Ordinary National Certificate in Sciences - Elective Chemistry (O.N.C.)

2 years part-time

16

GCE 'O' (or CSE (1)) in 4 approved subject

Technical College

ONC in Chemistry (Scotland)

2 years part-time

16

SCE 'O' grade in 4 approved subjects

Technical College

City and Guilds of London - advanced Chemical Technicians Certificate (Adv.Chem. Tech.)

4 years part-time

16

Secondary School Education

Technical College

Technician Certificate in Chemistry (TEC or SCOTEC)

2 years part-time

16

GCE 'O' or (CSE (1)) or SCE 'O' grade in selected subjects

Technical College

General Certificate of Education - Advanced Level in Chemistry (G.C.E. 'A')

2 years full-time

16

GCE 'O' Level

Secondary School or Technical College

MEMBER STATE	QUALIFICATION				TYPE OF INSTITUTION
	Name (and common abbreviation)	Course Duration	Minimum Entry Age	Entry Requirement	
UNITED KINGDOM	Scottish Certificate of Education - Higher Grade in Chemistry (S.C.E. Higher)	3 years full-time	14	SCE 'O' grade (normally taken after 2 years of the course)	Secondary School or Technical College

Η Ρύπανση από Μόλυβδο

A. Αναγνωστόπουλος* J.P. Day**

Η συγκέντρωση του μολύβδου σε σκόνες δρόμων των πόλεων χρησιμοποιείται συχνά σαν μία ένδειξη της ρυπάνσεως από μολύβδο ατμοσφαιρικής προελεύσεως. Οι αναλύσεις δειγμάτων από Θεσσαλονίκη και Αθήνα έδειξαν κατά μέσο όρο τιμές μολύβδου 514 $\mu\text{g/g}$ και 508 $\mu\text{g/g}$ για τις δύο πόλεις αντιστοίχως. Συγκριτικές μετρήσεις στο Manchester της Αγγλίας, που έγιναν προηγουμένως, έδειξαν συγκεντρώσεις 970 $\mu\text{g/g}$ κατά μέσο όρο και 1001 $\mu\text{g/g}$ σε κύριους δρόμους. Παρόμοιες τιμές μολύβδου έχουν βρεθεί και σε άλλες Ευρωπαϊκές, Βορείου και Νοτίου Αμερικής και Νέας Ζηλανδίας πόλεις. Οι συγκεντρώσεις μολύβδου σε σκόνες αυτών σχολείων (μέσος όρος: 343 $\mu\text{g/g}$) έχουν άμεση σχέση με τον περιεχόμενο μολύβδου στις σκόνες των γειτονικών δρόμων.

Το συμπέρασμα που εξάγεται είναι ότι οι τιμές του μολύβδου που ρυπαίνει τις πόλεις της Ελλάδας είναι συγκρίσιμες με εκείνες των μεγάλων πόλεων του άλλου κόσμου και έχει δείχθει ότι προκαλείται σχεδόν ολικώς από την χρήση των προσθετικών ουσιών του μολύβδου στη βενζίνη. Η ρύπανση με μολύβδο σ' αυτά τα επίπεδα αναγνωρίζεται παγκοσμίως σαν ένα μεγάλο πρόβλημα της δημόσιας υγείας και προκαλεί πνευματική καθυστέρηση στα αναπτυσσόμενα παιδιά. Η ρύπανση από μολύβδο στην Ελλάδα πρέπει να αντιμετωπισθεί σαν μία επείγουσα σημασία ανάγκη.

Γενικά

Από πολλούς ερευνητές διαφόρων κρατών έχει ήδη διαπιστωθεί περιβαλλοντική ρύπανση από ενώσεις του μολύβδου (1-4). Οι επιδράσεις στην δημόσια υγεία αποτελούν πλέον ένα γενικό ενδιαφέρον του όλου πληθυσμού των κρατών και όχι μόνο των επιστημόνων και των εργατών των βιομηχανιών που στηρίζονται στο μολύβδο για την παραγωγή βιομηχανικών προϊόντων.

Μια σημαντική μερίδα του επιστημονικού κόσμου σήμερα πιστεύει ότι οι συγκεντρώσεις του μολύβδου στο περιβάλλον έχουν αυξηθεί σε τιμές επικίνδυνες για τη δημόσια υγεία (1). Έχει αποδειχθεί πως ο μολύβδος είναι τοξικός σε επίπεδα πολύ μικρότερα εκείνων που παλαιότερα αναγνωρίζονταν ως όρια για συμπτώματα δηλητηρίασης. Αυτά τα «υπο-κλινικά» φαινόμενα προέρχονται από την επίδραση ιχνών μολύβδου με βιοχημικούς μηχανισμούς του εγκεφάλου και του κεντρικού νευρικού συστήματος. Οι συνέπειες είναι ιδιαίτερα σοβαρές στα παιδιά και μπορεί να προκαλέσουν μόνιμη καταστροφή του εγκεφάλου με επακόλουθα την πνευματική καθυστέρηση ή την ανώμαλη συμπεριφορά του παιδιού. Ενώ όμως τα συμπεράσματα αυτά μπορούσαν να αποκρουστούν ως δοκιμαστικά και πρόωρα πριν από 10 χρόνια, τα αποτελέσματα μίας σημαντικής έρευνας οδήγησαν στην αναγνώριση του φαινομένου της «υπο-κλινικής δηλητηρίασης από μολύβδο» (4).

Οι ανθρώπινες κοινωνίες υπόκεινται σε υψηλά και συνεχώς αυξανόμενα επίπεδα φυσιολογικής συμβίωσης με το μολύβδο αφού το στοιχείο αυτό ή οι ενώσεις του προσλαμβάνονται από τον άνθρωπο είτε με το φαγητό και το νερό είτε με την αναπνοή όπου ο αέρας περιέχει σωματιδιακό μολύβδο. Από λεπτομερείς υπολογισμούς που έχουν γίνει σχετικά με τα ποσά του μολύβδου που παίρνει ο άνθρωπος από το περιβάλλον, φαίνεται πως ο σημαντικώτε-

ρος ρυπαντής είναι οι ενώσεις του μολύβδου που προστίθενται στη βενζίνη των αυτοκινήτων. Από περιβαλλοντικής πλευράς η ρύπανση από μολύβδο είναι ίσως το σημαντικότερο πρόβλημα που αντιμετωπίζει ο βιομηχανικός κόσμος και η αντιμετώπισή του πρέπει να αποτελέσει θέμα απόλυτης προτεραιότητας.

Μερικές χώρες έχουν ήδη προγράμματα ερευνών για τον έλεγχο των συγκεντρώσεων του μολύβδου στον αέρα, στις τροφές, στο πόσιμο νερό, στις μπογιές κλπ. Ο μολύβδος στις διάφορες μορφές του εισέρχεται στον άνθρωπο είτε με την αναπνοή είτε από τις τροφές και υπάρχουν πλέον όρια των ποσοτήτων αυτού που μπορεί να δεχεται ο άνθρωπος. Έχει διαπιστωθεί ότι τα παιδιά βρίσκονται σε μεγαλύτερο κίνδυνο από τους ενήλικες αφού επηρεάζονται περισσότερο από τις τοξικές ενώσεις, αλλά και προσλαμβάνουν περισσότερη ποσότητα μολύβδου που την παίρνουν τυχαίως από πηγές όπως τη σκόνη των δρόμων, το έδαφος κλπ. Οι επιστήμονες που ασχολούνται με αυτό το πρόβλημα έχουν επίσης διαπιστώσει ότι η κύρια πηγή που προκαλεί ρύπανση με μολύβδο είναι ο περιεχόμενος μολύβδος στη βενζίνη. Αυτό συμβαίνει διότι ακυλιωμένες ενώσεις του μολύβδου (τετραμεθυλιούχος μολύβδος, TML, και τετρααιθυλιούχος μολύβδος, TEL) προστίθενται στη βενζίνη, για την ανύψωση του αριθμού οκτανίων του μίγματος των υδρογονανθράκων της βενζίνης (αντικροτικά μέσα). Αυτές οι ενώσεις ως επί το πλείστον καταστρέφονται κατά την διάρκεια της καύσεως και ο μολύβδος μετατρέπεται κυρίως σε PbBr_2 , PbCl_2 , (ίσως PbClBr), Pb , PbO και PbSO . Μερικά από αυτά εκλύονται από τις εξατμίσεις σε διάφορες αναλογίες που εξαρτάται από το είδος του καυσίμου, την ηλικία της μηχανής, τον τρόπο οδηγήσεως κλπ.

Έχει επίσης δείχθει ότι τα επίπεδα του μολύβδου στις σκόνες των δρόμων των πόλεων αποτελούν ένα κατάλληλο δείκτη για ρύπανση από μολύβδο. Στη διεθνή βιβλιογραφία έχουν αναφερθεί μελέτες για ένα μεγάλο αριθμό πόλεων στην Αμερική (5), στο Manchester (6) και στο Birmingham της Αγγλίας (7), στο Christchurch της Νέας Ζηλανδίας (8) και στο Rio de Janeiro της Βραζιλίας (9). Γενικά, οι συγκεντρώσεις του μολύβδου στις διάφορες περιοχές μίας πόλεως μεταβάλλονται με την κυκλοφοριακή πυκνότητα και το γενικό επίπεδο των συγκεντρώσεων του μολύβδου μπορεί

* Καθηγητής Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης

** Υφηγητής Πανεπιστημίου του Manchester Αγγλίας.

να ληφθεί σαν δείκτης ρυπάνσεως. Προηγούμενες μετρήσεις του περιεχομένου μολύβδου στις σκόνες των δρόμων της Θεσσαλονίκης (10 ΧΜ) έδειξαν ότι οι πόλεις στην Ελλάδα έχουν παρόμοια επίπεδα ρυπάνσεως από μολύβδο με τις πόλεις που αναφέρουμε προηγούμενως. Αυτή η εργασία αναφέρει μία πιο ευρεία έρευνα περιβατολογικής ρυπάνσεως του μολύβδου στις σκόνες των δρόμων της Θεσσαλονίκης και της Αθήνας.

Η τοξικότητα του μολύβδου.

Σήμερα έχει πολύ καλά διαπιστωθεί η επίδραση του μολύβδου σε βιολογικά και βιοχημικά σχήματα όπως π.χ. παρεμπόδιση ενζύμων, διακοπή μεγάλου αριθμού μεταβολικών μηχανισμών (σχηματισμός αιμίνης), και συνεργικά φαινόμενα. Είναι επίσης φανερό ότι ο μολύβδος επηρεάζει περισσότερο τον εγκέφαλο και τα νεφρά (χρόνια νεφρίτις). Η επίδραση είναι περισσότερο σοβαρή στον εγκέφαλο των εμβρύων, αφού ο μολύβδος συσσωρεύεται στον ιππόκαμπο, που επηρεάζει τις ικανότητες εκμάθησης του ανθρώπου.

Πολλοί επιστήμονες έχουν δείξει ότι η συγκέντρωση του μολύβδου στο αίμα κάτω από 80 $\mu\text{g}/\text{dl}$ επηρεάζει την νευρική συμπεριφορά των ενηλίκων. Τιμές μολύβδου στο αίμα 40 $\mu\text{g}/\text{dl}$ αναγνωρίζονται σήμερα ως επικίνδυνες για τους εργάτες της βιομηχανίας.

Άλλες επιδράσεις του μολύβδου βρίσκονται υπό εξέταση, αλλά μερικοί επιστήμονες πιστεύουν ότι ο μολύβδος επηρεάζει το συκώτι, την αναπαραγωγή και το καρδιαγγειακό σύστημα.

Η συγκέντρωση του μολύβδου στο αίμα χρησιμοποιήθηκε ως μία κατάλληλη παράμετρος που δείχνει πόσο ο άνθρωπος εκτείνεται στο μολύβδο. Στους ενήλικες τα τοξικά φαινόμενα συνδέονται σταθερά με συγκέντρωση μολύβδου στο αίμα πάνω από 80 $\mu\text{g}/\text{dl}$ αλλά μερικές φορές και μέχρι 40 $\mu\text{g}/\text{dl}$. Στα παιδιά η τοξικότητα του μολύβδου γίνεται αντιληπτή σε μικρότερες συγκεντρώσεις μολύβδου στο αίμα, πολύ δε πιθανά στην τιμή των 5 $\mu\text{g}/\text{dl}$ (15). Είναι γνωστό ότι οι διανοητικές λειτουργίες, ειδικά στα παιδιά, μπορεί να επηρεαστούν ακόμα και όταν οι τιμές του μολύβδου στο αίμα είναι μικρότερες από εκείνες που συνδέονται με συμπτώματα δηλητηρίασης. Αυτή είναι μία αμφισβητούμενη περιοχή της ιατρικής αλλά υπάρχουν σήμερα πολλές μαρτυρίες που υποστηρίζουν αυτήν την υπόθεση. Έχει σαφώςδειχθεί ότι συγκεντρώσεις μολύβδου στο αίμα μέχρι και 5 $\mu\text{g}/\text{dl}$ επηρεάζουν τις διανοητικές λειτουργίες των παιδιών. Πρέπει να σημειωθεί ότι σήμερα η μέση τιμή μολύβδου στα παιδιά των πόλεων της Δυτικής Ευρώπης είναι 20 $\mu\text{g}/\text{dl}$. Οι υπόνοιες για τη δημόσια υγεία είναι φανερά πολύ σοβαρές και γι' αυτούς τους λόγους πολλές κυβερνήσεις έχουν κινηθεί προς την πλευρά της προσηκτικής εξέτασης του θέματος.

Πηγές μολύβδου για τους ανθρώπους

Ανόργανες μορφές μολύβδου μπορούν να εισέλθουν στον ανθρώπινο οργανισμό από τις τροφές ή την αναπνοή και στη συνέχεια να απορροφηθούν από το γαστρο-εντερικό σύστημα ή τους πνεύμονες αντίστοιχα.

Οι κύριες πηγές εισόδου του μολύβδου είναι αναμφίβολα η τροφή, το πόσιμο νερό και η αναπνοή. Έχει όμως

διαπιστωθεί ότι η ικανότητα απορρόφησης του μολύβδου από τους πνεύμονες είναι περίπου 50%, ενώ η απορρόφηση από το γαστρο-εντερικό σύστημα είναι περίπου 10%, αν και αυτά ποικίλλουν πολύ από άτομο σε άτομο και εξαρτώνται από τύπο των ενώσεων του μολύβδου.

Μόλυβδος στο περιβάλλον (12,13,14)

Έχοντας δείξει τη σημασία των διαφόρων πηγών εισόδου του μολύβδου στον ανθρώπινο οργανισμό, θα εξετάσουμε τώρα τους τρόπους με τους οποίους ο μολύβδος εισέρχεται ή μεταφέρεται μέσα στο περιβάλλον και στη συνέχεια παραλαμβάνεται από τον άνθρωπο.

Η φυσική μετακίνηση του μολύβδου στο περιβάλλον λαμβάνει χώρα με ταχύτητα περίπου $200 \times 10^6 \text{Kg}/\text{χρόνο}$. Ο άνθρωπος από τη χρήση του στοιχείου ελευθερώνει περίπου $4000 \times 10^6 \text{Kg}/\text{χρόνο}$ ή 94% της ολικής εισαγωγής στο περιβάλλον. Η βιομηχανική ελευθέρωση του μολύβδου περιλαμβάνει εκπομπές από χυτήρια και μεταλλουργικές μονάδες και από την καύση του άνθρακα. Άλλες πηγές εκπομπών αποτελούν οι αχρηστευμένες μπαταρίες που περιέχουν μολύβδο, οι μολύβδινοι σωλήνες κλπ., και οι καιρικές επιδράσεις πάνω σε βαφές και χρώματα που περιέχουν μολύβδο. Όμως η σημαντικότερη πηγή ρύπανσης από μολύβδο, που οφείλεται σε ανθρωπογενείς δραστηριότητες, είναι τα βενζινοκίνητα αυτοκίνητα αφού η βενζίνη τους περιέχει ενώσεις του μολύβδου (τετρα-αιθυλιούχο και τετραμεθυλιούχο μολύβδο) που προστίθενται για να βελτιωθεί η ικανότητα καύσης της. Η χρήση των προσθετικών της βενζίνης είναι υπεύθυνη για σχεδόν τα 80% της ολικής εισόδου του μολύβδου στο περιβάλλον. Σχεδόν όλος αυτός ο μολύβδος εκλύεται στην ατμόσφαιρα υπό την μορφή λεπτά διαμερισμένου σωματιδιακού υλικού στα αέρια των εξατμίσεων των βενζινοκινήτων αυτοκινήτων, και διασπείρεται από τον αέρα πριν τελικά αποθεθεί στη γήινη επιφάνεια (έδαφος ή νερό).

Τα γενικά συμπεράσματα από τις μέχρι σήμερα πληροφορίες είναι τα εξής:

1. Ο περιεχόμενος μολύβδος στην ατμόσφαιρα συνδέεται με περιοχές τεχνολογικής δραστηριότητας.
2. Η εναπόθεση του μολύβδου από την ατμόσφαιρα έχει αυξηθεί σταθερά και σύμφωνα με την εξ ίσου σταθερή αύξηση της ανθρώπινης δραστηριότητας στη βιομηχανία. Η αύξηση αυτή έχει πάρει δραματικό χαρακτήρα τα τελευταία 50 χρόνια.
3. Η ατμόσφαιρα δεν είναι μόνο ο κύριος δέκτης του απελευθερωμένου μολύβδου από βιομηχανικές περιοχές, αλλά και η αιτία για τη διασπορά του μολύβδου που ρυπαίνει έτσι όλη τη βιόσφαιρα. Αυτός είναι κύρια ο λόγος που οι συγκεντρώσεις του μολύβδου στα διάφορα είδη τροφών είναι αυξημένες σε σχέση με άλλα μέταλλα όπως π.χ. χαλκό, νικέλιο, χρώμιο κλπ. τα οποία, αν και τεχνολογικά χρησιμοποιούνται περισσότερο από το μολύβδο, δεν ελευθερώνονται σε μεγάλη κλίμακα στην ατμόσφαιρα.

Αποτελέσματα και συζήτηση

Η πειραματική μέθοδος που ακολουθήθηκε είναι η ήδη γνωστή μέθοδος για την δειγματοληψία και την ανάλυση της σκόνης των δρόμων και όμοιων υλικών (6).

Τα δείγματα από τις σκόνες μαζεύτηκαν με τη βοήθεια

μιάς πλαστικής σπάτουλας και μιάς μικρής πλαστικής σκούπας και τοποθετήθηκαν σε πλαστικές σακουλίτσες. Σε κάθε μέρος δειγματοληψίας ελήφθησαν 4 δείγματα από την άκρη του πεζοδρομίου σε μία απόσταση 10-20m. Στα σχολεία τα δείγματα ελήφθησαν από τις αυλές κοντά στην κυρία είσοδο.

Στη Θεσσαλονίκη συνελέγησαν 198 δείγματα από σκόνες σε διαφορετικούς δρόμους της πόλεως στην περίοδο του Μαΐου-Ιουλίου 1981 και δείγματα από αυλές σχολείων στην περίοδο Δεκεμβρίου-Ιανουαρίου 1981-1982. Τα δείγματα ξηράθηκαν στους 120°C και ομοιογενοποιήθηκαν με κοσκίνισμα. Ποσότητες εξ 1g περίπου αφέθηκαν σε πυκνό νιτρικό οξύ για μία ώρα. Ο περιεχόμενος μόλυβδος στο διάλυμα μετά από κατάλληλη αραιώση προσδιορίστηκε με τη βοήθεια της φασματοσκοπίας της ατομικής απορροφήσεως. Οι αναλύσεις του μολύβδου εκφράζονται σε σχέσεις με το βάρος ξηρού δείγματος.

Τα αναλυτικά αποτελέσματα για τη Θεσσαλονίκη και την Αθήνα δίδονται στον πίνακα 1 και στο σχήμα 1. Για σύγκριση δίδονται και τα ανάλογα αποτελέσματα της πόλεως του Manchester της Αγγλίας (6). Η κατά μέσο όρο συγκεντρώσεις του μολύβδου στα αρχικά δείγματα των πόλεων Θεσσαλονίκης και Αθήνας ήταν 996 μg/g (standard απόκλιση 431 μg/g) και 1092 μg/g (standard απόκλιση 340 μg/g) αντιστοίχως. Αυτές οι μετρήσεις πλησιάζουν την κατά μέσον όρο τιμή που βρέθηκε στο Manchester (970 ± 46 μg/g) και πολλών άλλων πόλεων σ' όλο το κόσμο (μεταξύ 800-3000 μg/g), (7-9).

Το αναλυτικό ιστόγραμμα για τα δείγματα της Θεσσαλονίκης φαίνεται στο σχήμα 1 και ομοιάζει πολύ αυτού του Manchester (6). Στη Θεσσαλονίκη, 40% των δειγμάτων είχαν μόλυβδο συγκεντρώσεως 500-1000 μg/g και 4% είχαν συγκεντρώση πάνω από 2000 μg/g. Η ομάδα (E), τα δείγματα της οποίας ελήφθησαν από περιοχή μακριά της κυκλο-

φορίας, είχε μέσο όρο 104 μg/g και φαίνεται φανερά η πολύ μεγάλη αύξηση (κατά μέσο όρο πέντε φορές) του μολύβδου στις σκόνες των δρόμων της αστικής περιοχής. Ακόμη και τα δείγματα της ομάδας (E) έχουν επηρεασθεί, αφού η παραδεκτή συγκέντρωση μολύβδου για το μη ρυπαμένο από μόλυβδο έδαφος είναι περίπου 10 μg/g (15).

Η κύρια αναφορά γίνεται για τη Θεσσαλονίκη, στην οποία έχει παρθεί στατιστικώς μεγάλος αριθμός δειγμάτων σε τέσσερεις ομάδες από διάφορα σημεία της πόλεως και μία ομάδα μακριά από κυκλοφοριακή κίνηση. Στον πίνακα 1, οι ομάδες A, B και C αναφέρονται σε δρόμους με προοδευτική ελάττωση της κυκλοφοριακής πυκνότητας. Ο περιεχόμενος μόλυβδος στις σκόνες των δρόμων αυτών ακολουθεί την ίδια προοδευτική ελάττωση. Η ομάδα D αναφέρεται σε αυλές σχολείων της πόλεως λόγω του ότι η σκόνη αυτή αποτελεί πιθανό κίνδυνο για την υγεία των παιδιών, τα οποία μπορούν να πάρουν εύκολα και τυχαία τη σκόνη αυτή (7). Ο κατά μέσο όρο περιεχόμενος μόλυβδος, 343 μg/g, δεν είναι τόσο πολύς όπως εκείνος που βρέθηκε στο Manchester (1014 μg/g), αλλά είναι οπωσδήποτε αρκετά μεγάλος αριθμός για να παρουσιάσει προβλήματα υγείας στα παιδιά.

Έχει συμπερασματικώς δειχθεί ότι η προέλευση του μολύβδου στις σκόνες των δρόμων οφείλεται κυρίως από την πτώση του ατμοσφαιρικού σωματιδιακού μολύβδου, ο οποίος εκλύεται από τα βενζινοκίνητα αυτοκίνητα (1-8). Τα αποτελέσματά μας οδηγούν στο ίδιο συμπέρασμα. Είναι επίσης ενδιαφέρον να βρούμε την πιθανή προέλευση του μολύβδου στις σκόνες των αυλών των σχολείων, η οποία θα μπορούσε να προέρχεται από την ατμοσφαιρική πτώση του σωματιδιακού μολύβδου και από τη σκόνη που παρασύρει ο άνεμος από τους γειτονικούς δρόμους, ή πιθανώς να προέρχεται από κάποια αίτια μέσα στο σχολείο π.χ. από τον περιεχόμενο μόλυβδο στις βαφές που απομακρύνεται από τις καιρικές συνθήκες και παραμένει στις αυλές των σχολείων.

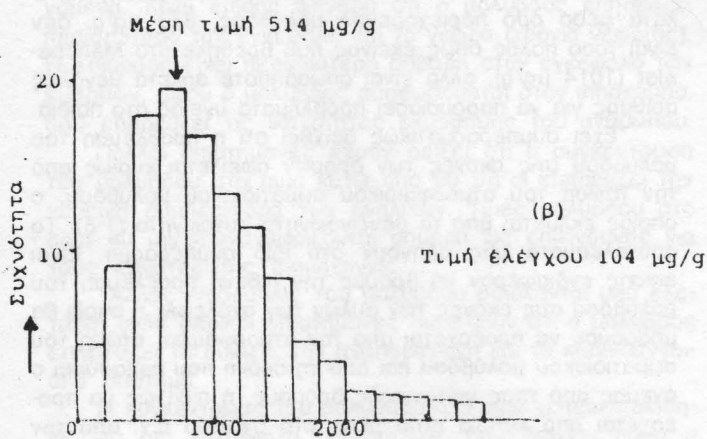
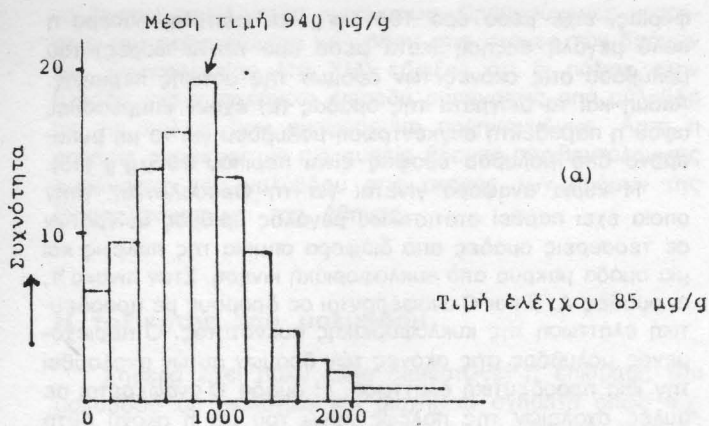
Πίνακας 1

Μόλυβδος στις σκόνες των δρόμων και σχολικών αυλών σε δύο πόλεις της Ελλάδας και μία της Αγγλίας.

Τύπος τοποθεσίας	Θεσσαλονίκη ^a		Αθήνα ^c		Manchester ^b	
	αρ. δειγμάτων	Pb μg/g	αρ. δειγμάτων	Pb μg/g	αρ. δειγμάτων	Pb μg/g
A	106	996 ± 431	3	1092 ± 340	180	1001 ± 40
B	28	456 ± 126	3	639 ± 230	68	888 ± 57
C	20	233 ± 77	3	260 ± 143	53	933 ± 186
D	32	372 ± 314	3	40 ± 7*	49	1014 ± 206
E	12	104 ± 33	-	-	25	85 ± 40
Mean A - D	186	514 ± 237	12	508 ± 461	350	970 ± 46

Σημείωση: Όλα τα δείγματα ελήφθησαν μέσα από τις πόλεις. a = αποτελέσματα από βιβλιογραφία αρ. 10, b = αποτελέσματα από βιβλιογραφία αρ. 6, c = αποτελέσματα της εργασίας αυτής.

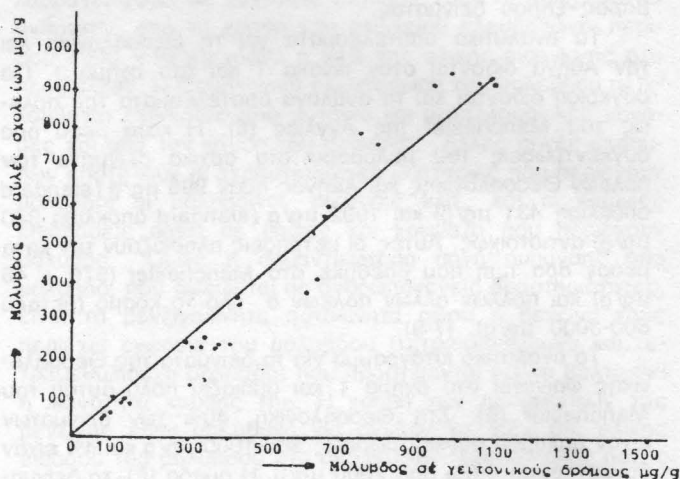
Ορισμοί : A = κύριοι δρόμοι με πολύ κυκλοφορία (27.000 - 50.000 αυτοκ. / 24ωρο)
 B = δρόμοι με λιγότερη κυκλοφορία (5.000 - 27.000 αυτοκ. / 24ωρο)
 C = δρόμοι με μικρή κυκλοφορία
 D = αυλές σχολείων μέσα στην πόλη
 E = απομακρυσμένες περιοχές της πόλης
 * = παιδική χαρά στη περιοχή " Ζωγράφου", Αθήνα.

Συγκέντρωση μολύβδου στις σκόνες (µg/g).

Σχήμα 1: Ιστόγραμμα που δείχνει την κατανομή των συγκεντρώσεων του μολύβδου σε σκόνη δειγμάτων που ελήφθησαν από δρόμους (α) του Manchester Αγγλίας (δ) και (β) της Θεσσαλονίκης (10).

Στον πίνακα 2 παρουσιάζουμε αναλυτικές τιμές συγκρίνοντας τον μολύβδο που βρέθηκε σε δείγματα από σκόνες στις αυλές των σχολείων με τον μολύβδο που περιέχεται στις σκόνες γειτονικών δρόμων στα υπό εξέταση σχολεία. Η σχέση μεταξύ αυτών των δεδομένων φαίνεται στο σχήμα 2. Εμφανώς, ο συσχετισμός είναι μεγάλος και είναι βέβαιο ότι η κύρια πηγή μολύβδου στις σκόνες των αυλών των σχολείων είναι η ίδια με εκείνη την πηγή που προέρχεται ο μολύβδος στις σκόνες των δρόμων, δηλαδή σωματιδιακός μολύβδος που εκλύεται από τα βενζινοκίνητα οχήματα.

Σχήμα 2: Συσχετισμός μεταξύ συγκέντρωσης μολύβδου σε ζεύγη δειγμάτων από αυλές σχολείων και γειτονικούς δρόμους.

Πίνακας 2

Συγκέντρωση μολύβδου σε ζεύγη δειγμάτων σε σκόνες από αυλές σχολείων και γειτονικών δρόμων της Θεσσαλονίκης (α = Διπλωματική εργασία κ. Α. Χατζηκυριάκου που έκανε στο πτυχίο Χημικού Μηχανικού).

α Τιμές μολύβδου σε σκόνες σε µg/g τον Δεκέμβριο 1981 Τιμές μολύβδου σε σκόνες σε µg/g τον Ιανουάριο 1982

Αριθμός Σχολείων	Στην αυλή του σχολείου	Στον πλησιέστερο δρόμο του σχολείου	Στην αυλή του σχολείου	Στον πλησιέστερο δρόμο του σχολείου
1	121	139	130	251
2	54	86	65	101
3	598	662	575	652
4	786	737	762	785
5	921	929	950	975
6	360	425	345	430
7	925	1051	920	1091
8	244	294	262	345
9	49	80	61	98
10	134	306	152	345
11	242	377	231	370
12	235	333	240	405
13	246	284	235	313
14	373	605	410	630
15	100	136	85	152
16	104	108	93	125

Συμπέρασμα

Από τις μετρήσεις που έχουν γίνει στις δύο μεγάλες πόλεις την Θεσσαλονίκη και την Αθήνα στην Ελλάδα είναι φανερό ότι το πρόβλημα του εκ της ατμόσφαιρας προερχόμενου μόλυβδου είναι παρόμοιο με εκείνο που υπάρχει σε πολλές άλλες πόλεις της Ευρώπης, Ηνωμένων Πολιτειών, Νέας Ζηλανδίας και Βραζιλίας. Οι μετρήσεις που έχουν γίνει σ' αυτές τις χώρες έχουν δείξει ότι η ποσότητα του μόλυβδου είναι σε ψηλά επίπεδα και πάρα πολύ πάνω από τα επίπεδα της προ-τεχνολογικής περιόδου. Έτσι το πρόβλημα της ρυπάνσεως από μόλυβδο είναι γενικώς ένα σοβαρό πρόβλημα για πολλές ανθρώπινες κοινωνίες και ειδικώς γι' αυτές που ζουν στις πόλεις. Πολλές ενδείξεις υπάρχουν ότι αυτό το πρόβλημα του «ατμοσφαιρικού» μόλυβδου υφίσταται σε όλες τις πόλεις που κυκλοφορούν αυτοκίνητα τα οποία χρησιμοποιούν βενζίνη με προσθήκη αλκυλιωμένου μόλυβδου. Έχει δείχθει ότι η εκπομπή μόλυβδου από τις εξατμήσεις των αυτοκινήτων είναι κύρια πηγή (90%) του «ατμοσφαιρικού» μόλυβδου στις πόλεις. Έχει επίσης δείχθει ότι ο μόλυβδος, ο οποίος λαμβάνεται από διάφορες προελεύσεις όπως π.χ. από τον αέρα, την τροφή, το νερό κλπ., είναι ένας απ' ευθείας κίνδυνος της ανθρώπινης υγείας και ειδικώς των παιδιών. Τα τοξικά αποτελέσματα του μόλυβδου είναι πιο επικίνδυνα στα μικρά παιδιά ακόμη και στα έμβρυα, διότι ο μόλυβδος σε χαμηλές συγκεντρώσεις έχει δείχθει ότι επηρεάζει την ανάπτυξη του εγκεφάλου και το κεντρικό νευρικό σύστημα. Πρόσφατα έχει βεβαιωθεί ότι για παιδιά που έχουν στο αίμα τιμές μόλυβδου πάνω από 5 μg/dl είναι δυνατόν να επηρεασθεί η πνευματική τους ανάπτυξη (15). Τα παιδιά της προ-σχολικής και σχολικής ηλικίας έχουν συχνά υπερβεί αυτά τα όρια στις χώρες που αναφέρθηκαν προηγουμένως, όπως π.χ. στην Αγγλία ο μέσος όρος είναι περίπου 20 μg/dl για τα παιδιά των πόλεων.

Η επιστήμη έχει συμπληρώσει το πρώτο βήμα και έχει δείξει τα προβλήματα υγείας που προξενεί ο μόλυβδος στους κατοίκους κυρίως των πόλεων. Υπάρχουν ισχυρές ενδείξεις για την τοξικότητα και για το ρόλο της στην πνευματική ανάπτυξη των ανθρώπων.

Τώρα παραμένει στις κυβερνήσεις των κρατών να πάρουν μέτρα για την απομάκρυνση αυτού του σοβαρού προβλήματος ακολουθώντας την γενικώς παραδεκτή αρχή του Ιπποκράτη: «Αυτός που γνωρίζει τη φύση της αρρώστιας, γνωρίζει και τη μέθοδο θεραπείας».

Ευχαριστούμε τη Royal Society (London), το Εθνικό Ίδρυμα Ερευνών και το Βρετανικό Συμβούλιο για τη συμπαράστασή τους. Επίσης ευχαριστούμε τον κ. Α. Χατζηκυριάκου που μας χορήγησε τα αναλυτικά αποτελέσματα σχολείων της Θεσσαλονίκης (Πίνακας 2).

Summary

Lead in Street Dust in Thessaloniki and Athens

The lead concentration in city street dust is frequently used as an indicator of airborne lead contamination. Analysis of samples from Thessaloniki and from Athens showed

mean overall lead levels of 514 and 508 μg/g for the two cities, respectively. Mean lead concentration on the major roads were, respectively 996 and 1092 μg/g. Comparable measurements in Manchester, England, previously showed concentrations of 970 μg/g (urban area overall) and 1001 μg/g (major roads) and similar levels have been found in other European, North and South American and New Zealand cities.

Lead concentration in school playground dust (average 343 μg/g) are strongly correlated with the lead content of nearby street dust.

It is concluded that levels of environmental lead contamination in cities in Greece is very comparable with contamination in other major cities throughout the world, and have been shown to result almost totally from the use of lead additives in petrol. Lead pollution at these levels is recognized worldwide as a major problem of public health, and causes mental impairment in developing children. Lead pollution in Greece should be regarded as a problem of urgent importance.

Βιβλιογραφία

1. D. Bryce-Smith and R. Stephens, «Lead or Health», Pollution Working Party Report, The Conservation Society (68 Dora Rd, London SW19), 1981.
2. W.J. Duggan, «Lead in urban dust: an assessment», Water, Air Soil Pollut., 14, 309 (1980).
3. U.S. National Academy of Science, «Lead in the human environment», Washington, D.C. (1980).
4. Department of Health and Social Security, «Lead and Health», HMSO, London (1980).
5. National Academy of Sciences U.S.A., 1971 «Airborne Lead in Perspective», Washington, D.C.
6. J.P. Day, M. Hart and M.S. Robinson, «Lead in urban street dust», Nature, 253, 343 (1975).
7. Environmental Protection Unit of the City of Birmingham, 1975: «Lead in urban dust and on clothing. Environmental Health 83, 267.
8. J.P. Day, «Lead pollution in Christchurch» N. Zealand Journ. Science, 20, 395 (1977).
9. C.L. Branquinho and V.J. Robinson. Some aspects of lead pollution in Rio de Janeiro Environ., Pollut., 10, 287-92 (1976).
10. A. Anagnostopoulos, K. Joannas and E. Georgiou, «Λεαδ iv δθστ iv σομε στρεετο οφ Τηεσσαλονικι», in Proceedings of International Conference on Environmental Pollution, Edit. A. Anagnostopoulos. University of Thessaloniki, Greece, 1981.
11. «Air lead and dust in Thessaloniki». A. Anagnostopoulos, Lead Versus Health, Ed. M. Rutter and R. Russell Jones, 1983, J. Wiley and Sons Ltd.
12. «Lead in the Environment and its Significance to Man», Department of the Environment Pollution Paper No. 2, HMSO, London, 1974.
13. «Lead in the Human Environment», U.S. National Academy of Science, Washington, D.C. 1980.
14. B.B. Ewing and J.E. Pearson, «Lead in the Environment» in Advances in Environmental Science and Technology (J.N. Pitts and R.L. Metcalf, editors), 3, 1-126, Wiley, New York, 1976.
15. D. Bryce-Smith and R. Stephens, «Sources and effects of Environmental Lead», Personal communication.

Αύξηση των καρκινογόνων πολυαρωματικών στην ατμόσφαιρα εξ' αιτίας της μείωσης του μολύβδου στη βενζίνη των αυτοκινήτων.

Νικολάου Κωνσταντίνος*

Σ' αυτή την εργασία γίνεται μία ανασκόπηση των διαφορετικών μελετών και κατά συνέπεια των διαφορετικών απόψεων, πάνω στο πρόβλημα της προσθήκης μολύβδου στην βενζίνη. Οι απόψεις, ότι η ελάττωση του μολύβδου στη βενζίνη δεν έχει συνέπειες, υπόκεινται σε κριτική, αναφορικά με τη μέθοδο δειγματοληψίας που χρησιμοποιούν. Παρουσιάζονται τα αποτελέσματα των μελετών για την αύξηση των Πολυπυρηνικών Αρωματικών Υδρογονανθράκων (ΠΑΥ) στην ατμόσφαιρα από τη μείωση του μολύβδου στη βενζίνη. Τελικά, προτείνεται να γίνει προσπάθεια για μία ταυτόχρονη εξαφάνιση και των δύο ειδών ρυπαντικών ουσιών: μολύβδου και ΠΑΥ.

Εισαγωγή

Έχει ήδη πιστοποιηθεί με έρευνες ότι ο μολύβδος που βρίσκεται στην ατμόσφαιρα έχει άμεση σχέση με τη κυκλοφορία των αυτοκινήτων. Τελευταία δε έχει αποδειχθεί, ότι, όταν τα αυτοκίνητα είναι η κύρια πηγή ρύπανσης της ατμόσφαιρας, υπάρχει σχέση μεταξύ μολύβδου και του κορονένιου (πολυπυρηνικός αρωματικός υδρογονάνθρακας) (1).

Έχει επίσης αποδειχθεί η άμεση και έμμεση επίδραση του μολύβδου στην υγεία του ανθρώπου καθώς και η καρκινογόνος και μεταλλαξιογόνος δράση των Πολυπυρηνικών Αρωματικών Υδρογονανθράκων (ΠΑΥ).

Ετσι, εδώ και αρκετά χρόνια έχει αναπτυχθεί μία συζήτηση και έχουν παρθεί και συγκεκριμένα μέτρα σε διάφορες χώρες, που αφορούν τη μείωση του μολύβδου στη βενζίνη των αυτοκινήτων με στόχο να μειωθεί η εκπομπή μολύβδου στην ατμόσφαιρα.

Πρόσφατα στην Ελλάδα άρχισε να αναπτύσσεται ένας παρόμοιος προβληματισμός γύρω από το ποιές προδιαγραφές θάπρεπε να υιοθετηθούν (2). Για το λόγο αυτό, η γνώση των συμπερασμάτων στα οποία κατέληξαν οι σχετικές με το θέμα έρευνες καθώς και η κριτική αντιμετώπισή τους είναι αναγκαία προτού παρθεί οποιοδήποτε μέτρο.

Οι αρχικές έρευνες

Τα πρώτα πειράματα έδειξαν ότι δεν εμφανίζεται καμία σημαντική μεταβολή στην αρωματικότητα του καυσίμου (με σταθερά Combustion Chambers Deposit), είτε χρησιμοποιούμε καύσιμο με μολύβδο και χαμηλή ή μέση αρωματικότητα είτε καύσιμο χωρίς μολύβδο και με υψηλή αρωματικότητα.

Ετσι θεωρήθηκε ότι οι πιθανές αυξήσεις των καρκινογόνων πολυαρωματικών ενώσεων που θα προέρχονταν από την αύξηση της αρωματικότητας του καυσίμου (οι αρωματικοί υδρογονάνθρακες είναι πρόδρομες ενώσεις των πολυαρωματικών σε συνθήκες ατελούς καύσης) θα αντισταθμιζόνταν από αλλαγές στη φύση των Combustion - Chambers Deposits όταν θα χρησιμοποιόταν καύσιμο χωρίς μολύβδο (3).

Αυτά όμως τα αποτελέσματα έπρεπε και πρέπει να ληφθούν υπ' όψη με πολύ επιφύλαξη γιατί:

- α) δεν ήταν παρά δοκιμαστικά
- β) άλλες έρευνες ανέτρεψαν τα συμπεράσματα που προέκυψαν απ' αυτές τις δοκιμές (4).

Αύξηση της εκπομπής των καρκινογόνων πολυαρωματικών στην ατμόσφαιρα.

Σε σύντομο σχετικά χρονικό διάστημα φάνηκε ότι η παγκόσμια τάση να μειωθεί η προσθήκη μολύβδου στη βενζίνη με στόχο τη μείωση της εκπομπής μολύβδου στην ατμόσφαιρα, είχε τελικά σαν αποτέλεσμα την αύξηση των αρωματικών υδρογονανθράκων για να διατηρηθεί η αντίσταση στο κτύπημα (Knock Resistance) του καύσιμου (3). Ένα πλήθος νεότερων ερευνών έδειξε ότι αυτό οδηγεί σε τελευταία ανάλυση, στην αύξηση της εκπομπής των Πολυπυρηνικών Αρωματικών Υδρογονανθράκων (ΠΑΥ) (6-11). Πιο συγκεκριμένα προσδιορίστηκε ότι το αρωματικό περιεχόμενο του καυσίμου επιδρά σχεδόν γραμμικά στην εκπομπή των ΠΑΥ σε σωματιδιακή μορφή και μάλιστα, μία αύξηση του αρωματικού περιεχόμενου του καυσίμου 10% κατ' όγκο προκαλεί αύξηση 20-35% της εκπομπής των ΠΑΥ και ιδιαίτερα μερικών από τους πιο ισχυρά καρκινογόνους όπως το Βενζο(α)Πυρένιο και το Βενζο(α)Ανθρακένιο (12).

Ωριαμένες έρευνες που αφορούσαν την προσθήκη του Τετρααιθυλιούχου Μολύβδου (ΤΑΙΜ) στο καύσιμο έδειξαν μία μικρή αύξηση της εκπομπής ΠΑΥ (8). Μία μικρή αύξηση επίσης βρέθηκε με προσθήκη ΤΑΙΜ σε καύσιμο που περιείχε ολεφίνες ενώ μία μείωση βρέθηκε όταν προστέθηκε ΤΑΙΜ σε καύσιμο χωρίς ολεφίνες (10).

Οι περισσότερες ευρωπαϊκές χώρες χρησιμοποιούν την προσθήκη μολύβδου στη βενζίνη υπό μορφή Τετραμεθυλιούχου Μολύβδου (ΤΜΜ) (13,14,15) το οποίο όμως επηρεάζει πολύ περισσότερο την καύση των αρωματικών υδρογονανθράκων απ' ότι το ΤΑΙΜ (16,17).

Μία πρόσφατη έρευνα δείχνει ότι το σύνολο των σωματιδίων που εκπέμπονται από το αυτοκίνητο αυξάνει σχεδόν γραμμικά με το περιεχόμενο του καυσίμου σε μολύβδο. Αντίθετα βρέθηκε στην ίδια έρευνα ότι η περιεκτικότητα σε μολύβδο έχει μόνο μία μικρή επίδραση στην εκπομπή ΠΑΥ σε σωματιδιακή μορφή, είτε ο μολύβδος είναι η μοναδική

* Laboratoire de Physicochimie
Instrumentate, Université Paris VII

μεταβλητή είτε το αρωματικό περιεχόμενο του καύσιμου αλλάζει ταυτόχρονα (12).

Ποιά όμως μπορεί να είναι η απάντηση στο πρόβλημα που τίθεται έχοντας υπ' όψη όλα αυτά τα αντικρουόμενα αποτελέσματα;

Συζήτηση

Ένας βασικός λόγος για τον οποίο εμφανίζονται διαφορετικές απόψεις για το κατά πόσο επηρεάζεται ή όχι η εκπομπή ΠΑΥ στην ατμόσφαιρα από την προσθήκη ή αφαίρεση του μόλυβδου από τη βενζίνη των αυτοκινήτων είναι το γεγονός ότι ακόμα και σήμερα χρησιμοποιούνται (18) τα αρχικά αποτελέσματα των σχετικών με το θέμα ερευνών (3) χωρίς να λαμβάνεται υπ' όψη, αφ' ενός ο δοκιμαστικός χαρακτήρας τους και αφ' ετέρου το γεγονός ότι νεώτερες έρευνες ακόμα και του ίδιου συγγραφέα (8) αναφέρονται τελικά στην αύξηση της εκπομπής ΠΑΥ εξ αιτίας της μείωσης του μόλυβδου στη βενζίνη.

Ένας δεύτερος βασικός λόγος είναι ότι οι έρευνες που έδειξαν μικρή διαφορά στην εκπομπή ΠΑΥ είναι προβληματικές τουλάχιστον όσο αφορά τη μέθοδο δειγματοληψίας. Συγκεκριμένα στην πρόσφατη έρευνα (12) που αναφερθήκαμε παραπάνω η δειγματοληψία των ΠΑΥ σε σωματιδιακή μορφή γίνεται με τη χρήση φίλτρων τα οποία είναι προσαρμοσμένα στην εξάτμιση του αυτοκινήτου μετά από ένα σύστημα ψύξης-διάλυσης, που διατηρεί μία θερμοκρασία στο σημείο δειγματοληψίας μεταξύ 30 και 35°C. Είναι γνωστό όμως ότι πάνω από τους 26°C οι απώλειες π.χ. του Βενζο(α)Πυρενίου φθάνουν τα 30-50% διότι περνά όπως και οι άλλοι ΠΑΥ ιδιαίτερα οι ελαφροί στην αέρια φάση (19).

Έτσι με δειγματοληψία σε τέτοιες συνθήκες είναι προφανές ότι θα βρεθεί μικρή ποσότητα ΠΑΥ σε σωματιδιακή μορφή πάνω στο φίλτρο. Κατά συνέπεια τα αποτελέσματα τέτοιων ερευνών δεν μπορούν να ληφθούν σοβαρά υπ' όψη ιδιαίτερα όταν πρόκειται να παρθούν αποφάσεις και μέτρα που φορούν τη βελτίωση της βενζίνης, τη μείωση της ατμοσφαιρικής ρύπανσης μιάς αστικής περιοχής κλπ.

Συμπεράσματα

Πολλές έρευνες έχουν δείξει τελικά την αύξηση της εκπομπής των καρκινογόνων πολυαρωματικών υδρογονανθράκων στην ατμόσφαιρα εξ αιτίας της μείωσης του μόλυβδου στη βενζίνη των αυτοκινήτων.

Οι έρευνες που δείχνουν το αντίθετο, παρουσιάζουν συγκεκριμένα προβλήματα πειραματικών λαθών.

Απ' όλα τα παραπάνω στοιχεία που αναφέρθηκαν προκύπτει ότι, δεν είναι δυνατό να αντιμετωπισθεί το πρόβλημα της μείωσης ή εξαφάνισης μιάς ρυπαίνουσας ουσίας της ατμόσφαιρας, μεταβάλλοντας τα χαρακτηριστικά της πηγής που προκαλεί την εκπομπή της, χωρίς να λάβουμε υπ' όψη την πιθανή αύξηση άλλων ουσιών που μπορεί να είναι περισσότερο τοξικές. Στην προκειμένη περίπτωση, αυτό δεν σημαίνει ότι πρέπει να αφήσουμε το μόλυβδο να συνεχίσει να εκπέμπεται στην ατμόσφαιρα, αλλά ότι χρειάζεται τα μέτρα που θα παρθούν να απαντούν ταυτόχρονα στο πρόβλημα εκπομπής και των δύο ομάδων τοξικών ουσιών που αναφέρθηκαν, αφού προηγουμένως ερευνηθεί και η περίπτωση πιθανής αύξησης άλλων ρυπαντικών ουσιών από την αλλαγή των

χαρακτηριστικών της πηγής όπως π.χ. της βενζίνης των αυτοκινήτων, του κινητήρα, χρήση καταλυτών κλπ.

Μόνο με μία πλήρη έρευνα εκ των προτέρων και με την ύπαρξη ενός γενικότερου σχεδιασμού για την αντιμετώπιση του προβλήματος της ατμοσφαιρικής ρύπανσης, είναι δυνατό να αποφευχθεί μία κατάσταση λύσης ενός μόνο προβλήματος και δημιουργίας ενός άλλου πολύ μεγαλύτερου.

Summary

This paper reviews the different studies and consequently the different aspects, about the problem of the lead addition in the gasoline. The aspects, that the lead diminution in gasoline is without consequences, are criticised for the sampling method used. The results of the studies about the PAH augmentation in the atmosphere from the lead diminution in gasoline are presented. Finally, it is proposed the effort for a simultaneous elimination in the atmosphere, of the two pollutant kind: lead and PAH.

Βιβλιογραφία

- Greenberg A.; Bozzelli J.W.; Cannova F.; Forstner E.; Giorgio P.; Stout D.; Yokoyama R. *Envir. Sci. Tech.*, 15 (5), 566, (1981).
- Σκιάτης Δ.
«Σύγκριση σύγκεντρώσεων O₃ στην ατμόσφαιρα της Αθήνας και άλλων ευρωπαϊκών πόλεων. Η πιθανή συμβολή του αυτοκινήτου στην φωτοχημική ρύπανση της Αθήνας». Πρακτικά Ζ' Παν. Συνεδρίου Χημείας, Τόμος Α', σελ. 449 (1982).
- Gross G.P.
«First annual report on gasoline composition and vehicle exhaust gas Polynuclear Aromatic Content». Durham, N.C.: U.S. Department of Health, Education and Welfare, (1970).
- Hoffman C.S.Jr.; Willis R.L.; Patterson G.H.; Jacobs E.S.
«Polynuclear Aromatic Hydrocarbon emission from vehicles». Presented to the 160th National Meeting of the American Chemical Society, Los Angeles, California, March (1971).
- Camarsa M.; Spencer E.H.
«Automotive emission regulations and their impact on refinery operations». Publication No Concawe 10/77, Den Haag, (1977).
- Begeman C.R.; Colucci J.M.
«Polynuclear Aromatic Hydrocarbon emissions from automotive engines», Publication No Sae 700469, (1970).
- Felt A.E.; Kerley R.V.
Automot. Eng., 79, 54, (1971).
- Gross G.P.
«Gasoline composition and vehicle exhaust gas Polynuclear Aromatic Content», Publication No PB-200266 (1971).
- Newhall H.K.; Jentoft R.E.; Ballinger P.R.
«The effect of unleaded fuel composition on Polynuclear Aromatic Hydrocarbon emissions», Publication No Sae 730834, (1973).
- Candelli A.; Mastrandrea V.; Morozzi G.; Toccaceli S. *Atm. Environ.*, 8, 693, (1974).
- Zaghini N.; Mangolini S.; Arteconi H.; Sezzi F.
«Polynuclear Aromatic Hydrocarbons in vehicle exhaust gas», Publication No Sae 730836, (1973).
- Pedersen S.P.; Ingwersen J.; Nielsen T.; Larsen E. *Env. Sci. Tech.*, 14 (1), 71, (1980).

13. Grandjean P. ; Nielsen T.
«Organic lead compounds-Pollution and Toxicology», Publication No Snvpm 879, Product Control Board, Era, Stocholm, (1977).
14. Potter H.R. ; Jarvie A.W.P. ; Markall R.N.
Water Pollut. Control, 76, 123, (1977).
15. Leinster P. ; Perry R. ; Young R.J.
Atm. Environ., 12, 2383, (1978).
16. Richardson W.L. ; Barusch M.R. ; Kautsky G.J. ; Steinke R.E.
J. Chem. Eng. Data, 6, 305, (1961).
17. Salooja K.C.
J. Inst. Pet., 53, 186, (1967).
18. Duval M.M. ; Friedlander S.K.
«Source resolution of Pah in the Los Angeles atmosphere. Application of a chemical species balance method with first order chemical decay» Report No Epa-600/2-81-161, September (1981).
19. Dewiest F. ; Rondia D.
Atm. Environ., 10, 487, (1976).

Συνέχεια από τη σελ. 112

αισθητά από των Χημικών, καθώς τα υποχρεωτικά μαθήματα χημείας διδάσκονται μόνο στα δύο πρώτα έτη, ενώ τα υπόλοιπα τρία καταλαμβάνουν θέματα μηχανικής. Ακόμη, κατά τη γνώμη τους, διαφοροποιήσεις υπάρχουν και στο επαγγελματικό επίπεδο, όπου μόνο χημικοί - μηχανικοί μπορούν να επιβλέψουν τον σχεδιασμό και την τοποθέτηση των χημικών εγκαταστάσεων. Από τα παραπάνω φάνηκε ότι τα προσόντα (με βάση τα προπτυχιακά μαθήματα) και η επαγγελματική απασχόληση των χημικών μηχανικών θα μπορού-

σαν να ρυθμιστούν καλύτερα από μία κατευθυντήρια οδηγία τεχνικών ή μηχανικών. Η τελική απόφαση για την απομάκρυνσή τους από την κατευθυντήρια οδηγία των χημικών βαραίνει κυρίως την Ε.Ε.Χ.

Η επόμενη συνάντηση της Επιτροπής Χημείας των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων αποφασίστηκε να γίνει τον Απρίλη του 1984 στο Μόναχο.

Μιχάλης Καζάνης
Λένα Κρητικού

Το μικρότερο πλεονέκτημα στα όργανα CONSORT είναι η χαμηλή τιμή.

Η CONSORT Βελγίου, ένας από τους μεγαλύτερους κατασκευαστές αναλυτικών οργάνων, πρόσφερε πάντα **καλά όργανα σε σωστή τιμή.**

Τα όργανα της CONSORT, **ψηφιακά πεχάμετρα, αγωγιμόμετρα, οξυγονόμετρα,** αναλυτές ιόντων κ.α., φορητά ή εργαστηρίου, εκτός από ακρίβεια και αξιοπιστία έχουν και σκληρή κατασκευή. Γι αυτό η CONSORT δίνει ανεπιφύλακτα **2 χρόνια εγγύηση.**

Ακόμα, τα φορητά, με τη μεγάλη διάρκεια των συσσωρευτών τους, (200 ώρες συνεχούς λειτουργίας) καταργούν κυριολεκτικά την πρίζα.

Έτσι πάμε το όργανο στο διάλυμα και όχι το διάλυμα στο όργανο.

Μπορούμε λοιπόν να πούμε ότι πράγματι η **χαμηλή τιμή** των οργάνων της CONSORT, είναι το μικρότερο πλεονέκτημά τους.

ΠΕΧΑΜΕΤΡΑ
ΑΠΟ 20.000 ΔΡΧ.
ΑΓΩΓΙΜΟΜΕΤΡΑ
ΑΠΟ 28.000 ΔΡΧ.
ΨΗΦΙΑΚΑ ΘΕΡΜΟΜΕΤΡΑ
ΑΠΟ 20.000 ΔΡΧ.
ΟΞΥΓΟΝΟΜΕΤΡΑ
ΑΠΟ 45.000 ΔΡΧ.

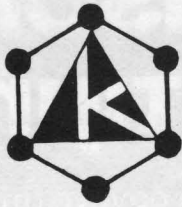
CONSORT

Μεγάλο όνομα στα όργανα μετρήσεως

ΑΠΟΚΛΕΙΣΤΙΚΟΙ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΟΙ:

 NORM

ΒΟΥΛΗΣ 18, 105 63 ΑΘΗΝΑ,
ΤΗΛ.: 322 9337 - 323 4988 ΤΛΧ.: 22 2985 NORM

Δ. ΚΑΡΑΠΙΣΤΟΛΗΣ Α.Ε.

ΧΗΜΙΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΓΙΑ ΚΑΘΕ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ — ΒΙΟΤΕΧΝΙΑΣ

ΧΡΩΜΙΚΟ ΟΞΥ, ΟΞΕΙΔΙΟ (πράσινο) ΧΡΩΜΙΟΥ και λοιπά
ΑΛΑΤΑ ΧΡΩΜΙΟΥ
του Αγγλικού εργοστασίου BRITISH CHROME CHEMICALS
για εισαγωγή και ετοιμοπαράδοτα

ΘΕΙΪΚΟ ΟΞΥ, ΥΔΡΟΧΛΩΡΙΚΟ ΟΞΥ, ΝΙΤΡΙΚΟ ΟΞΥ,
ΦΩΣΦΟΡΙΚΟ ΟΞΥ
σε βυτία (Bulk Delivery) και δοχεία

ΥΔΡΟΦΘΟΡΙΚΟ ΟΞΥ 70 - 75%

ΘΕΙΪΚΟ ΝΑΤΡΙΟ κλπ. άλατα Νατρίου - Καλίου κ.ά.

Ταχεία εξυπηρέτηση. Άμεση παράδοση.

ΑΝΤΛΙΕΣ

Kunststofftechnik Δ. ΓΕΡΜΑΝΙΑΣ

Κεντρόφυγγες:

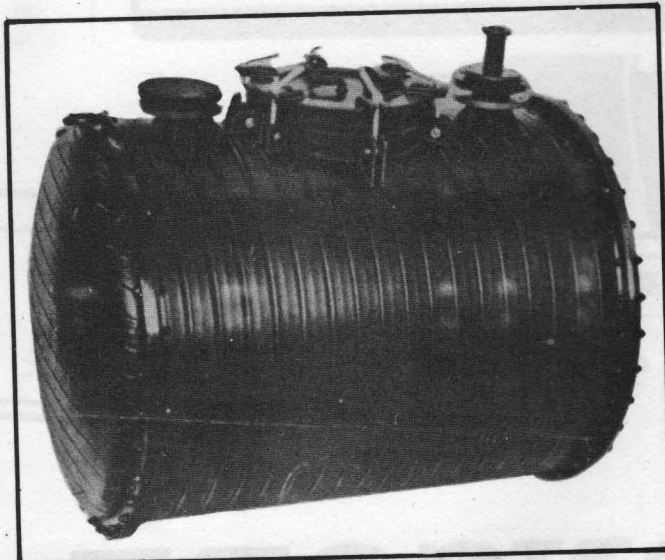
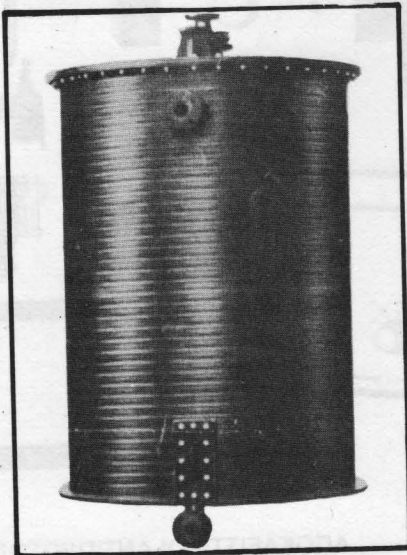
Πολυεθυλενίου — πολυπροπυλενίου — P.V.C. για οξέα — αλκάλια και
λοιπές χρήσεις στη Χημική Βιομηχανία.

Αναμιξεως — αναρροφίσεως

ΠΛΑΣΤΙΚΕΣ ΔΕΞΑΜΕΝΕΣ

Kunststofftechnik Δ. ΓΕΡΜΑΝΙΑΣ

Πολυεθυλενίου — πολυπροπυλενίου — P.V.C. — P.V.D.F. για οξέα — αλκάλια και
λοιπές χρήσεις στη Χημική Βιομηχανία.

ΜΕΛΕΤΗ ΚΑΙ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΕΞΑΕΡΙΣΜΟΥ

ΓΡΑΦΕΙΑ — ΑΠΟΘΗΚΑΙ: Λεωφόρος Αθηνών 222 — Χαϊδάρι 12461
Τηλ: 5810262 — 5810329 — Telex 021-8378 DC GR

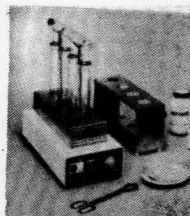
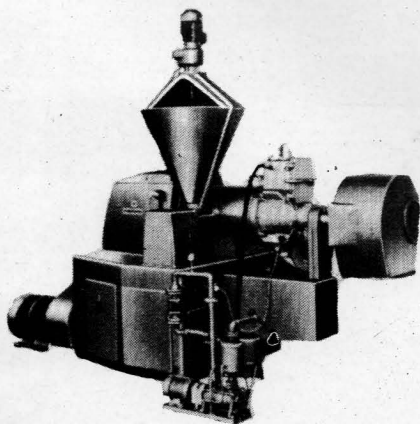
ΟΛΟΙ ΟΙ ΕΛΛΗΝΕΣ ΧΗΜΙΚΟΙ ΔΙΑΒΑΖΟΥΝ ΤΗ ΔΙΑΦΗΜΙΣΗ ΣΑΣ

Διευθυντές και στελέχη σε

Επιχειρήσεις
Βιομηχανίες
Ερευνητικά κέντρα
Α.Ε.Ι.
Νοσηλευτικά Ιδρύματα
Δημ. Οργανισμούς

Επιλέγουν, συστήνουν και αποφασίζουν για Πρώτες Ύλες
Χημικά Προϊόντα
Μεθόδους
Εξοπλισμό

Διαφημιστείτε από τις σελίδες
του περιοδικού ...

χημικά χρονικά

Αξιοποιείτε τους νέους τρόπους προβολής των προϊόντων σας

Τηλεφωνείτε στα Χημικά Χρονικά

ΕΝΩΣΗ ΕΛΛΗΝΩΝ ΧΗΜΙΚΩΝ

Κάνιγγος 27, Τηλ.: 36.21.524 - 36.32.151

**ΔΗΜΟΣΙΑ
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ
ΗΛΕΚΤΡΙΣΜΟΥ**

Ο ΑΤΜΟΗΛΕΚΤΡΙΚΟΣ ΣΤΑΘΜΟΣ ΑΓΙΟΥ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ

Θα διαθέτει 4 μονάδες, από τις οποίες οι δύο πρώτες, ισχύος 300.000 κιλοβάτ η κάθε μία, προβλέπεται να τεθούν σε λειτουργία και να συνδεθούν με το Εθνικό Δίκτυο μέσα στο 1984. Οι δύο άλλες, ισχύος 310.000 κιλοβάτ η κάθε μία, προβλέπεται να λειτουργήσουν στο τέλος του 1984 με αρχές 1985. Ήδη η πρώτη μονάδα βρίσκεται στο στάδιο των προκαταρκτικών δοκιμών.